

แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (3 เสา)

แผนงานการจัดตั้ง

ประชาคมอาเซียน (3 เสา)

Roadmap for ASEAN Community 2015

ผู้จัดทำ

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

ผู้แปล

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

- ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

- ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

- ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

พิมพ์ครั้งที่ 1 เมษายน 2555

จำนวน

3,000 เล่ม

ที่ปรึกษา

นายอรรถยุทธ์ ศรีสมุทร

อธิบดีกรมอาเซียน

นายนพพร อัจฉริยวนิช

รองอธิบดีกรมอาเซียน

นางสาวบุษฎี สันติพิทักษ์

รองอธิบดีกรมอาเซียน

คณะทำงาน

นางสาวบุศรา กาญจนาลัย

ผู้อำนวยการกองอาเซียน 4

นายพจน์ หาญพล

เลขานุการกรม

นายโสรัจ สุขถาวร

นักการทูตชำนาญการ(ที่ปรึกษา)

นายเสก นพไธสง

นักการทูตชำนาญการ(ที่ปรึกษา)

นางสาวอรณัศ วัฒนยานนท์

นักการทูตชำนาญการ

นายภาณุวัฒน์ ปรีชญานุต

นักการทูตปฏิบัติการ

นายภควัฒน์ จันทรังสี

นักการทูตปฏิบัติการ

นายภาณุ ไชยศรีหา

นักการทูตปฏิบัติการ

นางสาวปารุชยา ดวงฉวี

เจ้าหน้าที่โครงการเสริมสร้างความรู้

สู่สาธารณชนเพื่อรองรับการเป็น

ประชาคมอาเซียน

จัดพิมพ์

บ.คาริสมา มีเดีย จำกัด

224/12 หมู่บ้านลัดดาภิรมย์ อลิแวนท์

ซอยประเสริฐมนูกิจ 29 ถนนประเสริฐมนูกิจ แขวงจระเข้บัว

เขตลาดพร้าว กทม. 10320 โทร. 0 2938 1988 โทรสาร 0 2938 1885

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th/asean

สารบัญ

หน้า

- แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 3
- ASEAN Political - Security Community (APSC) Blueprint 27
- แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 61
- ASEAN ECONOMIC COMMUNITY BLUEPRINT 95
- แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน 131
- ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 177

Association of Southeast Asian Nations (ASEAN)
สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)

แผนงานการจัดตั้ง

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ASEAN Political - Security Community (APSC) Blueprint

แผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

I. บทนำ

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนมีพัฒนาการจากความร่วมมืออันใกล้ชิดและความปรองดองอันหนึ่งอันเดียวกันมานานกว่า 40 ปี โดยผู้นำอาเซียนในที่ประชุมสุดยอด ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อปี พ.ศ. 2540 เห็นพ้องให้กลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมองไปสู่โลกภายนอกอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีเสถียรภาพ และมีความมั่งคั่งผูกพันกันด้วยความเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาอันเป็นพลวัตและในประชาคมแห่งสังคมที่เอื้ออาทร

2. เพื่อให้วิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. 2563 มีผลอย่างเป็นรูปธรรม ผู้นำอาเซียนได้รับรองปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดสอง (บาห์ลี คอนคอร์ด สอง) เมื่อปี พ.ศ. 2546 เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2563 โดยประชาคมอาเซียนที่จัดตั้งขึ้นประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

3. ผู้นำอาเซียนตระหนักว่าการส่งเสริมการรวมตัวของอาเซียนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น โดยการเร่งจัดตั้งประชาคมอาเซียนจะช่วยส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนและบทบาทขับเคลื่อนการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมในภูมิภาค ดังนั้นที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ที่ประเทศฟิลิปปินส์จึงได้ตัดสินใจที่จะดำเนินการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558

4. ในที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียนซึ่งแสดงเจตนารมณ์ในการเร่งสร้างประชาคมโดยการเสริมสร้างความร่วมมือและการรวมตัวในภูมิภาค ในการนี้ ผู้นำได้มอบหมายให้รัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่จัดทำร่างแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนเพื่อให้ที่ประชุมสุดยอดฯ ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพพิจารณาให้การรับรอง

5. แผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (เอพีเอสซี) ยึดหลักการในกฎบัตรอาเซียนซึ่งพัฒนาจากเอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคมความมั่นคงอาเซียน แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (แวนป) และข้อตัดสินใจต่างๆจากองค์กรเฉพาะด้านของอาเซียน เอกสารแผนปฏิบัติการสำหรับการจัดตั้งประชาคม ความมั่นคงอาเซียนเป็นเอกสารหลัก ที่ระบุกิจกรรมที่จำเป็นในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในขณะที่เอกสารแวนปเป็นเอกสารที่วางมาตรการที่จำเป็นระหว่างปี พ.ศ. 2547-2553 เอกสารทั้ง 2 ฉบับเป็นเอกสารอ้างอิงที่สำคัญในการสานต่อความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคง ดังนั้นแผนงานเอพีเอสซีจึงเป็นเอกสารที่จะเป็นแผนงานและกรอบเวลาสำหรับการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ แผนงาน

เอพีเอสซี ยังมีความยืดหยุ่นที่จะสานต่อกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการหลังปี พ.ศ. 2558 ด้วย เพื่อให้คงไว้ ซึ่งความสำคัญและความยั่งยืน

II. คุณลักษณะและองค์ประกอบของเอพีเอสซี

6. เป็นความมุ่งหวังว่า ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (เอพีเอสซี) จะทำให้ความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียนมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น โดยเป็นหลักประกันต่อประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนให้อยู่อย่างสันติระหว่างกันและกับโลกภายนอกในบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย ความยุติธรรมและการมีความปรองดองต่อกัน

7. เอพีเอสซีจะส่งเสริมพัฒนาการด้านการเมืองโดยยึดหลักการของประชาธิปไตย นิติธรรม ธรรมาภิบาล ความเคารพ การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานภายใต้ กฎบัตรอาเซียน โดยจะเป็นตัวเชื่อมต่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการติดต่อและมีความร่วมมือ ระหว่างกันเพื่อสร้างบรรทัดฐาน กฎเกณฑ์และกลไกร่วมกันในการบรรลุเป้าหมายอาเซียนในด้านการเมืองและความมั่นคง ซึ่งจะให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยทุกภาค ส่วนของสังคมมีส่วนร่วมและได้ผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคม โดย ไม่มีคำจำกัดินถึง เพศ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หรือพื้นเพทางสังคมและวัฒนธรรมในการปฏิบัติตาม แผนงาน อาเซียนจะต้องพยายามส่งเสริม และสนับสนุน การให้ความเท่าเทียมทางเพศ แนวทางหลัก ในนโยบายความอดกลั้น การเคารพความหลากหลายความเท่าเทียมกันและมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน

8. ในเวลาเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการปกป้องและส่งเสริมสันติภาพในภูมิภาค เอพีเอสซี ประสงค์จะส่งเสริมความร่วมมือที่แน่นแฟ้นและมีผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่ เจรจาและมิตรประเทศเพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์กลางและบทบาทแข็งขันของอาเซียนในโครงสร้าง สถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม อีกทั้งมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน ก้าวไปข้างหน้า และ

9. เอพีเอสซีสนับสนุนแนวทางด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องต่อพัฒนาการ ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมอย่างใกล้ชิด ยึดหลักในการละเว้นการรุกรานหรือการขู่ใช้กำลัง และการกระทำใดๆที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและการพึ่งพาการแก้ไขปัญหาความ ขัดแย้งโดยสันติวิธี ในการนี้ เอพีเอสซียึดมั่นตามความตกลงทางการเมืองของอาเซียน อาทิปฏิญญาว่า ด้วยเขตสันติภาพ อีสรภาพ และการวางตัวเป็นกลาง หรือ สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นต้น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในด้านมาตรการส่งเสริมความไว้นับถือใจ การทูตในเชิงป้องกัน และแนวทางแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี อีกทั้งแก้ไขประเด็นความมั่นคงในรูปแบบ ใหม่

10. จากหลักการข้างต้น ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนประกอบด้วยสามคุณลักษณะได้แก่

- ก) ประชาคมที่มีกติกาและมีการพัฒนาค่านิยมและบรรทัดฐานร่วมกัน (A rules-based community of shared values and norms)
- ข) ประชาคมที่ทำให้ภูมิภาคมีความเป็นเอกภาพ มีความสงบสุข มีความแข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ (A cohesive, peaceful, and resilient region with shared responsibility for comprehensive security)
- ค) ประชาคมที่ทำให้เป็นภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอกที่มีการรวมตัวและลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น (A dynamic and outward-looking region in an increasingly integrated and interdependent world)

11. คุณลักษณะเหล่านี้มีความเกี่ยวโยงกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน และควรดำเนินการอย่างสมดุลและสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนแผนงานเอพีเอสซีเป็นเอกสารที่มุ่งการปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลและตระหนักถึงศักยภาพและความสามารถของรัฐสมาชิกอาเซียน เพื่อดำเนินการตามแผนงานนี้

ก. ประชาคมที่มีกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน

12. ความร่วมมือด้านการพัฒนาทางการเมืองของอาเซียนมีเป้าหมายที่จะสร้างความแข็งแกร่งแก่ประชาธิปไตย ส่งเสริมธรรมาภิบาล และหลักนิติธรรม และส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยระลึกถึงสิทธิและความรับผิดชอบของรัฐสมาชิกอาเซียนเพื่อนำไปสู่สร้างประชาคมที่มีกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน ในการสร้างบรรทัดฐานและการมีบรรทัดฐานร่วมกันนั้น อาเซียนมีเป้าหมายที่จะบรรลุมาตรฐานของการยึดมั่นร่วมกันต่อบรรทัดฐานแห่งการปฏิบัติที่ดีระหว่างรัฐสมาชิกของประชาคมอาเซียนสร้างความความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน ความใกล้ชิดและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และเอื้อต่อการสร้างประชาคมที่มีความสงบสุข มีประชาธิปไตย มีสันติธรรม ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และโปร่งใส ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

13. นอกจากนี้ ความร่วมมือด้านการพัฒนาทางการเมืองจะนำองค์ประกอบและสถาบันทางการเมืองในอาเซียนไปสู่การเติบโตอย่างซึ่งการนำไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ความรู้สึกของความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างรัฐในเรื่องระบบการเมือง วัฒนธรรมและ ประวัติศาสตร์ ควรได้รับการส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวระหว่างรัฐดังกล่าวสามารถบรรลุได้ โดยการสร้างบรรทัดฐานและมีบรรทัดฐานร่วมกัน

ก.1 ความร่วมมือด้านการพัฒนาทางการเมือง

14. ตั้งแต่ที่ได้รับรองแผนปฏิบัติการของประชาคมด้านความมั่นคงอาเซียนในปี พ.ศ. 2546 อาเซียนมีความก้าวหน้าในการดำเนินมาตรการด้านการพัฒนาทางการเมือง โดยมีส่วนร่วมขององค์กรต่างๆ เพิ่มขึ้น อาทิ สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัยและองค์กรภาคประชาสังคม ในการประชุมและกิจกรรมของอาเซียน การปรึกษาหารือและการปฏิสัมพันธ์ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี และส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีสำหรับภูมิภาค

15. มีความพยายามที่จะปูทางสำหรับกรอบองค์กร เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการไหลเวียนข้อมูลอย่างเสรี โดยเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบของแต่ละประเทศ ป้องกันและต่อต้านการทุจริต ความร่วมมือด้านนิติธรรม ระบบยุติธรรมและโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายและธรรมาภิบาล นอกจากนี้ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐาน กฎบัตรอาเซียนระบุให้มีการจัดตั้งองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนของอาเซียน

ก.1.1 ส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในระบอบการเมืองต่างๆ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของรัฐสมาชิกอาเซียน

กิจกรรม

- 1) จัดตั้งองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้านเพื่อดำเนินมาตรการที่จำเป็นในการส่งเสริมความเข้าใจและการยอมรับในระบอบการเมือง วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยจะดำเนินการดังนี้
 - (1) สนับสนุนการจัดกิจกรรมของภาควิชาการอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปีรวมถึงการจัดประชุมทางวิชาการ ประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา
 - (2) จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับพลวัตของระบบการเมือง วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง
 - (3) เพิ่มพูนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- 2) จัดสัมมนา/การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับสถาบันประชาธิปไตย การให้ความเท่าเทียมทางเพศเป็นกระแสหลักในนโยบาย และการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 3) พยายามรวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของการสังเกตการณ์การเลือกตั้งโดยสมัครใจ

ก.1.2 ปูทางสำหรับกรอบองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการไหลเวียนของข้อมูล โดยเสรี เพื่อการสนับสนุนและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียน

กิจกรรม

- 1) สนับสนุนให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านข้อมูลข่าวสาร (เอเอ็มอาร์ไอ) พัฒนาการกรอบองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกการไหลเวียนข้อมูลอย่างเสรี ซึ่งคำนึงถึงกฎหมายภายในของประเทศโดยการจัดทำฐานข้อมูลของกฎหมายดังกล่าวและจัดส่งรายงานความคืบหน้าแก่คณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
- 2) ขอให้รัฐสมาชิกอาเซียนจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนองค์กรสื่อเพื่อช่วยให้มีการไหลเวียนของข้อมูลอย่างเสรี โดยให้เริ่มดำเนินการภายในเวลา 3 เดือนหลังจากการรับรองแผนงาน
- 3) เพิ่มศักยภาพของสื่อเพื่อส่งเสริมการสร้างประชาคมในระดับภูมิภาคพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งคณะบุคคลด้านสื่อของอาเซียนเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสื่อ โดยเน้นกระบวนการของการดำเนินการตามแผนงานนี้
- 4) ให้มีการฝึกงาน ทุนฝึกงาน มอบทุนการศึกษาการประชุมเชิงปฏิบัติการการศึกษาดูงาน และการแลกเปลี่ยนผู้สื่อข่าว เพื่อเพิ่มศักยภาพและความเป็นมืออาชีพด้านสื่อในภูมิภาค โดยเน้นกระบวนการของการดำเนินการตามแผนงานนี้
- 5) อำนวยความสะดวกให้มีการสร้างภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เกมส์ และสาระทางสื่อแบบใหม่ร่วมกัน และแลกเปลี่ยนสื่อดังกล่าวระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมโดยเน้นกระบวนการทางการดำเนินการตามแผนงานนี้

ก.1.3 จัดทำแผนงานเพื่อสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนในการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรม ระบบยุติธรรม และโครงสร้างพื้นฐานทาง

กฎหมาย

กิจกรรม

- 1) มอบหมายให้ที่ประชุมรัฐมนตรีกฎหมายอาเซียน (เอแอลเอดับเบิลยูเอ็มเอ็ม) โดยร่วมมือกับองค์กรเฉพาะด้านอื่นๆ ของอาเซียน และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน รวมทั้งสมาคมกฎหมายอาเซียน (เอแอลเอ) พัฒนาโครงการความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างหลักนิติธรรม ระบบยุติธรรม และโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมาย

- 2) จัดทำการศึกษาเปรียบเทียบสำหรับผู้ร่างกฎหมายในการประกาศใช้กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ
- 3) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยด้านระบบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียน โดยเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอยูเอเอ็น) ภายในปี พ.ศ. 2553
- 4) เพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างเอแอลเอดับเบิลยูเอ็มเอ็มกับเอแอลเอและองค์กรทางวิชาการ โดยจัดการสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการทำวิจัยด้านกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งความตกลงของอาเซียน

ก.1.4 ส่งเสริมธรรมาภิบาล

กิจกรรม

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและรวบรวมแนวทางปฏิบัติที่ดีเลิศในเรื่องธรรมาภิบาลของภูมิภาค
- 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติที่ดีผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเรื่องการเป็นผู้นำและหลักการโดยเน้นเรื่องธรรมาภิบาลและการสร้างกฎระเบียบร่วมกัน
- 3) ศึกษาในประเด็นการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และนักวิชาการภายในปี พ.ศ. 2552 เพื่อสร้างบรรยากาศของหลักการธรรมาภิบาลและมีข้อเสนอต่อองค์กรเฉพาะด้านของอาเซียน
- 4) ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐบาล ภาคเอกชนและองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคิดแนวทางและวิธีการที่สร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ การมีส่วนร่วม และการมีการปกครองที่ดีและที่ประชาชนมีส่วนร่วม

ก.1.5 ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

- 1) จัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียนโดยการจัดทำขอบเขตหน้าที่ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2552 และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างองค์กรนี้กับกลไกสิทธิมนุษยชนที่มีอยู่และองค์กรระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) รวบรวมข้อมูลเรื่องกลไกด้านสิทธิมนุษยชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์กรเฉพาะด้านเพื่อส่งเสริมสิทธิสตรีและเด็กภายในปี พ.ศ. 2552

- 3) ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกลไกเฉพาะด้านอื่นๆ ของอาเซียนในการพัฒนาความตกลงอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานข้ามชาติ
- 4) เสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายกลไกสิทธิมนุษยชน รวมถึงองค์กรภาคประชาสังคม กับองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้าน
- 5) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนให้สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน กฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการ
- 6) ส่งเสริมให้มีการศึกษาและความสำนึกต่อสิทธิมนุษยชน
- 7) ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับกลไกเฉพาะด้านอาเซียนในการจัดตั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิเด็กและสตรี

ก.1.6 เพิ่มการมีส่วนร่วมขององค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียนที่เกี่ยวข้องต่อการขับเคลื่อนความคิดริเริ่มเพื่อพัฒนาการทางการเมืองของอาเซียนให้ดำเนินไปข้างหน้า

กิจกรรม

- 1) พัฒนารูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น เครือข่ายของอาเซียน-ไอซิส และองค์กรความร่วมมือเฉพาะด้าน
- 2) ส่งเสริมการศึกษาวิจัยและสนับสนุนทุนจัดพิมพ์ของการริเริ่มพัฒนาทางการเมืองอาเซียน
- 3) จัดให้มีการปรึกษาหารือระหว่างสมาคมรัฐสภาของอาเซียน (ไอป้า) และองค์กรอาเซียนที่เหมาะสม
- 4) ปรับปรุงบันทึกความเข้าใจของมูลนิธิอาเซียนเพื่อให้คำนึงถึงบทบาทผู้ด้อยโอกาสในกฎบัตรอาเซียนมาดำเนินการ

ก.1.7 ป้องกันและปราบปรามการทุจริต

กิจกรรม

- 1) กำหนดกลไกที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกับกิจกรรมเพื่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และสร้างเสริมความเชื่อมโยงและความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- 2) สนับสนุนให้ทุกประเทศสมาชิกอาเซียนลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือเพื่อ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่บางประเทศได้มีการลงนามแล้ว เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2547

3) ส่งเสริมความร่วมมือของอาเซียนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยคำนึงถึงบันทึกความเข้าใจข้างต้นและกลไกอื่น ได้แก่ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา (เอ็มแลท)

4) ส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ได้ลงนามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตให้สัตยาบันอนุสนธิสัญญาดังกล่าว

5) ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติที่ดี ทักษะวิสัย และประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวกับค่านิยม ศีลธรรม และความซื่อตรง ผ่านทางช่องทางต่างๆโดยคำนึงถึงข้อเสนอแนะจากการสัมมนาต่างๆ เช่น เวทีหารืออาเซียนเรื่องคุณธรรม

ก.1.8 ส่งเสริมหลักการประชาธิปไตย

กิจกรรม

1) ส่งเสริมความเข้าใจในหลักการของประชาธิปไตยระหว่างเยาวชนอาเซียนในโรงเรียน ในช่วงระดับการศึกษาที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงพื้นฐานของระบบการศึกษาของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

2) จัดให้มีการประชุมสัมมนา หลักสูตรการฝึกอบรมและกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมศักยภาพสำหรับข้าราชการของภาครัฐบาล นักวิชาการ และองค์กรภาคประชาสังคมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ประสบการณ์ และส่งเสริมประชาธิปไตยและสถาบันประชาธิปไตย

3) จัดทำการศึกษาวิจัยเป็นรายปีเพื่อรวบรวมประสบการณ์ด้านประชาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการยึดมั่นในหลักการของประชาธิปไตย

ก.1.9 ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

กิจกรรม

1) สนับสนุนการรวบรวมวัฒนธรรมเพื่อสันติภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยการเคารพในความหลากหลาย ส่งเสริมขันติธรรมและความพยายามและความเข้าใจในเรื่องความเชื่อ ศาสนาและวัฒนธรรมในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันวิชาการของอาเซียน

2) พัฒนาให้มีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมเพื่อสันติภาพและการหารือระหว่างศาสนาและ

ภายในศาสนาในภูมิภาค

- 3) ส่งเสริมให้มีการเคารพในความหลากหลายและความปรองดองของประชาชนในภูมิภาค
- 4) สนับสนุนให้มีการเจรจาและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มศาสนาและกลุ่มเชื้อชาติ
- 5) ส่งเสริมการมีเครือข่ายระหว่างโรงเรียนในภูมิภาคเพื่อเน้นการศึกษาเรื่องสันติภาพในหลักสูตรการศึกษา
- 6) สนับสนุนการบรรเทาปัญหาความยากจนและลดช่องว่างของการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่การสร้างสันติภาพที่ยั่งยืนและเสถียรภาพในภูมิภาค

ก.2 การสร้างและแบ่งปันกฎเกณฑ์ร่วม

16. อาเซียนส่งเสริมให้มีบรรทัดฐานระดับภูมิภาคเรื่องแนวปฏิบัติที่ดีเลิศและความเป็นปึกแผ่น โดยสอดคล้องกับหลักการสำคัญตามที่บัญญัติไว้ในกฎบัตรอาเซียนในบริบทนี้ อาเซียนยังคงยึดมั่นในสนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ทีเอซี) สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และข้อตกลงสำคัญอื่นๆ ซึ่งรวมถึง ปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของรัฐภาคีในทะเลจีนใต้

ก.2.1 ปรับกรอบสถาบันของอาเซียนให้เป็นไปตามกฎบัตรอาเซียน

- 1) จัดเตรียมและดำเนินการตามแผนงานในช่วงเปลี่ยนผ่านว่าด้วยการปฏิรูปสถาบันที่จำเป็นเพื่อดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียน
- 2) พัฒนาตามความเหมาะสมพิธีสารและ/หรือข้อตกลงเพิ่มเติม รวมทั้งร่างขอบเขตอำนาจหน้าที่ และกฎในการดำเนินการที่จำเป็นตามกฎบัตรอาเซียน
- 3) พัฒนาแผนกฎหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามกฎบัตรอาเซียน

ก.2.2 เสริมสร้างความร่วมมือภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ทีเอซี)

กิจกรรม

- 1) จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนาเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการดำเนินงานของทีเอซีและหาทางในการพัฒนากลไกการดำเนินการต่อไป

- 2) จัดให้มีการประชุมของอัครราชทูตเพื่อทบทวนการดำเนินการของทีโอซี
- 3) ส่งเสริมการภาคยานุวัตรทีโอซีโดยประเทศที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกอาเซียน

ก.2.3 ส่งเสริมให้มีการดำเนินการอย่างสมบูรณ์ตามปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้ (ดีโอซี) เพื่อสันติภาพและเสถียรภาพในทะเลจีนใต้

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติที่มีอยู่ของอาเซียนโดยประเทศสมาชิกเพื่อให้มีการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดและให้การดำเนินการของดีโอซีบรรลุผลอย่างเต็มที่
- 2) สำรวจและจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความร่วมมือดังระบุไว้ในดีโอซี และหามาตรการส่งเสริมความร่วมมืออื่นบนพื้นฐานของการหารืออย่างใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิก โดยเคารพต่ออธิปไตยและคุณธรรมของซึ่งกันและกัน
- 3) ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอตามภาพรวมของกระบวนการในการดำเนินงานของดีโอซีและทำให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงานของประเทศในทะเลจีนใต้ให้มีความเหมาะสมและทันที่โดยสอดคล้องกับดีโอซี
- 4) ดำเนินการเพื่อนำไปสู่การรับรองแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้ (ซีโอซี)

ก.2.4

ส่งเสริมให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซอนเฟซ) และแผนปฏิบัติการภายใต้สนธิสัญญาฯ

กิจกรรม

- 1) ปฏิบัติตามสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงการยอมรับข้อตกลงของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (ไอเออีเอ) และความตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) สนับสนุนให้มีการภาคยานุวัตรพิธีสารของสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับกลุ่มประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์
- 3) ประสานให้เกิดการดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน และร่างโครงการที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้เกิดการอนุมัติตามแผนปฏิบัติงานดังกล่าว

ก.2.5 ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเลอาเซียน

กิจกรรม

- 1) จัดการประชุมเวทีหารืออาเซียนเรื่องความร่วมมือทางทะเล
- 2) ประยุกต์ใช้แนวทางรอบด้านที่ให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยในการเดินเรือและประเด็นความมั่นคงในระดับภูมิภาค ซึ่งเป็นข้อห่วงกังวลร่วมกันของประชาคมอาเซียน
- 3) รวบรวมประเด็นความมั่นคงทางทะเลและระบุความร่วมมือทางทะเลร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- 4) ส่งเสริมความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางทะเล การค้นหาและการช่วยชีวิต (เอสเออาร์) ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลความร่วมมือทางด้านเทคโนโลยีและการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างกันของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ข. ภูมิภาคที่มีความเป็นเอกภาพ สงบสุข และมีความแข็งแกร่ง พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาคความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ

17. ในการสร้างประชาคมการเมืองและความมั่นคงที่มีความเป็นเอกภาพ สงบสุขและแข็งแกร่งอาเซียนยึดมั่นกับหลักการความมั่นคงที่ครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งครอบคลุมมากกว่าแง่มุมความมั่นคงในรูปแบบเดิม แต่คำนึงถึงความมั่นคงในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความแข็งแกร่งในระดับชาติและภูมิภาค เช่น มิติเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ของการพัฒนาอาเซียนยังคงยึดมั่นต่อการป้องกันความขัดแย้ง/มาตรการการสร้างควมไว้นือเชื่อใจ การทูตเชิงป้องกัน และการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง

ข.1 ป้องกันความขัดแย้งและมาตรการการสร้างควมไว้นือเชื่อใจ

18. มาตรการการสร้างควมไว้นือเชื่อใจและการทูตเชิงป้องกันเป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันความขัดแย้ง ช่วยลดความตึงเครียดและป้องกันไม่ให้เกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิกอาเซียน ตลอดจนช่วยป้องกันการขยายความรุนแรงของความขัดแย้งที่มีอยู่แล้ว

19. ในส่วนของการหารือด้านการป้องกันหรือการเมืองในภูมิภาค เจ้าหน้าที่กลาโหมอาเซียนได้มีส่วนร่วมในการเจรจาความมั่นคงของอาเซียนตั้งแต่ปีพ.ศ. 2539 ภายใต้กรอบความร่วมมือของเวทีการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เออาร์เอฟ)

อาเซียนได้ทำการรายงานโดยสมัครใจในเรื่องพัฒนาการด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคและจัดประชุมเจ้าหน้าที่กลาโหมระดับสูงโดยสม่ำเสมอภายใต้การหารือของเจ้าหน้าที่กลาโหมเออาร์เอฟ (เออาร์เอฟ ดีโอดี) และการประชุมนโยบายความมั่นคงเออาร์เอฟ (เอเอสพีซี) อาเซียนยังได้จัดตั้งการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนประจำปี (เอดีเอ็มเอ็ม) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านกลาโหม

ข.1.1 เสริมสร้างมาตรการการสร้างควมไว้วางใจ

กิจกรรม

- 1) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนระดับภูมิภาคระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารและกลาโหมทุกระดับรวมทั้ง สถาบันทหาร วิทยาลัยทหาร และมหาวิทยาลัยกลาโหมในประเทศสมาชิกอาเซียน
- 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้สังเกตการณ์ในการฝึกทหาร โดยเป็นไปตามความสามารถและเงื่อนไขของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน
- 3) แบ่งปันข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในทะเบียนอาวุธตามแบบสหประชาชาติ
- 4) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระดับทวิภาคีระหว่างเจ้าหน้าที่ทหาร และการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างสถาบันการฝึกทหารเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความเชื่อใจซึ่งกันและกัน
- 5) ทำโครงการวิจัยร่วมเกี่ยวกับประเด็นด้านการป้องกันระหว่างสถาบันวิจัยทางนโยบายและยุทธศาสตร์ที่อยู่ภายใต้รัฐบาล

ข.1.2 ส่งเสริมความโปร่งใสและความเข้าใจในนโยบายกลาโหมและมุมมองด้านความมั่นคง

กิจกรรม

- 1) มุ่งไปสู่การพัฒนาและตีพิมพ์มุมมองสถานการณ์ความมั่นคงประจำปีของอาเซียน
- 2) จัดทำรายงานโดยสมัครใจเรื่องการพัฒนาด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาค
- 3) พัฒนาระบบการเตือนภัยล่วงหน้าของอาเซียนบนพื้นฐานของกลไกที่มีอยู่เพื่อป้องกันการเกิดขึ้นหรือการขยายความรุนแรงของความขัดแย้ง
- 4) จัดการหารือและความร่วมมือด้านการป้องกันและประเด็นความมั่นคงในระดับภูมิภาค ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาและประเทศนอกภูมิภาค รวมถึงผ่านเอดีเอ็มเอ็มพลัสเมื่อเริ่มดำเนินการ

ข.1.3 สร้างกรอบการดำเนินการทางสถาบันที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างกระบวนการภายใต้กรอบการประชุมเออาร์เอฟ เพื่อสนับสนุนประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

กิจกรรม

- 1) ติดตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทบทวนเออาร์เอฟ
- 2) ดำเนินการตามบทบาทที่เพิ่มขึ้นของประธานเออาร์เอฟ และเริ่มใช้กลไกเพื่อนของประธานตามความจำเป็นและเมื่อจำเป็น
- 3) ปฏิบัติตามมติของรัฐมนตรีเออาร์เอฟเพื่อขับเคลื่อนเออาร์เอฟไปสู่ขั้นการทูตเชิงป้องกัน
- 4) ขยายขีดความสามารถของการประชุมหัวหน้ามหาวิทยาลัย วิทยาลัยและสถาบันกลาโหม เออาร์เอฟ (เออาร์เอฟ เอชดียูซีไอเอ็ม) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด เรื่องนโยบายกลาโหมและการพัฒนาการศึกษา
- 5) รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดด้านมาตรการสร้างความไว้วางใจ การทูตเชิงป้องกัน และ การแก้ไขความขัดแย้งเพื่อการพัฒนาต่อไปโดยเออาร์เอฟ
- 6) เสริมสร้างบทบาทของเลขาธิการอาเซียนในเออาร์เอฟ รวมถึงการเสริมสร้างเพิ่มเติมหน่วยงานเออาร์เอฟในสำนักเลขาธิการอาเซียน

ข.1.4 เสริมสร้างความพยายามในการธำรงความเคารพในบูรณภาพแห่งดินแดนอธิปไตยและเอกภาพของรัฐสมาชิกตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญาว่าด้วยหลักการแห่งกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือโดยเป็นไปตามกฎบัตรสหประชาชาติ

กิจกรรม

- 1) รวบรวมแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความยอมรับต่อแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิกสหประชาชาติ
- 2) จัดการหารือและกิจกรรมฝ่ายวิชาการที่ต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามและความท้าทายซึ่งอาจกระทบต่อบูรณภาพแห่งดินแดนของรัฐสมาชิกอาเซียนรวมถึงภัยจากการแบ่งแยกดินแดน
- 3) ส่งเสริมต่อไปและเพิ่มความตระหนักต่อประเด็นเหล่านี้เพื่อเร่งรัดการสร้างประชาคมและยกระดับการเป็นที่ยอมรับเป็นที่รู้จักของอาเซียนในเวทีโลก

ข.1.5 ส่งเสริมการพัฒนาบรรทัดฐานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านการป้องกันทางทหารและความมั่นคงอาเซียน

กิจกรรม

1) ริเริ่มงานเตรียมการสำหรับการพัฒนาโครงการความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมระหว่างหน่วยงานทหารของประเทศสมาชิกอาเซียน

ข.2 การแก้ไขความขัดแย้งและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ

20. โดยเชื่อมั่นว่าการระงับความแตกต่างหรือข้อพิพาทควรกำกับโดยกระบวนการที่มีเหตุผล มีประสิทธิภาพ และยืดหยุ่นเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงแนวคิดในทางลบซึ่งอาจเป็นอันตรายหรือเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมืออาเซียน จึงสนับสนุนที่เอซี ซึ่งพยายามรักษาสันติภาพและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในภูมิภาคและบัญญัติให้ประเทศสมาชิกระงับการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลัง

21. ที่เอซีให้ทบทวนบัญญัติสำหรับการระงับข้อพิพาทโดยสันติ ตลอดเวลา โดยผ่านการเจรจาฉันท์มิตรและหลีกเลี่ยงการข่มขู่ว่าจะใช้หรือการใช้กำลังเพื่อแก้ไขข้อพิพาทยุทธศาสตร์สำหรับการแก้ไขความขัดแย้งจะเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางที่ครอบคลุมในทุกมิติ วัตถุประสงค์สำหรับยุทธศาสตร์เหล่านี้เป็นไปเพื่อป้องกันข้อพิพาทและความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีศักยภาพที่จะสร้างภัยคุกคามต่อสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค

22. อาเซียน สหประชาชาติและองค์การอื่นได้จัดกิจกรรมความร่วมมือจำนวนมากร่วมกัน ภายใต้ความพยายามในการส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพ มีความจำเป็นที่จะมีความพยายามที่มากขึ้นในการเสริมสร้างวิธีการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่เพื่อหลีกเลี่ยงหรือระงับข้อพิพาทในอนาคต และการดำเนินการในการจัดการความขัดแย้งและการศึกษาวิจัยเรื่องการแก้ไขความขัดแย้งอาเซียนอาจจัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทที่เหมาะสมได้เช่นกันภายใต้กฎบัตรอาเซียน

ข.2.1 พัฒนารูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติเพิ่มเติมจากรูปแบบที่มีอยู่และพิจารณาเสริมสร้างรูปแบบดังกล่าวให้เข้มแข็งขึ้นด้วยกลไกเพิ่มเติมตามที่จำเป็น

กิจกรรม

1) ศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่มีอยู่ และ/หรือกลไกเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างกลไกในภูมิภาคในการระงับข้อพิพาทโดยสันติ

- 2) พัฒนารูปแบบ คนกลางที่น่าเชื่อถือ การประนีประนอมและการไกล่เกลี่ยของอาเซียน
- 3) จัดตั้งกลไกการระงับข้อพิพาทโดยสันติที่เหมาะสม รวมทั้งอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายอาเซียน

ข.2.2 เสริมสร้างกิจกรรมการค้นคว้าวิจัยเรื่องสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง

กิจกรรม

- 1) พิจารณาจัดตั้งสถาบันอาเซียนเพื่อสันติภาพและความสมานฉันท์
- 2) รวบรวมประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดของอาเซียนเรื่อง สันติภาพการจัดการ ความขัดแย้งและการแก้ไขความขัดแย้ง
- 3) ระบุหัวข้อการทำวิจัยที่สำคัญ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมสันติภาพการจัดการ ความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 4) เพิ่มพูนความร่วมมือที่มีอยู่กับสถาบันวิชาการของอาเซียนในเรื่องการศึกษาด้าน สันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 5) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านสันติภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการแก้ไข ความขัดแย้ง กับองค์กรระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสหประชาชาติ
- 6) ทำการศึกษาเพื่อส่งเสริมการตระหนักถึงความสำคัญของการเท่าเทียมทางเพศใน การสร้างสันติภาพ กระบวนการสันติภาพ และการแก้ไขความขัดแย้ง
- 7) พัฒนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจากรัฐสมาชิกอาเซียนเพื่อเป็นบุคลากรในการช่วยเหลือกิจกรรม การจัดการความขัดแย้งและแก้ไขความขัดแย้ง

ข.2.3 ส่งเสริมความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการด้านความร่วมมือทางวิชาการกับองค์การสหประชาชาติและองค์การ ระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนความชำนาญและประสบการณ์ในการธำรงไว้ ซึ่งสันติภาพและเสถียรภาพ
- 2) ระบุหน่วยงานหลักของประเทศเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสันติภาพและเสถียรภาพ ในระดับภูมิภาค

3) สร้างเครือข่ายระหว่างศูนย์รักษาสันติภาพรัฐสมาชิกอาเซียนเพื่อการวางแผนร่วม การอบรม และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำกลไกอาเซียน เพื่อดำรงสันติภาพและเสถียรภาพโดยสอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน 3 ปีของที่ประชุม

ข.3 การสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้ง

23. ความพยายามของอาเซียนในเรื่องการสร้างสันติภาพหลังความขัดแย้งต้องเกื้อกูล ความพยายามอื่นๆ ที่ใช้แนวทางที่ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อ (เอ) ให้มั่นใจว่าจะไม่เกิด ความขัดแย้งและความรุนแรง และ/หรือ ภัยพิบัติที่เกิดจากมนุษย์ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (บี) ส่งเสริมการกลับคืนมาของสันติภาพ และ/หรือ การกลับสู่ภาวะปกติของ ชีวิตโดยเร็วที่สุด และ (ซี) วางพื้นฐานเพื่อการสมานฉันท์และมาตรการที่จำเป็นต่างๆ เพื่อรักษาสันติภาพและเสถียรภาพทั้งนี้เพื่อป้องกันพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกลับ ไปสู่ความขัดแย้งในอนาคต

24. สามารถใช้มาตรการต่างๆ ในการส่งเสริมกิจกรรมบรรเทาเพื่อมนุษยธรรมซึ่งรวมถึง การเพิ่มความร่วมมือกับสหประชาชาติและองค์การอื่นๆ ตลอดจนการเสริมสร้างขีด ความสามารถให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

ข.3.1 เสริมสร้างความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมของอาเซียน

กิจกรรม

- 1) ให้การบริการและความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน เพื่อบรรเทาทุกข์แก่ผู้ได้รับผลกระทบ จากความขัดแย้ง โดยต้องปรึกษากับประเทศที่ได้รับผลกระทบ
- 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการช่วยเหลือผู้ลี้ภัย ผู้พลัดถิ่นให้กลับคืนสู่ประเทศอย่างเป็น ระเบียบเรียบร้อย และกลับคืนสู่ถิ่นฐานของผู้พลัดถิ่นในประเทศ
- 3) สนับสนุนในด้านความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่บรรเทาทุกข์
- 4) พัฒนาวិธีการจัดการร่วมกันในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบเหตุเมื่อเกิดเหตุการณ์ ความขัดแย้ง
- 5) เพิ่มความร่วมมือกับสหประชาชาติ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของ องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในด้านการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
- 6) ส่งเสริมการเจรจาประสานงานระหว่างทหารและพลเรือน และความร่วมมือใน การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
- 7) ขยายบทบาทและการมีส่วนร่วมของสตรีในงานภาคสนามของการปฏิบัติการด้าน มนุษยธรรมให้มากขึ้น

ข.3.2 ดำเนินการตามโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสร้างขีดความสามารถในพื้นที่ภายหลังความขัดแย้ง

กิจกรรม

- 1) ร่างแนวทางการประเมินความต้องการการฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถ
- 2) ระบุหัวข้อสำคัญสำหรับการฝึกอบรม
- 3) ออกแบบโครงการอบรมในเรื่องที่สำคัญและพัฒนาเครื่องและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม
- 4) ดำเนินการตามโครงการประจำปีต่างๆ ในแต่ละหัวข้อเป้าหมาย
- 5) พัฒนาโครงการความร่วมมือกับองค์กรภายนอกที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการเงินเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเสริมสร้างขีดความสามารถในด้านการฟื้นฟูหลังความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ
- 6) มุ่งไปสู่การพัฒนาโครงการการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบที่สามารถปฏิบัติได้จริงให้กับนักวิชาการในสาขาการศึกษาสันติภาพและการสมานฉันท์

ข.3.3 เพิ่มความร่วมมือในด้านการไกล่เกลี่ยประนีประนอมและค่านิยมที่มีสันติภาพเป็นศูนย์กลาง

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการศึกษาเพื่อเพิ่มความร่วมมือด้านการสมานฉันท์และส่งเสริมค่านิยมที่มีสันติภาพเป็นศูนย์กลาง
- 2) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาความร่วมมือเพื่อการฟื้นฟูหลังความขัดแย้ง และทำให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการรับฟังความคิดเห็นที่รอบด้านจาก ภาควิชาการ สื่อ องค์กรเอกชน ภาคประชาสังคม และกลุ่มชุมชน
- 3) ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างชุมชนกลุ่มต่างๆ โดยผ่านกิจกรรมการแลกเปลี่ยน

ข.4 ประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่

25. จุดประสงค์หลักของอาเซียนคือ การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงทีโดยสอดคล้องกับหลักการด้านความมั่นคงที่ครอบคลุมทุกมิติ จากภัยคุกคามในทุกรูปแบบ อาชญากรรมข้ามชาติ และความท้าทายข้ามแดน

ข.4.1 เสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือประเด็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะเรื่องการค้าต้านอาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายข้ามแดนอื่นๆ

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการในแปดประเด็นสำคัญในแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
- 2) พยายามที่จะให้สัตยาบันสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเรื่องทางอาญาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและการมุ่งยกระดับให้เป็นสนธิสัญญาอาเซียน
- 3) ให้คณะทำงานปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตามความเห็นชอบของที่ประชุมรัฐมนตรียุติธรรม ของอาเซียน เพื่อยกระดับความร่วมมือด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน
- 4) เสริมสร้างการตอบสนองทางด้านความยุติธรรมทางอาญาต่ออาชญากรข้ามชายแดน โดยตระหนักถึงความสำคัญในการคุ้มครองเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย โดยสอดคล้องกับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้หญิงและเด็ก รวมทั้งอนุสัญญาระหว่างประเทศและพิธีสารเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้อง
- 5) เพิ่มความร่วมมือในการต่อต้านการลักลอบนำคนเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย
- 6) ดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลในการทำให้อาเซียนปราศจากยาเสพติดภายในปี พ.ศ. 2558 โดยให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด โดยการเสริมสร้างมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการผลิตยาเสพติด การนำเข้าและส่งออกสารเคมี ควบคุมตั้งต้นรวมทั้งความร่วมมือในระดับภูมิภาคในเรื่องมาตรการครอบครองยาเสพติด ภายใต้การควบคุม รวมทั้งยกระดับความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายข้ามเขตแดน โดยผ่านการแบ่งปันข้อมูล แนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการสร้างขีดความสามารถในการปราบปรามการค้ายาเสพติด
- 7) พัฒนาความตกลงร่วมกันในระดับทวิภาคีหรือพหุภาคีเพื่อต่อต้านการค้ายาเสพติด และสารเคมีตั้งต้นซึ่งเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2551
- 8) ให้ความช่วยเหลือต่อประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อยกระดับขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และห้องปฏิบัติการในการระบุสารตั้งต้น และวิเคราะห์ที่มาของยาเสพติด สำหรับการปฏิบัติการด้านกฎหมายและด้านการข่าว
- 9) ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังกลุ่มผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตยาเสพติดรวมทั้งข้อมูลรายการการระวางและฝ้าดูความเคลื่อนไหวของกลุ่มดังกล่าว
- 10) ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด ในการปฏิบัติการด้านการกำจัดสารตั้งต้นและสารเคมีที่จำเป็นที่ยึดได้จากห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่ผิดกฎหมาย

กิจกรรม

- 1) ดำเนินการเพื่อให้อนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้ภายในปี พ.ศ. 2552 การให้สัตยาบันโดยรัฐสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ และส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาฯ
- 2) พยายามภาคยานุวัติ และให้สัตยาบันตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการร้าย
- 3) ส่งเสริมการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติงานด้านการก่อการร้ายโดยสมบูรณ์ของอาเซียน
- 4) ร่วมมือในการสนับสนุนข้อริเริ่มด้านการพัฒนาซึ่งมีเป้าหมายในการแก้ไขมูลเหตุของการก่อการร้ายที่นำไปสู่การก่อการร้าย

ข.5 เสริมสร้างความร่วมมือของอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ และการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

กิจกรรม

- 1) เพิ่มพูนการตอบสนองที่มีประสิทธิภาพและทันท่วงทีในระดับการเมืองและระดับปฏิบัติงาน ในการเริ่มดำเนินการรอบการดำเนินการด้านการจัดการภัยพิบัติของอาเซียน เพื่อช่วยเหลือประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในกรณีที่มีภัยพิบัติครั้งใหญ่
- 2) เพิ่มพูนการประสานงานระหว่างทหารและพลเรือนในการตอบสนองต่อสถานการณ์ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงอย่างมีประสิทธิภาพและทันท่วงที
- 3) จัดทำแนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับกรอบการดำเนินการเตรียมพร้อมระดับภูมิภาค และการประสานงานในด้านการบรรเทาภัยพิบัติและการปฏิบัติกาตอบสนอง สถานการณ์ฉุกเฉินร่วมกันให้เสร็จสิ้นเพื่อจัดตั้งปฏิบัติการร่วมในการให้ความช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัยของรัฐสมาชิก โดยสอดคล้องกับความตกลงอาเซียนว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (แอดเมียร์)
- 4) ดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยนที่มีประสิทธิภาพด้านการจัดการภัยพิบัติระหว่างอาเซียนกับองค์กรที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น การประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (เออาร์เอฟ) อาเซียนบวกสาม การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (อีเอเอส) ในแนวทางที่จะเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการภัยพิบัติของอาเซียน
- 5) พัฒนาแนวทางยุทธศาสตร์ของ เออาร์เอฟ สำหรับความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม และ ความร่วมมือด้านการบรรเทาภัยพิบัติ

ข.6 การตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและทันกาลต่อประเด็นเร่งด่วนหรือสถานการณ์วิกฤติที่ส่งผลกระทบต่ออาเซียน

กิจกรรม

- 1) จัดการประชุมสมัชชาพิเศษในระดับผู้นำ หรือรัฐมนตรี ในเหตุการณ์วิกฤติหรือสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีผลกระทบต่ออาเซียน และพัฒนากรอบการดำเนินการเพื่อจัดการกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างทันที่

ค. ภูมิภาคที่มีพลวัตและมองไปยังโลกภายนอก ในโลกที่มีการรวมตัวและพึ่งพาอาศัยกันยิ่งขึ้น

26. อาเซียนส่งเสริมและรักษาความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรและเป็นประโยชน์ร่วมกันกับประเทศภายนอกเพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนและรัฐประเทศสมาชิกของอาเซียนสามารถอยู่อย่างสันติในโลก ในสภาวะที่มีความยุติธรรมเป็นประชาธิปไตยและโปร่งใส อาเซียนจะยังคงมองไปยังภายนอก และดำเนินบทบาทที่สำคัญในเวทีระดับภูมิภาคและในระดับระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน

27. อาเซียนจะดำรงและรักษาความเป็นศูนย์กลางและบทบาทเชิงรุกในฐานะพลังขับเคลื่อนหลักในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคที่เปิดกว้าง โปร่งใส และทุกฝ่ายมีส่วนร่วม เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์กับภายนอกภูมิภาค

ค.1. การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนเป็นศูนย์กลางในความร่วมมือระดับภูมิภาคและการสร้างประชาคม

กิจกรรม

- 1) ริเริ่ม เป็นเจ้าภาพ เป็นประธาน/ประธานร่วมในกิจกรรมและการประชุมกับคู่เจรจาและองค์กรอื่นๆ ภายนอกและในบริบทของอาเซียนบวกสาม อีเอเอสและเออาร์เอฟ
- 2) สํารวจ ริเริ่ม และดำเนินกิจกรรมความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในเอกสารข้อตกลงต่างๆ รวมถึงแผนงานเอพีเอสซีภายใต้กรอบภูมิภาคที่มีอยู่แล้ว
- 3) พัฒนาเออาร์เอฟไปสู่การทูตเชิงป้องกันอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและรอบคอบ โดยยังคงดำเนินมาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ และให้องค์กรในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ และองค์กรทางวิชาการอื่น มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว
- 4) เพิ่มพูนการประสานงานในการดำเนินความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียนตลอดจนการประชุมในระดับภูมิภาคและในระดับพหุภาคี

ค.2 ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เพิ่มพูนกับประเทศภายนอก

กิจกรรม

- 1) ส่งเสริมกิจกรรมที่ทำให้เกิดความตระหนักรู้และความสนใจของอาเซียนซึ่งรวมทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สาม ตามความเหมาะสม
- 2) แสวงหาโครงการความร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาค อาทิ จีซีซี อีซีโอ กลุ่มริโอชาร์ก และเอสซีโอ
- 3) พัฒนาโครงการความร่วมมือต่างๆ เพื่อดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจ

ค.3 เสริมสร้างการปรึกษาหารือและความร่วมมือในประเด็นพหุภาคีที่เป็นความกังวลร่วมกัน

กิจกรรม

- 1) เพิ่มพูนการปรึกษาหารือภายในอาเซียน ซึ่งรวมถึงการแต่งตั้งผู้แทนถาวรของประเทศอาเซียนประจำสหประชาชาติและองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียน

III. การดำเนินการและการทบทวนแผนงานเอพีเอสซี

ก. กลไกในการดำเนินงาน

28. เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการตามแผนงานเอพีเอสซีจะประสบความสำเร็จรัฐสมาชิกจะบูรณาการโครงการและกิจกรรมของแผนงานเข้าสู่แผนพัฒนาแห่งชาติของตน

29. ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสอาเซียนที่เกี่ยวข้องหรือที่ประชุมในระดับที่เท่าเทียมกันมีความรับผิดชอบในการทำให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามองค์ประกอบกิจกรรม และข้อผูกพันต่างๆ ในแผนงาน โดยสะท้อนสิ่งเหล่านี้ในแผนงานของตน ระดมทรัพยากรสำหรับการดำเนินการ ทยอยยกประเด็นเพื่อการพิจารณาในการประชุมระดับรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและในระดับผู้นำอาเซียน ตลอดจนดำเนินข้อริเริ่มในระดับประเทศเพื่อทำตามข้อผูกพันเหล่านี้

30. การประชุมประสานงานสำหรับแผนปฏิบัติการประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (แอสโก) จะยังคงเป็นเวทีในการประสานความพยายามระหว่างกลไกเฉพาะด้านต่างๆ โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูล แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และบทเรียนที่ได้เรียนรู้ในการปฏิบัติตามแผนงานเอพีเอสซี ข้อริเริ่มและข้อเสนอแนะของแอสโกในประเด็นใหม่ๆ จะต้องรายงานต่อคณะมนตรีการเมืองความมั่นคงอาเซียน

31. คณะมนตรีประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน (เอพีเอสซี) รับผิดชอบในการดำเนินงานในภาพรวมของแผนงานและจะต้องทำให้มั่นใจว่าได้มีการประสานความพยายามภายใต้การดูแลของตนตลอดจนการประสานงานในเรื่องประเด็นที่ทับซ้อนกับคณะมนตรีประชาคมอื่น

32. ความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนงานเอพีเอสซีจะต้องรายงานต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนทุกปี โดยเลขาธิการอาเซียน ผ่านคณะมนตรีเอพีเอสซี

ข. การระดมทรัพยากร

33. เงินทุนสำหรับดำเนินการตามแผนงานจะระดมโดยรัฐสมาชิกอาเซียนและจากกลไกต่างๆ รวมถึงกองทุนพัฒนาอาเซียน (เอดีเอฟ) ประเทศคู่เจรจา ประเทศผู้ให้บริการระหว่างประเทศ ภาคเอกชน และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ

ค. ยุทธศาสตร์การสื่อสาร

34. เพื่อให้มั่นใจว่า การจัดตั้งเอพีเอสซี ประสบความสำเร็จ จะมีการพัฒนาและเริ่มใช้แผนการสื่อสารในระดับประเทศและภูมิภาค ซึ่งจะไม่เพียงแต่สร้างความตระหนักของสาธารณะต่อข้อริเริ่มต่างๆ ผลลัพธ์และประเด็นของเอพีเอสซีแต่ยังช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าว

ง. กลไกในการทบทวน

35. แผนงานเอพีเอสซีจะได้รับการทบทวนและประเมินเพื่อให้มั่นใจว่ากิจกรรมทั้งหมดสอดคล้องรองรับต่อความจำเป็นและประเด็นที่สำคัญของอาเซียน โดยคำนึงถึงพลวัตที่เปลี่ยนแปลงของภูมิภาคและบริบทของโลก การทบทวนและการประเมินดำเนินการทุกสองปีโดยเอเอสซีซีโอ โดยประสานกับสำนักเลขาธิการอาเซียนในกระบวนการทบทวนและประเมินผล รัฐสมาชิกอาเซียนจะได้รับความยืดหยุ่นในการปรับปรุงแผนงานให้ทันสมัย เช่นเดียวกับความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนงานเอพีเอสซี ผลของการทบทวนและการประเมินผล จะรายงานต่อการประชุมสุดยอดอาเซียนโดยเลขาธิการอาเซียน ผ่านคณะมนตรีเอพีเอสซี

ASEAN POLITICAL-SECURITY COMMUNITY BLUEPRINT

I. INTRODUCTION

1. The ASEAN Political-Security Community has its genesis of over four decades of close co-operation and solidarity. The ASEAN Heads of States/Governments, at their Summit in Kuala Lumpur in December 1997 envisioned a concert of Southeast Asian nations, outward looking, living in peace, stability and prosperity, bonded together in partnership in dynamic development and in a community of caring societies.

2. To concretise the ASEAN Vision 2020, the ASEAN Heads of States/Governments adopted the Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II) in 2003, which establishes an ASEAN Community by 2020. The ASEAN Community consists of three pillars, namely the ASEAN Political-Security Community (APSC), the ASEAN Economic Community (AEC) and the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC).

3. Conscious that the strengthening of ASEAN integration through accelerated establishment of an ASEAN Community will reinforce ASEAN's centrality and role as the driving force in charting the evolving regional architecture, the ASEAN Leaders at the 12th ASEAN Summit in the Philippines decided to accelerate the establishment of an ASEAN Community by 2015.

4. At the 13th ASEAN Summit in Singapore, the ASEAN Heads of States/Governments signed the ASEAN Charter, which marked ASEAN Member States' commitment in intensifying community-building through enhanced regional cooperation and integration. In line with this, they tasked their Ministers and officials to draft the APSC Blueprint, which would be adopted at the 14th ASEAN Summit.

5. The APSC Blueprint is guided by the ASEAN Charter and builds on the ASEAN Security Community Plan of Action, the Vientiane Action Programme (VAP), as well as relevant decisions by various ASEAN Sectoral Bodies. The ASEAN Security Community Plan of Action is a principled document, laying out the activities needed to realise the objectives of the ASEAN Political Security Community, while the VAP lays out the

measures necessary for 2004-2010. Both documents are important references in continuing political and security cooperation. The APSC Blueprint provides a roadmap and timetable to establish the APSC by 2015. The APSC Blueprint would also have the flexibility to continue programmes/activities beyond 2015 in order to retain its significance and have an enduring quality.

II. CHARACTERISTICS AND ELEMENTS OF THE APSC

6. It is envisaged that the APSC will bring ASEAN's political and security cooperation to a higher plane. The APSC will ensure that the peoples and Member States of ASEAN live in peace with one another and with the world at large in a just, democratic and harmonious environment.

7. The APSC shall promote political development in adherence to the principles of democracy, the rule of law and good governance, respect for and promotion and protection of human rights and fundamental freedoms as inscribed in the ASEAN Charter. It shall be a means by which ASEAN Member States can pursue closer interaction and cooperation to forge shared norms and create common mechanisms to achieve ASEAN's goals and objectives in the political and security fields. In this regard, it promotes a people-oriented ASEAN in which all sectors of society, regardless of gender, race, religion, language, or social and cultural background, are encouraged to participate in, and benefit from, the process of ASEAN integration and community building. In the implementation of, the Blueprint, ASEAN should also strive towards promoting and supporting gender-mainstreaming, tolerance, respect for diversity, equality and mutual understanding.

8. At the same time, in the interest of preserving and enhancing peace and stability in the region, the APSC seeks to strengthen the mutually beneficial relations between ASEAN and its Dialogue Partners and friends. In doing so, it also maintains the centrality and proactive role of ASEAN in a regional architecture that is open, transparent and inclusive, while remaining actively engaged, forward-looking and non-discriminatory.

9. The APSC subscribes to a comprehensive approach to security, which

acknowledges the interwoven relationships of political, economic, social-cultural and environmental dimensions of development. It promotes renunciation of aggression and of the threat or use of force or other actions in any manner inconsistent with international law and reliance of peaceful settlements of dispute. In this regard, it upholds existing ASEAN political instruments such as the Declaration on Zone of Peace, Freedom and Neutrality (ZOPFAN), the Treaty of Amity and Co-operation in South East Asia (TAC) and the Treaty on the Southeast Asian Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ), which play a pivotal role in the area of confidence building measures, preventive diplomacy and pacific approaches to conflict resolution. It also seeks to address non-traditional security issues.

10. Based on the above, the ASEAN Political-Security Community envisages the following three key characteristics:

- a) A Rules-based Community of shared values and norms;
- b) A Cohesive, Peaceful, Stable and Resilient Region with shared responsibility for comprehensive security;
- c) A Dynamic and Outward-looking Region in an increasingly integrated and interdependent world.

11. These characteristics are inter-related and mutually reinforcing, and shall be pursued in a balanced and consistent manner. To effectively realise the APSC, the APSC Blueprint is an action-oriented document with a view to achieving results and recognizes the capacity and capability of ASEAN Member States to undertake the stipulated actions in the Blueprint.

A. A Rules-Based Community Of Shared Values And Norms

12. ASEAN's cooperation in political development aims to strengthen democracy, enhance good governance and the rule of law, and to promote and protect human rights and fundamental freedoms, with due regard to the rights and responsibilities of the Member States of ASEAN, so as to ultimately create a Rules-based Community of shared values and norms. In the shaping and sharing of norms, ASEAN aims to achieve a standard of common adherence to norms of good conduct among member states of the ASEAN

Community; consolidating and strengthening ASEAN's solidarity, cohesiveness and harmony; and contributing to the building of a peaceful, democratic, tolerant, participatory and transparent community in Southeast Asia.

13. Moreover, cooperation in political development will bring to maturity the political elements and institutions in ASEAN, towards which the sense of inter-state solidarity on political systems, culture and history will be better fostered. Such inter-state solidarity can be achieved further through the shaping and sharing of norms.

A.1. Cooperation in Political Development

14. Since the adoption of the ASC Plan of Action in 2003, ASEAN has achieved progress in different measures of political development. There was increased participation by organisations, such as academic institutions, think-tanks, and civil society organisations in ASEAN meetings and activities. Such consultations and heightened interactions fostered good relations and resulted in positive outcomes for the region.

15. Efforts are underway in laying the groundwork for an institutional framework to facilitate free flow of information based on each country's national laws and regulations; preventing and combating corruption; and cooperation to strengthen the rule of law, judiciary systems and legal infrastructure, and good governance. Moreover, in order to promote and protect human rights and fundamental freedoms, the ASEAN Charter stipulates the establishment of an ASEAN human rights body.

A.1.1. Promote understanding and appreciation of political systems, culture and history of ASEAN Member States

Actions

i. Assign appropriate ASEAN sectoral bodies to take necessary measures to promote understanding and appreciation of political systems, culture and history of ASEAN Member States, which will undertake to:

a. Encourage the holding of at least two track-two events per year, including academic conferences, workshops and seminars;

- b. Release periodic publications on the dynamics of ASEAN Member States' political systems, culture and history for dissemination to the public;
 - c. Intensify exchange of experience and training courses in order to enhance popular and broader participation.
- ii. Hold seminars/workshops to share experiences on democratic institutions, gender mainstreaming, and popular participation
 - iii. Endeavour to compile best practices of voluntary electoral observations

A.1.2. Lay the groundwork for an institutional framework to facilitate free flow of information for mutual support and assistance among ASEAN Member States

Actions

- i. Encourage the ASEAN Ministers Responsible for Information (AMRI) to develop an institutional framework to facilitate free flow of information, based on each country's national laws, by establishing an information baseline of these laws and to submit a progress report to the ASEAN Political-Security Community Council
- ii. Request each ASEAN Member State to develop relevant media exchange programmes to aid free flow of information, starting within three months from the adoption of this Blueprint
- iii. Enhance media capacity to promote regional-community building, explore the possibility of establishing an ASEAN media panel to boost cooperation and collaboration among the media-related institutions and organisations with emphasis on the process of the implementation of the APSC Blueprint
- iv. Implement internships, fellowships, scholarships and workshops, study visits and journalist exchange programs to enhance media capacity and professionalism in the region with emphasis on the process of the implementation of the APSC Blueprint
- v. Facilitate co-production and exchanges of films, TVs, animations, games and new media content to promote cultural exchanges with emphasis on the process of the implementation of the APSC Blueprint

A.1.3. Establish programmes for mutual support and assistance among ASEAN Member States in the development of strategies for strengthening the rule of law and judiciary systems and legal infrastructure

Actions

- i. Entrust ASEAN Law Ministers Meeting (ALAWMM), with the cooperation of other sectoral bodies and entities associated with ASEAN including ASEAN Law Association (ALA) to develop cooperation programmes to strengthen the rule of law, judicial systems and legal infrastructure
- ii. Undertake comparative studies for lawmakers on the promulgation of laws and regulations
- iii. Develop a university curriculum on the legal systems of ASEAN Member States by the ASEAN University Network (AUN) by 2010
- iv. Enhance cooperation between ALAWMM and ALA and other Track II organisations through seminars, workshops and research on international law, including ASEAN agreements.

A.1.4. Promote good governance

- i. Conduct analytical and technical studies to establish baselines, benchmarks, and best practices in various aspects of governance in the region.
- ii. Promote sharing of experiences and best practices through workshops and seminars on leadership concepts and principles with emphasis on good governance, and on developing norms on good governance
- iii. Conduct a study by 2009 on partnership between public and private sectors and academia in creating a conducive climate for good governance to provide concrete recommendations to appropriate ASEAN sectoral bodies.
- iv. Promote dialogue and partnership among governments, private sectors and other relevant organisations to foster and enable new ideas, concepts and methods with a view to enhance transparency, accountability, participatory and effective governance

A.1.5. Promotion and Protection of human rights

Actions

- i. Establish an ASEAN human rights body through the completion of its Terms of Reference (ToR) by 2009 and encourage cooperation between it and existing human rights mechanisms, as well as with other relevant international organisations
- ii. Complete a stock-take of existing human rights mechanisms and equivalent bodies, including sectoral bodies promoting the rights of women and children by 2009
- iii. Develop an ASEAN Instrument on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers by working closely with sectoral bodies
- iv. Strengthen interaction between the network of existing human rights mechanisms as well as other civil society organisations, with relevant ASEAN sectoral bodies
- v. Enhance/conduct exchange of information in the field of human rights among ASEAN countries in order to promote and protect human rights and fundamental freedoms of peoples in accordance with the ASEAN Charter and the Charter of the United Nations, and the Universal Declaration of Human Rights and the Vienna Declaration and Programme of Action
- vi. Promote education and public awareness on human rights
- vii. Establish the ASEAN Commission on the Promotion and Protection of the Rights of Women and Children

A.1.6. Increase the participation of relevant entities associated with ASEAN in moving forward ASEAN political development initiatives

Actions

- i. Develop modalities for interaction between relevant entities associated with ASEAN, such as the ASEAN-ISIS network, and ASEAN sectoral bodies
- ii. Promote research studies and scholarly publications on ASEAN political development initiatives
- iii. Hold consultations between AIPA and appropriate ASEAN organs

iv. Revise the Memorandum of Understanding of the ASEAN Foundation to take into account the provisions of the ASEAN Charter

A.1.7. Prevent and combat corruption

Actions

- i. Identify relevant mechanisms to carry out cooperation activities in preventing and combating corruption and strengthen links and cooperation between the relevant agencies
- ii. Encourage all ASEAN Member States to sign the Memorandum of Understanding (MoU) on Cooperation for Preventing and Combating Corruption signed on 15 December 2004
- iii. Promote ASEAN cooperation to prevent and combat corruption, bearing in mind the above MoU, and other relevant ASEAN instruments such as the Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters (MLAT)
- iv. Encourage ASEAN Member States who are signatories to the United Nations Convention against Corruption to ratify the said Convention
- v. Promote the sharing of best practices, exchange views and analyse issues related to values, ethics and integrity through appropriate avenues and fora and taking into account inputs from various seminars such as the ASEAN Integrity Dialogue

A.1.8. Promote Principles of Democracy

Actions

- i. Promote understanding of the principles of democracy among ASEAN youth at schools at an appropriate stage of education, bearing in mind the educational system in the respective ASEAN Member States
- ii. Convene seminars, training programmes and other capacity building activities for government officials, think-tanks and relevant civil society organisations to exchange views, sharing experiences and promote democracy and democratic institutions
- iii. Conduct annual research on experiences and lessons-learned of democracy

aimed at enhancing the adherence to the principles of democracy

A.1.9. Promote peace and stability in the region

Actions

- i. Support the inclusion of culture of peace which includes, inter alia, respect for diversity, promotion of tolerance and understanding of faiths, religions and cultures in the curriculum of ASEAN academic institutions
- ii. Develop programmes and activities aimed at the promotion of culture of peace, interfaith and intrafaith dialogue within the region
- iii. Promote respect and appreciation for the region's diversity and harmony among the peoples of the region
- iv. Promote dialogue and greater interaction among various religious and ethnic groups
- v. Promote networking among schools in the region to develop peace-education in their respective curricula
- vi. Support poverty alleviation and narrowing development gaps to contribute to promoting sustained peace and stability in the region

A.2. Shaping and Sharing of Norms

16. ASEAN promotes regional norms of good conduct and solidarity, in accordance with the key principles enshrined in the ASEAN Charter. In this context, ASEAN also continues to uphold the Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia (TAC), the SEANWFZ Treaty and other key agreements, as well as the Declaration on the Conduct of Parties (DOC) in the South China Sea.

A.2.1. Adjust ASEAN institutional framework to comply with the ASEAN Charter

Actions

- i. Prepare and implement a transitional work plan on the necessary institutional reforms needed to comply with the ASEAN Charter

- ii. Develop, as appropriate, supplemental protocols and/or agreements, including terms of references and rules of procedures, needed to implement the ASEAN Charter
- iii. Develop a legal division to support the implementation of the ASEAN Charter

A.2.2. Strengthening Cooperation under the TAC

Actions

- i. Convene workshops and seminars to assess the progress of the implementation of the TAC and explore ways to improve its mechanisms
- ii. Convene a conference of High Contracting Parties to the TAC to review its implementation
- iii. Encourage the accession to the TAC by non-ASEAN countries

A.2.3. Ensure full implementation of the DOC for peace and stability in the South China Sea

Actions

- i. Continue ASEAN's current practice of close consultation among Member States to achieve full implementation of the DOC
- ii. Explore and undertake cooperative activities identified in the DOC and eventually explore other co-operative measures on the basis of close consultation among the member countries, while respecting sovereignty and integrity of each other
- iii. Carry out on a regular basis the overview of the process of implementation of the DOC, thus ensuring timely and proper conducts of the Parties in the South China Sea in accordance with the DOC
- iv. Work towards the adoption of a regional Code of Conduct in the South China Sea (COC)

A.2.4. Ensure the implementation of South East Asian Nuclear Weapon-Free Zone (SEANWFZ) Treaty, and its Plan of Action

Actions

- i. Comply with the undertakings in the SEANFWZ Treaty, including accession to the International Atomic Energy Agency (IAEA) safeguards agreements and related instruments
- ii. Encourage Accession to the Protocol of the SEANWFZ Treaty by Nuclear Weapon States
- iii. Cooperate to implement the Plan of Action and draw up specific work programmes/projects to implement the Plan of Action

A.2.5. Promote ASEAN Maritime Cooperation

Actions

- i. Establish the ASEAN Maritime Forum
- ii. Apply a comprehensive approach that focuses on safety of navigation and security concern in the region that are of common concerns to the ASEAN Community.
- iii. Stock take maritime issues and identify maritime cooperation among ASEAN member countries
- iv. Promote cooperation in maritime safety and search and rescue (SAR) through activities such as information sharing, technological cooperation and exchange of visits of authorities concerned

B. A Cohesive, Peaceful And Resilient Region With Shared Responsibility For Comprehensive Security

17. In building a cohesive, peaceful and resilient Political Security Community, ASEAN subscribes to the principle of comprehensive security, which goes beyond the requirements of traditional security but also takes into account non-traditional aspects vital to regional and national resilience, such as the economic, socio-cultural, and environmental dimensions of development. ASEAN is also committed to conflict prevention/confidence building measures, preventive diplomacy, and post-conflict peace building.

B.1. Conflict Prevention/Confidence Building Measures

18. Confidence Building Measures and Preventive Diplomacy are important instruments in conflict prevention. They mitigate tensions and prevent disputes from arising between or among ASEAN Member States, as well as between ASEAN Member States and non-ASEAN member countries. They will also help prevent the escalation of existing disputes.

19. In the area of defence and regional political consultations, ASEAN Defence Officials have been involved in the ASEAN security dialogue since 1996. Under the framework of the ASEAN Regional Forum (ARF), ASEAN has made voluntary briefings on political and security developments in the region and regularized meetings of high-level defence officials under the ARF Defence Officials' Dialogue (DOD) and the ARF Security Policy Conference (ASPC). ASEAN has also established an annual ASEAN Defence Ministers Meeting (ADMM) and ASEAN Defence Senior Officials' Meetings.

B.1.1. Strengthen confidence-building measures

Actions

- i. Organise regional exchanges among ASEAN Defense and military officials, at all levels, including among military academies, staff colleges and defence universities in the ASEAN Member States
- ii. Promote the exchange of observers of military exercises, commensurate with the capability and condition of each ASEAN Member State
- iii. Share information among ASEAN Member States on submissions to the UN Register of Conventional Arms
- iv. Promote bilateral exchanges and cooperation between defence officials and exchange visits between military training institutions to promote trust and mutual understanding
- v. Conduct joint research projects on defence issues between government-affiliated policy and strategic research institutes in the region

B.1.2. Promote greater transparency and understanding of defence policies and security perceptions

Actions

- i. Work towards developing and publishing an annual ASEAN Security Outlook.
- ii. Hold voluntary briefings on political and security developments in the region
- iii. Develop an ASEAN early warning system based on existing mechanisms to prevent occurrence/escalation of conflicts
- iv. Hold consultations and cooperation on regional defence and security matters between ASEAN and external parties and Dialogue Partners including through the ADMM Plus when it is operationalised.

B.1.3. Build up the necessary institutional framework to strengthen the ARF process in support of the ASEAN Political-Security Community (APSC)

Actions

- i. Follow-up on the recommendations of the Review of the ARF
- ii. Implement the enhanced role of the ARF Chair, and activate the Friends of the ARF Chair mechanism as and when needed
- iii. Implement the decision of the ARF Ministers to move the ARF towards the preventive diplomacy stage (PD)
- iv. Expand the capacity of the ARF Heads of Defense Universities, Colleges and Institutions Meeting (ARF HDUCIM) to exchange best practices in defense policies and academic development
- v. Compile best practices on confidence building measures, preventive diplomacy and conflict resolutions for further development by ARF
- viii. Enhance the role of the Secretary-General of ASEAN in the ARF including further strengthening the ARF Unit in the ASEAN Secretariat

B.1.4. Strengthen efforts in maintaining respect for territorial integrity, sovereignty and unity of ASEAN Member States as stipulated in the Declaration on

Principles of International Law Concerning Friendly Relations and Cooperation among States in Accordance with the Charter of the United Nations

Actions

- i. Compile best practices and relevant international law to promote understanding and appreciation of best practices concerning friendly relations and cooperation among Member States of the United Nations,
- ii. Convene consultation as well as a series of tract-two activities to strengthen cooperation in addressing threats and challenges that may affect the territorial integrity of ASEAN Member States including those posed by separatism
- iii. Further promote and increase awareness on these issues to help accelerate the pace of ASEAN Community building and elevate ASEAN's profile in the world.

B.1.5. Promote the development of norms that enhance ASEAN defence and security cooperation

Actions

- i. Initiate preparatory work for the development of practical cooperation programmes among the militaries of ASEAN Member States

B2. Conflict Resolution And Pacific Settlement Of Disputes

20. Convinced that the settlement of differences or disputes should be regulated by rational, effective and sufficiently flexible procedures, avoiding negative attitudes, which might endanger or hinder cooperation, ASEAN promotes the TAC, which seeks to preserve regional peace and harmony and prescribes that Member States refrain from threat or use of force.

21. The TAC gives provision for pacific settlement of disputes at all times through friendly negotiations and for refraining from the threat or use of force to settle disputes. The strategies for conflict resolution shall be an integral part of a comprehensive approach. The purpose of these strategies shall be to prevent disputes and conflicts from

arising between ASEAN Member States that could potentially pose a threat to regional peace and stability.

22. ASEAN, the United Nations and other organisations have held a number of cooperation activities in the effort to promote peace and stability. More efforts are needed in strengthening the existing modes of pacific settlement of disputes to avoid or settle future disputes; and undertaking conflict management and conflict resolution research studies. Under the ASEAN Charter, ASEAN may also establish appropriate dispute settlement mechanisms.

B.2.1. Build upon existing modes of pacific settlement of disputes and consider strengthening them with additional mechanisms as needed

Actions

- i. Study and analyse existing dispute settlement modes and/or additional mechanisms with a view to enhancing regional mechanisms for the pacific settlement of disputes
- ii. Develop ASEAN modalities for good offices, conciliation and mediation
- iii. Establish appropriate dispute settlement mechanism, including arbitration as provided for by the ASEAN Charter

B.2.2. Strengthen research activities on peace, conflict management and conflict resolution

Actions

- i. Consider the establishment of an ASEAN Institute for Peace and Reconciliation
- ii. Compile ASEAN's experiences and best practices on peace, conflict management and conflict resolution
- iii. Identify priority research topics, with a view to providing recommendations on promoting peace, conflict management and conflict resolution
- iv. Enhance existing cooperation among ASEAN think tanks to study peace, conflict management and conflict resolution

- v. Hold workshops on peace, conflict management and conflict resolution with relevant regional and international organisations, including the UN
- vi. Undertake studies to promote gender mainstreaming in peace building, peace process and conflict resolution
- vii. Develop a pool of experts from ASEAN Member States as resource persons to assist in conflict management and conflict resolution activities

B.2.3. Promote regional cooperation to maintain peace and stability

Actions

- i. Carry out technical cooperation with the UN and relevant regional organisations to exchange expertise and experiences in maintaining peace and stability
- ii. Identify national focal points, with a view to promoting regional cooperation in maintaining peace and stability
- iii. Establish a network among existing ASEAN Member States' peace keeping centres to conduct joint planning, training, and sharing of experiences, with a view to establishing an ASEAN arrangement for the maintenance of peace and stability, in accordance with the ASEAN Defence Ministers' Meeting (ADMM) 3-Year Work Programme.

B.3. Post-Conflict Peace-building

23. ASEAN's efforts in post-conflict peace building shall complement other comprehensive approaches to: (a) ensure the complete discontinuity of conflicts and violence and/or man-made disasters in affected areas; (b) facilitate the return of peace and/or normalisation of life as early as possible; and (c) lay the ground for reconciliation and all other necessary measures to secure peace and stability, thus preventing the affected areas from falling again to conflicts in the future.

24. Measures can be pursued in promoting humanitarian relief activities, including intensifying cooperation with the United Nations and other organisations, as well as capacity building for people in affected areas.

B.3.1. Strengthen ASEAN humanitarian assistance

Actions

- i. Provide basic services or assistance to bring relief to victims of conflict in consultation with the receiving State
- ii. Promote cooperation for orderly repatriation of refugees/displaced persons and resettlement of internally displaced persons
- iii. Promote the safety of the humanitarian relief assistance workers
- iv. Develop common operating procedures for the provision of humanitarian assistance in the event of conflict
- v. Intensify cooperation with the United Nations and promote the role and contributions of relevant international organisations on humanitarian assistance
- vi. Promote civil-military dialogue and coordination in humanitarian assistance
- vii. Expand the role and contribution of women in field-based humanitarian operations

B.3.2. Implement human resources development and capacity building programmes in post-conflict areas

Actions

- i. Draw up guidelines for training and capacity-building needs assessment
- ii. Identify priority training topics
- iii. Design training programmes in the identified priority topics and development of training materials
- iv. Implement annual programmes in each target area
- v. Develop cooperation programmes with relevant external parties and financial institutions to promote Human Resources Development and capacity building in post-conflict reconstruction and peace building
- vi. Work towards the development of a systematic training programme for formal and community educators in the field of peace education and reconciliation, which can be conceptualised and implemented

B.3.3. Increase cooperation in reconciliation and further strengthen peace-oriented values

Actions

- i. Undertake studies to increase cooperation in reconciliation and further strengthen peace-oriented values
- ii. Promote public participation in the development of cooperation in post-conflict reconstruction and rehabilitation including the encouragement of comprehensive input of academia, media, non-governmental organisations, civil society and community groups
- iii. Promote inter-communal understanding through exchange activities

B.4. Non-Traditional Security Issues

25. A key purpose of ASEAN is to respond effectively and in a timely manner, in accordance with the principles of comprehensive security, to all forms of threats, transnational crimes and transboundary challenges.

B.4.1. Strengthen cooperation in addressing non-traditional security issues, particularly in combating transnational crimes and other transboundary challenges

Actions

- i. Implement effectively eight priority areas in the Work Programme to Implement the Plan of Action to Combat Transnational Crime
- ii. Endeavour to ratify the Treaty on Mutual Legal Assistance in Criminal Matters among ASEAN Member States and work towards elevating it to an ASEAN treaty
- iii. Continue the work of the working group, as mandated by the ASEAN Law Ministers' Meeting, to enhance cooperation on the issue of extradition
- iv. Further strengthen criminal justice responses to trafficking in persons, bearing in mind the need to protect victims of trafficking in accordance with the ASEAN Declaration Against Trafficking in Persons Particularly Women and Children, and where applicable, other relevant international conventions and protocols on trafficking in persons

- v. Enhance cooperation to combat people-smuggling
- vi. Work towards a drug-free ASEAN by 2015, in accordance with the ASEAN Work Plan for Combating Illicit Drug-Trafficking, by: strengthening measures to prevent the illicit production of drugs, import and export of controlled chemical precursors as well as regional cooperation in controlled delivery; and enhancing cross-border law enforcement cooperation through information sharing, best practices, and capacity building, in combating drug-trafficking
- vii. Develop multilateral or bilateral legal arrangements towards combating drug and precursor chemical trafficking starting in 2008
- viii. Provide assistance to ASEAN Member States in enhancing scientific laboratory capacity in precursor identification and drugs signature analysis for drug enforcement operation and intelligence
- ix. Provide transfer of knowledge concerning the profile of drug crime syndicate groups as well as watch-list of their drug activities
- x. Provide transfer of knowledge on best practices on the disposal of precursors and essential chemicals seized from clandestine laboratories
- xi. Strengthen the capacity of the criminal justice system including judges prosecutors and law enforcement officials on drug control
- xii. Enhance cooperation with relevant external parties in combating transnational crimes, including countering terrorism
- xiii. Enhance cooperation and coordination among existing ASEAN sectoral bodies in dealing with transnational crimes
- xiv. Strengthen close cooperation among ASEAN Member States, to combat IUU fishing in the region and where applicable, through the implementation of the IPOA - IUU fishing and work towards the establishment of ASEAN Fisheries Consultative Forum (AFCF)
- xv. Promote full implementation by relevant sectoral bodies, to prevent, combat and eradicate the illicit trade in small arms and light weapons in all its aspects, in

accordance with the UN Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All its Aspects (UN PoA) and the International Instrument to enable States to Identify and Trace, in Timely and Reliable Manner, Illicit Small Arms and Light Weapons (International Tracing Instrument)

xvi. Strengthen cooperation and assistance in combating and suppressing cyber crimes including cooperation among law enforcement agencies, taking into account the need of each country to develop laws to address cyber crimes

xvii. Forge closer cooperation in fighting against sea piracy, armed robbery against ships, hijacking and smuggling, in accordance with international laws

xviii. Strengthen cooperation in the field of border management to jointly address matters of common concern, including forgeries of identification and travel documents, by enhancing the use of relevant technologies to effectively stem the flow of terrorists and criminals

B.4.2. Intensify counter-terrorism efforts by early ratification and full implementation of the ASEAN Convention on Counter-Terrorism

Actions

- i. Work towards the entry into force of the ASEAN Convention on Counter-Terrorism (ACCT) by 2009 its ratification by all ASEAN Member States, and promote effective implementation of the Convention
- ii. Endeavour to accede and ratify the relevant international instruments on counter terrorism
- iii. Promote effective implementation of the ASEAN Comprehensive Plan of Action on Counter-Terrorism
- iv. Cooperate to support development initiatives aimed at addressing the root causes of terrorism and conditions conducive to terrorism

B.5. Strengthen ASEAN Cooperation on Disaster Management and Emergency Response

Actions

- i. Enhance joint effective and early response at the political and operational levels in activating the ASEAN disaster management arrangements to assist affected countries in the event of major disasters
- ii. Enhance civilian-military coordination in providing effective and timely response to major natural disasters
- iii. Finalise the SOP for Regional Standby Arrangements and Coordination of Joint Disaster Relief and Emergency Response Operations for establishing joint operations in providing relief aid to disaster affected areas of Member States in line with the ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response (AADMER)
- iv. Work towards effective interface on disaster management between ASEAN and other ASEAN-related bodies such as the ASEAN Regional Forum (ARF), ASEAN Plus Three and East Asia Summit (EAS) in a manner that will enhance ASEAN's disaster management capacities
- v. Develop ARF strategic guidelines for humanitarian assistance and disaster relief cooperation

B.6. Effective and timely response to urgent issues or crisis situations affecting ASEAN

Actions

- i. Convene special meetings at the Leaders' or Ministerial levels in the event of crisis or emergency situations affecting ASEAN; and develop arrangements to address such situations in a timely manner

C. A Dynamic And Outward-Looking Region In An Increasingly Integrated And Interdependent World

26. ASEAN fosters and maintains friendly and mutually beneficial relations with external parties to ensure that the peoples and Member States of ASEAN live in peace

with the world at large in a just, democratic and harmonious environment. ASEAN remains outward-looking and plays a pivotal role in the regional and international fora to advance ASEAN's common interests.

27. Through its external relations, ASEAN will exercise and maintain its centrality and proactive role as the primary driving force in an open, transparent and inclusive regional architecture to support the establishment of the ASEAN Community by 2015

C.1. Strengthening ASEAN Centrality in Regional Cooperation and Community Building

Actions

- i. Initiate, host, Chair and/or Co-Chair activities and meetings with Dialogue Partners, other external parties, and within the context of ASEAN Plus Three, EAS and ARF
- ii. Explore, initiate and implement concrete cooperation activities on actions as stipulated in various agreed documents including the APSC Blueprint under the existing regional frameworks
- iii. Advance the ARF towards Preventive Diplomacy in a phased and prudent manner while continuing with Confidence Building Measures; while also engaging other regional and international organisations and Track II organisations in the process
- iv. Enhance coordination in ASEAN's external relation and regional and multilateral fora

C.2. Promoting Enhanced Ties with External Parties

Actions

- i. Promote activities to raise awareness of ASEAN and enhance ASEAN's interests, including the establishment of ASEAN Committees in Third Countries where appropriate
- ii. Explore cooperation projects with regional organisations such as the GCC, ECO, Rio Group, SAARC and SCO
- iii. Develop cooperation projects to implement the ASEAN-UN Memorandum of

Understanding (MOU)

C.3. Strengthening Consultations and Cooperation on Multilateral Issues of Common Concern

Actions

- i. Enhance consultations within ASEAN including by ASEAN Permanent Missions in United Nations and other International Organisations with the aim of promoting ASEAN's interests

III. Implementation And Review of the APSC Blueprint

A. Implementation Mechanism

28. To ensure the success in implementing the APSC Blueprint, Member States shall integrate the programmes and activities of the Blueprint into their respective national development plans.

29. All relevant ASEAN senior official bodies or their equivalent shall be responsible in ensuring the implementation of the various elements, actions and commitments in the Blueprint by reflecting them in their respective work plans, mobilising resources for them, raising issues for the consideration of their respective ministerial bodies and the ASEAN Leaders, and undertaking national initiatives in order to meet these commitments.

30. The Coordinating Conference for the ASEAN Political-Security Community Plan of Action (ASCCO) shall continue to serve as the platform in coordinating the efforts of various sectoral bodies through exchanges of information, best practices, and lessons learned in the implementation of the APSC Blueprint. ASCCO's new initiatives and recommendations on emerging issues shall be reported to the ASEAN Political-Security Council.

31. The ASEAN Political-Security Community (APSC) Council shall be responsible for the overall implementation of the Blueprint and shall ensure coordination of efforts under its purview as well as those which cut across the other Community Councils.

32. Progress of implementation of the APSC Blueprint shall be reported annually by the Secretary-General of ASEAN to the annual ASEAN Summit, through the APSC Council.

B. RESOURCE MOBILISATION

33. Financial resources to implement the Blueprint will be mobilised by ASEAN Member States, as well as from various facilities including the ASEAN Development Fund (ADF), Dialogue Partners, donor countries, international agencies, the private sector, and non-governmental organisations.

C. COMMUNICATION STRATEGY

34. To ensure the success of establishing the APSC, a comprehensive communication plan will be developed and launched at the national and regional levels. This will not only create greater public awareness of the various initiatives, outcomes and issues of the APSC, but also enable all stakeholders to be involved in the process.

D. REVIEW MECHANISM

35. The APSC Blueprint shall be reviewed and evaluated to ensure that all the activities are responsive to the needs and priorities of ASEAN, taking into account the changing dynamics of the region and the global environment. The review and evaluation shall be conducted biennially by the ASCCO, in co-ordination with the ASEAN Secretariat. In the course of the review and evaluation, ASEAN Member States are given the flexibility to update the Blueprint. As in the progress of implementation of the APSC Blueprint, the results of the review and evaluation shall be reported by the Secretary-General of ASEAN to the ASEAN Summit through the APSC Council.

ภาคผนวก

โครงสร้างใหม่ของอาเซียนภายใต้กฎบัตรอาเซียน

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ปัจจุบัน สภาพแวดล้อมทางการเมืองระหว่างประเทศที่ปรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วได้นำมาซึ่งทั้งโอกาสและความท้าทายที่อาเซียนต้องเผชิญไม่ว่าจะเป็นโอกาสในการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียนให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น หรือการเผชิญกับภัยคุกคามที่มาในรูปแบบใหม่ อาทิ การก่ออาชญากรรมและการก่อการร้ายข้ามชาติ ภัยพิบัติทางธรรมชาติและโรคระบาด เป็นต้น

ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนจึงได้เห็นชอบให้จัดตั้ง "ประชาคมอาเซียน" ภายในปี 2558 เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน เป็นหนึ่งในสามเสาความร่วมมือสำคัญของประชาคมอาเซียน

การเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างสันติภาพและความมีเสถียรภาพทางการเมืองของภูมิภาคอันถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาในด้านต่างๆ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างค่านิยมและแนวปฏิบัติร่วมกันของอาเซียนในด้านต่างๆ เสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียนในการเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงทั้งในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ บนพื้นฐานของหลักการว่าด้วยความมั่นคงของมนุษย์ และให้ประชาคมอาเซียนมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างสรรค์กับประชาคมโลก โดยให้อาเซียนมีบทบาทนำในภูมิภาค

กระบวนการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มีรากฐานมาจากการนำความร่วมมือและความตกลงของอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคงที่ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว มาต่อยอดให้มีผลเป็นรูปธรรมและมีความเป็นแบบแผนมากยิ่งขึ้น อาทิ ข้อบทย่างๆ ภายใต้สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia--TAC) ปฏิญญาว่าด้วยเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลาง (Zone of Peace, Freedom and Neutrality Declaration--ZOPFAN) และสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone--SEANWFZ) รวมถึงการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum--ARF) ซึ่งในปี 2552 มีสมาชิกเข้าร่วมการประชุม 26 ประเทศ รวมถึงประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศและกลุ่มประเทศสำคัญอื่นๆ เช่นสหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลีย และ 1 กลุ่มประเทศกล่าวคือสหภาพยุโรป เป็นต้น

นอกจากการมีเสถียรภาพทางการเมืองของภูมิภาคแล้ว ผลลัพธ์ประการสำคัญที่จะเกิดขึ้นจากการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ก็คือ การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีกลไกและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างรัฐสมาชิกด้วยตนเอง (หากรัฐสมาชิกต้องการ) ซึ่งจะต้องแก้ไขโดยสันติวิธี หรือปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง เช่น การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด ปัญหาโจรสลัด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ที่ อ. ชะอำ อ. หัวหิน เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ที่ประชุมผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียนซึ่งกำหนดกรอบและกิจกรรมที่จะทำให้อาเซียนบรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงที่เน้นความสำคัญของความปลอดภัยของประชาชนภายในปี 2558

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)

ปฏิญญาชะอำ หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (2552-2558)

1 มีนาคม 2552

(Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for the ASEAN Community (2009-2015))

เรา ประมุขรัฐ หรือ หัวหน้ารัฐบาลของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ประกอบด้วย บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐ สังกะหนิยมเวียดนาม ในโอกาสการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่เชียงใหม่ ประเทศไทย

ระลึกถึง เจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1967 ที่จะสร้างองค์กรที่จะช่วยส่งเสริมให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีสันติสุข มีอิสรภาพ และความเจริญรุ่งเรือง เพื่อเหล่าประชาชน

ระลึกถึงด้วย วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ที่กำหนดทิศทางให้อาเซียนมีวิสัยทัศน์สู่ภายนอก มีสันติสุขและเชื่อมเข้าด้วยกันในการเป็นหุ้นส่วนในสิ่งแวดล้อมของประชาชาติปไตยมืออยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนการพัฒนาที่มีพลวัตและการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดและในสังคมที่เอื้ออาทรที่ระลึกถึงสายสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมที่มีร่วมกันและเชื่อมโยงในอัตลักษณ์ของภูมิภาค

ยอมรับ ปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดทู (บาทลี คอนคอร์ด สอง) ที่แสวงในการทำให้วิสัยทัศน์อาเซียน 2020 เป็นจริง โดยตั้งเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2020 ประกอบด้วยสามเสาหลัก ได้แก่ ประชาคมการเมืองความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม โดยทั้งสามเสามีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดและช่วยส่งเสริมเป้าหมายการมีสันติสุขอย่างยั่งยืน เสถียรภาพและความเจริญร่วมกัน

ได้รับแรงบันดาลใจ โดยเจตนารมณ์อาเซียนใหม่ตามกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเราย้ำถึงพันธกรณีในการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยสามเสาตามที่ระบุข้างต้น เร็วขึ้นห้าปี ตามที่ได้ตกลงในเมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ปี ค.ศ. 2007

เน้น การลดช่องว่างในการพัฒนาเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้รับผลประโยชน์จากการรวมตัวของอาเซียนอย่างแท้จริง โดยดำเนินการผ่านข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวอาเซียนและกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคอื่นๆ

รับทราบ ด้วยความพึงพอใจพัฒนาการภายใต้แผนปฏิบัติงานหรือโครงการที่ได้รับรองที่มุ่งไปสู่เป้าหมายวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 เช่น แผนปฏิบัติการฮานอย ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน และแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์

รับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์จะนำมาซึ่งประโยชน์และความท้าทายส่งผลให้อาเซียนจะต้องผลักดันตัวเองให้มีความสำคัญและรักษาความเป็นศูนย์กลางและบทบาทในการขับเคลื่อนโครงสร้างภูมิภาค

ระลึกถึง การรับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 ที่สิงคโปร์ และการรับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน

แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนและแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการตัวของอาเซียน ฉบับที่ 2 ในวันที่ 1 มีนาคม 2552

เรายืนยันที่จะรับรองและประกาศ ดังนี้

1. ตกลงว่าแผนงานการจัดตั้งประชาคมทั้ง 3 แผนงานและแผนงานข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนระยะสอง ตามเอกสารแนบ ถือเป็นแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (ปี ค.ศ. 2009-2015)

2. ตกลงด้วยว่าแผนงานสำหรับประชาคมอาเซียน (ปี ค.ศ. 2009-2015) จะเป็นเอกสารแทนแผนปฏิบัติงานเวียงจันทน์

3. มอบหมายให้รัฐมนตรีกรอกรวมมือรายสาขาที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ปฏิบัติปฏิญญานี้ รวมทั้งติดตามพันธกรณีซึ่งจะได้รับการสนับสนุนโดยคณะกรรมการผู้แทนถาวรประเทศสมาชิกประจำอาเซียนและรายงานความคืบหน้าการดำเนินการกับพวกเราอย่างสม่ำเสมอผ่านคณะมนตรีประชาคมอาเซียน

4. มอบหมายด้วยให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและเลขาธิการอาเซียนระดมเงินทุนจากรัฐสมาชิกประเทศคู่เจรจา ประเทศคู่เจรจาเฉพาะสาขา และหุ้นส่วนการพัฒนาของอาเซียนเพื่อปฏิบัติตามปฏิญญานี้

5. สัญญาในความตั้งใจและข้อผูกพันที่จะส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการรวมตัวของอาเซียนและกระบวนการการเป็นประชาคมอาเซียน

จัดทำที่ชะอำในวันที่หนึ่งของเดือนมีนาคมในปีคริสตศักราชสองพันเก้าในต้นฉบับเดียวเป็นภาษาอังกฤษ

ความตกลงสำคัญเรื่องความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง ในกรอบอาเซียน

1. ปฏิญญาว่าด้วยเขตแห่งสันติภาพ เสรีภาพและความเป็นกลาง (Declaration on the Zone of Peace, Freedom and Neutrality - ZOPFAN) ลงนามเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2514 ที่ กรุงกัวลา-ลัมเปอร์ ซึ่งแสดงเจตนารมณ์ของประเทศสมาชิกที่จะทำให้ภูมิภาคนี้ปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก

2. ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord หรือ Bali Concord) ลงนามเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2519 ที่บาหลี ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สารสนเทศและความมั่นคง อีกทั้ง จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการอาเซียน

3. สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia - TAC) ลงนามเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2519 ที่บาหลี ซึ่งกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาคที่มุ่งเน้นการสร้างสันติภาพและความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และความร่วมมือระหว่างกัน โดยในปี 2553 มี 28 ประเทศที่เป็นอัครภาคีของ TAC

4. สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty on the Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone - SEANWFZ) ลงนามเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2537 ที่กรุงเทพฯ ซึ่งห้ามมิให้ประเทศภาคีผลิต ครอบครอง ขนย้าย หรือทดลองอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาค ซึ่งในช่วงการประชุม คณะกรรมการ SEANWFZ ในวันที่ 29 กรกฎาคม 2550 ณ กรุงมะนิลา เพื่อพิจารณาทบทวนการดำเนินการดำเนินการตามสนธิสัญญาฯ ซึ่งมีผลบังคับใช้ครบ 10 ปี รัฐภาคี SEANWFZ ได้รับรองเอกสารสำคัญ 2 ฉบับ ได้แก่ 1) Stocktaking on the Implementation of the SEANWFZ Treaty ซึ่งรวบรวมพัฒนาการของการหารือในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับสนธิสัญญา และ 2) Plan of Action to Strengthen the Implementation of the Treaty of SEANWFZ

5. ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) ลงนามเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน

ครั้งที่ 9 ที่บาหลี ซึ่งผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อันประกอบไปด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community - ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ภายในปี 2563 ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้เร่งรัดการจัดตั้งประชาคมให้แล้วเสร็จภายในปี 2558

6. อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย (ASEAN Convention on Counter-Terrorism - ACCT) ลงนามเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 ระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 12 ที่เมืองเซบู ฟิลิปปินส์ เพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายในเรื่องต่าง ๆ อาทิ เขตอำนาจศาลของรัฐ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การแลกเปลี่ยนข้อมูล ฯลฯ

ก่อนที่อาเซียนมีแผนงานจัดตั้งประชาคมการเมืองและ ความมั่นคงอาเซียน ปี 2552-2558:

"แผนปฏิบัติการประชาคมความมั่นคงอาเซียนปี 2547" (ASEAN Security Community Plan of Action - 2004)

1. ความเป็นมา

ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9 ในเดือนตุลาคม 2546 ที่บาหลี่ ผู้นำอาเซียน ได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อันประกอบไปด้วยประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community - ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ภายในปี ค.ศ. 2020 ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้เร่งรัดการจัดตั้งประชาคมให้แล้วเสร็จภายในปี ค.ศ. 2015

2. เป้าประสงค์

ด้วยเล็งเห็นว่า สันติภาพ ความมั่นคง และเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาในด้านอื่นๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของมนุษย์ อาเซียนจึงมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค โดยมุ่งหวังให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี

ทั้งนี้ ประชาคมความมั่นคงอาเซียนจะ (1) ใช้ข้อตกลงและกลไกของอาเซียนที่มีอยู่แล้วในการเพิ่มศักยภาพในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาท รวมทั้งการเผชิญหน้าและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การก่อการร้าย การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ อาชญากรรมข้ามชาติอื่นๆ และการขจัดอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (2) ริเริ่มกลไกใหม่ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและกำหนดรูปแบบความร่วมมือด้านนี้ ซึ่งรวมถึงการกำหนดมาตรฐาน การป้องกันการเกิดข้อพิพาท การแก้ไขข้อพิพาท และการสร้างเสริมสันติภาพภายหลังการยุติข้อพิพาท (3) ส่งเสริมความร่วมมือทางทะเล ทั้งนี้ ความร่วมมือข้างต้นจะไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของประเทศสมาชิกในการดำเนินนโยบายการต่างประเทศและความร่วมมือทางทหารกับประเทศนอกภูมิภาค และไม่นำไปสู่การสร้างพันธมิตรทางการทหาร

3. พัฒนาการความร่วมมือในประชาคมด้านความมั่นคงการไปสู่การรวมตัวเป็นประชาคมความมั่นคงอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนปฏิบัติการประชาคมความมั่นคงอาเซียนซึ่งรับรองโดยที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 10 ที่เวียงจันทน์ (พฤศจิกายน 2547) เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ แผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วยหัวข้อหลัก 6 ประการ ดังนี้

1. Political Development การเสริมสร้างพัฒนาการทางการเมืองระหว่างอาเซียน เพื่อส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ประชาธิปไตย และความมั่นคงในภูมิภาค เช่น การส่งเสริมสถาบันประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน การคุ้มครองสตรี เด็ก ผู้พิการ และแรงงานอพยพ เป็นต้น

2. Shaping and Sharing of Norms การเสริมสร้างบรรทัดฐานที่อาเซียนจะมีร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางดำเนินความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศสมาชิกของประชาคมอาเซียน เช่น การส่งเสริมให้ประเทศนอกอาเซียนเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาไมตรีและความร่วมมือ การจัดทำกฎบัตรอาเซียน เป็นต้น

3. Conflict Prevention การเสริมสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในประชาคมอาเซียน ลดความตึงเครียดและป้องกันการเกิดข้อพิพาท อีกทั้งป้องกันมิให้ข้อพิพาททวีความรุนแรงยิ่งขึ้น เช่น การจัดการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน การส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างทหารและพลเรือน การส่งเสริมความร่วมมือในประเด็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ซึ่งรวมถึงการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ โรคติดต่อ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

4. Conflict Resolution การแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี โดยใช้กลไกการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทในภูมิภาค เช่นการสร้างเครือข่ายระหว่างศูนย์รักษาสันติภาพของประเทศสมาชิก เป็นต้น

5. Post-Conflict Peace Building การสร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็นต่อสันติภาพที่ยั่งยืนในบริเวณที่ได้รับผลกระทบจากสงครามและป้องกันการเกิดข้อพิพาทอีกในอนาคต ซึ่งรวมถึง การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การฟื้นฟูและบูรณะประเทศ เช่น การจัดตั้งกลไกระดมทรัพยากรที่จำเป็นในการสร้างสรรค์สันติภาพภายหลังความขัดแย้ง เป็นต้น

6. Implementing Mechanisms การจัดตั้งกลไกติดตามการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการฯ โดยมอบหมายเลขาธิการอาเซียนให้ช่วยติดตามและทบทวนความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนจะรายงานความคืบหน้าของการดำเนินการทุก ๆ ปีต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

แผนงานการจัดตั้ง

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ASEAN Political - Security Community (APSC) Blueprint
โดย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1. ความนำ

1. ในการประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อเดือนธันวาคม 1997 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ผู้นำอาเซียนได้ตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงอาเซียนไปสู่ภูมิภาคที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง พร้อมกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และลดความยากจน รวมถึงความแตกต่างในด้านสังคมและเศรษฐกิจ (วิสัยทัศน์อาเซียน 2020)

2. ในการประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อเดือนตุลาคม 2003 ณ บาหลี ผู้นำอาเซียนประกาศให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นเป้าหมายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน (แถลงการณ์บาหลี ฉบับที่ 2) ภายในปี 2020 โดยมีเสาหลักอีก 2 ด้าน คือ ด้านความมั่นคงและสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งจะประกอบกันเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งเสาหลักทั้ง 3 ด้านนี้จะป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี 2020

3. ด้วยเหตุนี้ ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนที่จัดขึ้นในเดือนสิงหาคม 2006 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย จึงได้เห็นชอบที่จะจัดทำแผนงานเชิงบูรณาการที่มีความเป็นหนึ่งเดียวเพื่อเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยระบุคุณลักษณะและองค์ประกอบสำคัญของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่จะจัดตั้งขึ้นภายในปี 2015 ซึ่งสอดคล้องกับแถลงการณ์บาหลี ฉบับที่ 2 และมีการระบุเป้าหมายและกรอบระยะเวลาในการดำเนินการต่าง ๆ ที่ชัดเจน พร้อมทั้งให้ความยืดหยุ่นที่จะตกลงกันล่วงหน้าสำหรับการดำเนินงานตามแผนงานสำหรับประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ

4. ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 ผู้นำอาเซียนยืนยันพันธกรณีที่เร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2015 จากเดิมที่ระบุไว้ในปี 2020 ตามวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 และแถลงการณ์บาหลี ฉบับที่ 2 โดยการลงนามแถลงการณ์เซบู เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2015 ซึ่งในด้านเศรษฐกิจ ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบที่จะเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภายในปี 2015 และเปลี่ยนแปลงอาเซียนให้เป็นภูมิภาคที่มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมืออย่างเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น

II. คุณลักษณะและองค์ประกอบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

5. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตามทีระบุไว้ในปฏิญญาว่าด้วยวิสัยทัศน์อาเซียน 2020 ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการประสานผลประโยชน์ของประเทศสมาชิกโดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในเชิงลึกและกว้างขวางมากขึ้นผ่านทางแผนงานด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่จะมีขึ้นเพิ่มเติมในอนาคต โดยมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามหลักการที่จะส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแบบเปิด มองบริบทภายนอก พิจารณาองค์รวม และส่งเสริมกลไกตลาด ซึ่งสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ในกรอบพหุภาคี และยึดมั่นในระบบกฎเกณฑ์เพื่อความสอดคล้องและการปฏิบัติตามพันธกรณีในด้านเศรษฐกิจ

6. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เพื่อสร้างอาเซียนให้มีพลวัตและขีดความสามารถมากขึ้น ด้วยกลไกและมาตรการใหม่ๆ ที่จะส่งเสริมความแข็งแกร่งในการปฏิบัติตามแผนงานด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่เดิม การเร่งรัดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในสาขาสำคัญ การอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักธุรกิจ แรงงานฝีมือ และผู้มีความสามารถพิเศษ และการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในด้านกลไกสถาบันของอาเซียน โดยก้าวแรกของการมุ่งไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ การดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนตามแถลงการณ์บาหลี ฉบับที่ 2

7. ในขณะเดียวกันประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะให้ความสำคัญกับการลดช่องว่างการพัฒนา และส่งเสริมการรวมกลุ่มของประเทศสมาชิกใหม่ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (CLMV) ผ่านความร่วมมือภายใต้โครงการแผนงานกรอบความคิดริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI) และความคิดริเริ่มในระดับภูมิภาคอื่นๆ รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานแผนความร่วมมือในด้านอื่นๆ เช่น การพัฒนาบุคลากรและการส่งเสริมขีดความสามารถ การยอมรับคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพ การหารือที่ใกล้ชิดมากขึ้นในเรื่องเศรษฐกิจมหภาคและนโยบายทางการเงิน มาตรการทางการเงินเพื่อสนับสนุนการค้า การส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงในการติดต่อสื่อสาร การพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ผ่านทาง e-ASEAN การรวมกลุ่มของอุตสาหกรรมต่างๆ ในภูมิภาคเพื่อส่งเสริมการจัดซื้อในภูมิภาค และส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

8. ด้วยพื้นฐานข้างต้น และคำนึงถึงความสำคัญของการค้าภายนอกที่มีต่ออาเซียน และความจำเป็นของประชาคมอาเซียนโดยรวมที่จะต้องคำนึงถึงบริบทภายนอก ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะมีคุณลักษณะที่สำคัญ คือ

- (a) การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
- (b) การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
- (c) การเป็นภูมิภาคที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และ
- (d) การเป็นภูมิภาคที่บูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลกได้อย่างสมบูรณ์

คุณสมบัติเหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกันและส่งผลเกื้อกูลกัน การรวบรวมองค์ประกอบต่างๆ ของคุณสมบัติเหล่านี้ไว้ภายใต้แผนงานนี้จะสร้างให้เกิดความสอดคล้องและสอดประสานขององค์ประกอบต่างๆ รวมถึงการปฏิบัติตามแผนงานและการประสานงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม

A. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

9. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันจะประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี 2) การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี 3) การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี 4) การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น และ 5) การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี นอกจากนี้ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันได้รวมองค์ประกอบสำคัญอีก 2 ส่วน คือ การรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน และความร่วมมือด้านอาหาร การเกษตร และป่าไม้

A1. การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี

10. การเคลื่อนย้ายสินค้าที่เสรีเป็นหนึ่งในหลักการสำคัญที่จะส่งเสริมการไปสู่จุดมุ่งหมายของการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน การเป็นตลาดเดียวสำหรับสินค้า (และบริการ) จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาคและส่งเสริมขีดความสามารถของอาเซียนในการที่จะเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลก หรือเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของโลก

11. โดยผ่านการดำเนินงานเขตการค้าเสรีอาเซียน ทำให้อาเซียนประสบความสำเร็จที่สำคัญในการยกเลิกภาษีศุลกากร อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนย้ายสินค้าที่เสรีไม่เพียงแต่การยกเลิกภาษีศุลกากรเท่านั้น ยังต้องคำนึงถึงการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีด้วย นอกจากนี้ องค์ประกอบที่สำคัญอื่นๆ ที่จะช่วยส่งเสริม การเคลื่อนย้ายสินค้าที่เสรี คือ มาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น การบูรณาการด้านพิธีการศุลกากร การจัดตั้งระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวของอาเซียน และการส่งเสริมกว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ CEPT อย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงเรื่องระเบียบพิธีการในทางปฏิบัติภายใต้กว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

และการปรับประสานมาตรฐานและความสอดคล้องในด้านพิธีการ

12. ความตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (ความตกลง CEPT) จะถูกทบทวนและส่งเสริมให้เป็นความตกลงที่มีความครอบคลุมเพื่อให้บรรลุการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เสรีและสอดคล้องกับความประสงค์ของอาเซียนที่จะเร่งให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในปี 2015

13. การยกเลิกภาษีศุลกากร ภาษีศุลกากรสำหรับสินค้าภายในอาเซียนจะถูกยกเลิกให้สอดคล้องกับ กรอบเวลาและพันธกรณีที่ระบุไว้ภายใต้ความตกลง CEPT และความตกลง/พิธีสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน:

1) ยกเลิกอากรศุลกากรขาเข้าสำหรับสินค้าทุกรายการ ยกเว้นสินค้าที่โอนย้ายมาจากบัญชีอ่อนไหวและอ่อนไหวสูง ภายในปี 2010 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศและภายในปี 2015 สำหรับประเทศ CLMV โดยมีความยืดหยุ่นได้สำหรับ CLMV ในสินค้าอ่อนไหวบางรายการภายในปี 2018 ซึ่งสอดคล้องกับข้อบทที่ระบุไว้ภายใต้พิธีสารเพื่อแก้ไขความตกลง CEPT สำหรับการยกเลิกภาษีอากรศุลกากรขาเข้า

2) ยกเลิกอากรศุลกากรขาเข้าสำหรับสินค้าที่อยู่ในสาขาสำคัญ (Priority Integration Sectors) ภายในปี 2007 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ และปี 2012 สำหรับประเทศ CLMV ซึ่งสอดคล้องกับข้อบทที่ระบุไว้ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียน (ฉบับแก้ไข)

3) โอนย้ายสินค้าในบัญชีอ่อนไหวเข้าสู่ CEPT และลดภาษีศุลกากรของสินค้าเหล่านี้ ลงเหลือร้อยละ 0-5 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2010 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ วันที่ 1 มกราคม 2013 สำหรับเวียดนาม วันที่ 1 มกราคม 2015 สำหรับลาวและพม่า และวันที่ 1 มกราคม 2017 สำหรับกัมพูชา ซึ่งสอดคล้องกับข้อบทภายใต้พิธีสารว่าด้วยกลไกการดำเนินการพิเศษสำหรับสินค้าเกษตร ไม่แปรรูปที่อ่อนไหวและอ่อนไหวสูง และ

4) โอนย้ายสินค้าออกจากบัญชียกเว้นทั่วไปเพื่อให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ภายใต้ความตกลง CEPT

14. การยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน อาเซียนประสบความสำเร็จอย่างดีในการเปิดเสรีด้านภาษีศุลกากร ประเด็นสำคัญที่อาเซียนจะมุ่งดำเนินการไปจนถึงปี 2015 คือ การยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภายใน (NTBs) อย่างสมบูรณ์

การดำเนินงาน:

- 1) ส่งเสริมความโปร่งใสโดยยึดมั่นกับพิธีสารว่าด้วยกระบวนการแจ้ง (Protocol on Notification Procedure) และการจัดตั้งกลไกการเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพ
- 2) ยึดตามพันธกรณีที่จะไม่เพิ่มเติมและลดจำนวนมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี
- 3) ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี (NTBs) ทั้งหมดภายในปี 2010 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 5 ประเทศ ปี 2012 สำหรับฟิลิปปินส์ และปี 2015 โดยมีความยืดหยุ่นได้ถึงปี 2018 สำหรับประเทศ CLMV ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนการยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษี
- 4) ส่งเสริมความโปร่งใสของมาตรการที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures) และ
- 5) ดำเนินงานในส่วนที่เป็นไปได้เพื่อให้มีกฎเกณฑ์และกฎระเบียบระดับภูมิภาคที่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติที่ดีในระดับสากล

15. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (ROO) ดำเนินการใช้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่ตอบสนองต่อ พลวัตร์และการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตของโลก เพื่ออำนวยความสะดวกในทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนส่งเสริมเครือข่ายการผลิตระดับภูมิภาค สนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ลดช่องว่างการพัฒนา และส่งเสริมให้มีการใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้ CEPT ให้มากขึ้น

การดำเนินงาน:

- 1) ปฏิรูปและผลักดันการพัฒนากฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าภายใต้ CEPT เพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตที่เกิดขึ้นในภูมิภาครวมทั้งดำเนินงานปรับปรุงส่วนใดส่วนหนึ่งที่เป็น เช่น การให้มีการใช้มาตรการการแจ้งผลล่วงหน้า และการปรับปรุงกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า
- 2) ทำให้ระเบียบพิธีการในทางปฏิบัติภายใต้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าของ CEPT ง่ายขึ้น และให้มี การดำเนินการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้มีกระบวนการเพื่ออำนวยความสะดวก เช่น กระบวนการออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ และมีการจัดรูปแบบวิธีการเพื่อการออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้านี้ระหว่างประเทศให้เป็นรูปแบบเดียวกันเท่าที่จะทำได้
- 3) ทบทวนกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่ใช้ในทางปฏิบัติในหมู่ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ และรวบรวมและสำรวจขบวนการการสะสมที่เป็นไปได้ ในกรณีต่างๆที่เป็นไปได้

16. การอำนวยความสะดวกในทางการค้า กระบวนการ ระเบียบพิธีการ และการไหลเวียนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางการค้าและศุลกากรที่เรียบง่าย เป็นรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน ได้รับการคาดหวังว่าจะช่วยลดต้นทุนทางธุรกรรมที่เกิดขึ้นในอาเซียน ซึ่งจะช่วยผลักดันขีดความสามารถในแข่งขันด้านการส่งออก และอำนวยความสะดวกการรวมกลุ่มของอาเซียน ให้เป็นตลาดเดียวสำหรับสินค้า บริการและการลงทุน และฐานการผลิตเดียวกัน

การดำเนินงาน:

- 1) ประเมินสถานะการอำนวยความสะดวกทางการค้าในอาเซียน
- 2) พัฒนาและดำเนินการตามแผนงานด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีกระบวนการ ระเบียบพิธีการ และการไหลเวียนของข้อมูลที่เกี่ยวข้องทางการค้าและศุลกากรที่เรียบง่าย เป็นรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน
- 3) ส่งเสริมการดำเนินการและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมการค้าระหว่างประเทศ ให้มีความโปร่งใสและชัดเจน
- 4) สร้างกลไกความร่วมมือด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าระดับภูมิภาค
- 5) จัดตั้งศูนย์รวมด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าของอาเซียน
- 6) พัฒนามาตรการระดับชาติเพื่อสนับสนุนและเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มระดับภูมิภาคอย่างมีประสิทธิภาพ
- 7) พัฒนาโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถอย่างเต็มรูปแบบเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแผนดำเนินการเป็นไปด้วยความราบรื่น

17. การรวมกลุ่มทางศุลกากร จากการเร่งรัดการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การไปสู่วิสัยทัศน์ ด้านศุลกากรของอาเซียนปี 2020 ได้ถูกเร่งรัดเป็นปี 2015 โดยเฉพาะแผนยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาศุลกากรระหว่างปี 2005-2010 มีจุดมุ่งหมาย (a) บูรณาการโครงสร้างศุลกากร (b) ปรับปรุงการจำแนกประเภทพิกัดศุลกากร การประเมินราคาทางศุลกากร และการกำหนดแหล่งกำเนิดสินค้าให้ทันสมัย และจัดทำระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน (c) ปรับระบบการตรวจปล่อยสินค้าให้มีความคล่องตัวมากขึ้น (d) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (e) ส่งเสริมสร้างการเป็นหุ้นส่วนกับองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง (f) ลดช่องว่างในการพัฒนาด้านศุลกากร และ (g) ยอมรับเทคนิคการบริหารความเสี่ยงและการตรวจสอบหลังการตรวจปล่อย (PCA)

การดำเนินงาน:

1) พัฒนาเทคนิคทางศุลกากรให้ทันสมัย ตามแนวทางระเบียบพิธีการที่เรียบง่าย และเป็นรูปแบบเดียวกันและมีการประเมินอากรตามแนวทางที่เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ และแนวปฏิบัติที่ดี โดยการปฏิบัติตามรูปแบบของกระบวนการขนส่งสินค้าระดับภูมิภาค (การตรวจปล่อยของอาเซียน)

และแบบฟอร์มใบขนสินค้าของอาเซียน ปี 2007)

- 2) จัดทำระบบการส่งสินค้าผ่านแดนของศุลกากรอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและชนิดของการขนส่ง
- 3) จัดทำระบบศุลกากรของอาเซียนเพื่อจัดการกับกรอบงานด้านศุลกากรในกรณีพิเศษ เช่น การนำเข้าชั่วคราว การผลิตนอกเขตประเทศ การผลิตภายในเขตประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกการรวมกลุ่มทางการผลิตและห่วงโซ่อุปทาน
- 4) ยอมรับมาตรฐานและแนวการปฏิบัติระหว่างประเทศ เพื่อให้การจำแนกประเภทพิกัดศุลกากรมีรูปแบบเดียวกัน ปรับประสานระบบการประเมินราคา การตรวจสอบแหล่งกำเนิดสินค้า และ การแลกเปลี่ยนให้เป็นแนวเดียวกัน ในส่วนที่เป็นไปได้
- 5) ดำเนินการระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน และ
- 6) ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือร่วมกันเพื่อให้ระบบศุลกากรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

18. ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน การใช้กฎระเบียบ กระบวนการ และขั้นตอนทางการค้าและศุลกากรที่เป็นแนวทางเดียวกันและมีมาตรฐานรวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน การอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน คือ การเชื่อมต่อบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวแห่งชาติของแต่ละประเทศสมาชิก บริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวแห่งชาติจะทำให้สามารถส่งข้อมูลเพียงครั้งเดียวประมวลผลข้อมูลและข่าวสารในคราวเดียว และตัดสิ้นใจตรวจปล่อยสินค้าได้ในคราวเดียว ซึ่งจะช่วยเร่งการตรวจปล่อยทางศุลกากร ลดต้นทุนและเวลาการทำธุรกรรม ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพทางการค้าและความสามารถในการแข่งขัน

การดำเนินงาน:

- 1) อาเซียน 6 (บรูไน ดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) เริ่มดำเนินการบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวแห่งชาติ ภายในปี 2008 เป็นอย่างช้าและ
- 2) อาเซียน 4 (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) เริ่มดำเนินการบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวแห่งชาติ ไม่ช้าไปกว่าปี 2012 และ
- 3) จัดทำองค์ประกอบข้อมูลให้เป็นมาตรฐานบนพื้นฐานรูปแบบข้อมูลของ WCO ชุดข้อมูลของ WCO และข้อมูลการค้าสหประชาชาติ (UNTDDED) และเร่งนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ เพื่อให้กระบวนการและการแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นแบบดิจิทัล

19. มาตรฐานและอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า ระบบมาตรฐานคุณภาพ การประกัน การรับรองระบบงาน และการวัดมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิภาพในการลดต้นทุนการผลิต เพื่อการนำเข้า/ส่งออกภายในภูมิภาค การดำเนินการปรับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองให้สอดคล้องกัน จะเป็นไปตามแนวนโยบายด้านมาตรฐานและการรับรองของอาเซียนเพื่อให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้นมีการพัฒนาคุณภาพของการตรวจสอบและรับรอง และให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน

การดำเนินงาน :

- 1) ปรับมาตรฐานกฎระเบียบทางเทคนิคและกระบวนการตรวจสอบและรับรองให้สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติสากลในส่วนที่สามารถดำเนินการได้
- 2) จัดทำและดำเนินการตามความตกลงการยอมรับร่วม (MRA) ในการตรวจสอบและรับรองรายสาขาตามแนวทางที่ระบุไว้ในกรอบความตกลงว่าด้วยการยอมรับร่วมของอาเซียน (ดูเชิงอรรถ 1)
- 3) เสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิค และขีดความสามารถของห้องปฏิบัติการทดสอบ การสอบเทียบ การตรวจ การรับรอง และการรับรองระบบงาน โดยใช้หลักการและแนวทางที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาค/สากลเป็นพื้นฐาน
- 4) ส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสในการกำหนดและการนำมาตราฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองไปปฏิบัติ โดยให้สอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าภายใต้ WTO และแนวนโยบายด้านมาตรฐานและการรับรองของอาเซียน (ASEAN Policy Guideline on Standards and Conformance)
- 5) เสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบตรวจติดตามผลหลังการวางตลาด (Post market surveillance) เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานตามกฎระเบียบทางเทคนิคที่ได้ปรับให้สอดคล้องกันบรรลุผลสำเร็จ
- 6) จัดทำโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการตามแผนงานเป็นไปอย่างราบรื่น

A2. การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี

20. การเปิดเสรีการค้าบริการ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญส่วนหนึ่งต่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะเกิดจากการลดข้อจำกัดต่อผู้ให้บริการของอาเซียนในการให้บริการ และเข้ามาจัดตั้ง

¹ การระบุมมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และการประเมินความสอดคล้องที่จะต้องมี การปรับปรุงประสาน หรือการจัดทำมาตรฐานการยอมรับร่วมรายสาขาจะต้องคำนึงผลกระทบต่อการค้าของอาเซียน ความซับซ้อนของระบบกฎเกณฑ์ โครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิค และความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กิจการในประเทศสมาชิกอื่นตามเงื่อนไขกฎเกณฑ์ภายในประเทศ การเปิดเสรีการค้าบริการ ดำเนินการโดย การเจรจาเป็นรอบซึ่งส่วนใหญ่อยู่ภายใต้การเจรจาของคณะกรรมการประสานงาน ด้านการค้าบริการของอาเซียน การเจรจาบางสาขา เช่น สาขาการเงิน และการขนส่งทางอากาศ รับผิดชอบโดยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ในการเจรจาเปิดเสรี จะต้องไม่ดำเนินการเปิดเสรีในช่วงท้าย และเห็นชอบให้มีความยืดหยุ่นที่ตกลงกันล่วงหน้าสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน

21. เพื่อช่วยให้เปิดเสรีการค้าบริการในปี 2015 ได้ อาเซียนอยู่ระหว่างดำเนินงานเพื่อยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพ เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคลากรในภูมิภาค

การดำเนินงาน:

- 1) ขจัดข้อจำกัดต่อการค้าบริการอย่างมีนัยสำคัญสำหรับ 4 สาขาบริการสำคัญ ได้แก่ การขนส่งทางอากาศ เทคโนโลยีสารสนเทศ สุขภาพ และการท่องเที่ยว ภายในปี 2010 และสาขาบริการสำคัญที่ 5 ได้แก่ โลจิสติกส์ ภายในปี 2013
- 2) ขจัดข้อจำกัดต่อการค้าบริการอย่างมีนัยสำคัญสำหรับสาขาบริการทุกสาขาที่เหลืออยู่ ภายในปี 2015
- 3) ดำเนินการเปิดเสรีโดยการเจรจาอย่างต่อเนื่องเป็นรอบ รอบละ 2 ปี จนถึงปี 2015 ตัวอย่างเช่น 2008 2010 2012 2014 และ 2015
- 4) ตั้งเป้าหมายจัดทำข้อผูกพันสาขาใหม่ขั้นต่ำในแต่ละรอบการเจรจา โดย 10 สาขาในปี 2008 15 สาขา ในปี 2010 20 สาขาในปี 2012 20 สาขาในปี 2014 และ 7 สาขาในปี 2015 โดยใช้ GATS W/120 เป็นพื้นฐานในการจำแนกสาขาบริการต่างๆ
- 5) จัดทำตารางข้อผูกพันสำหรับทุกรอบการเจรจาตามเกณฑ์ที่กำหนด :
 - ไม่มีข้อจำกัดสำหรับการค้าบริการรูปแบบที่ 1 และ 2 ยกเว้นกรณีมีเหตุผลอันสมควร (เช่น เพื่อความปลอดภัยของสาธารณชน) ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการตกลงระหว่างประเทศสมาชิกเป็นกรณีๆ ไป
 - อนุญาตการถือหุ้นของคนสัญชาติอาเซียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 51 ในปี 2008 และร้อยละ 70 ในปี 2010 สำหรับสาขาบริการสำคัญ 4 สาขา และไม่น้อยกว่าร้อยละ 49 ในปี 2008 ร้อยละ 51 ในปี 2010 และร้อยละ 70 ในปี 2013 สำหรับสาขาโลจิสติกส์ และไม่น้อยกว่าร้อยละ 49 ในปี 2008 ร้อยละ 51 ในปี 2010 และร้อยละ 70 ในปี 2015 สำหรับสาขาบริการอื่นๆ และ
 - ขจัดข้อจำกัดอื่นๆ ในการเข้าสู่ตลาดสำหรับการค้าบริการรูปแบบที่ 3 อย่างก้าวหน้า ภายในปี 2015
- 6) ตั้งเป้าหมายสำหรับการเปิดเสรีสำหรับข้อจำกัดในด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติสำหรับการค้าบริการ

รูปแบบที่ 4 และข้อจำกัดในข้อผูกพันในตารางผูกพันภาพรวม สำหรับการเจรจาแต่ละรอบภายในปี 2009

- 7) จัดทำข้อผูกพันให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ตกลงกันสำหรับข้อจำกัดในด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ การค้าบริการรูปแบบที่ 4 และข้อจำกัดในตารางผูกพันภาพรวมภายในปี 2009
- 8) รวบรวมมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าบริการให้เสร็จสิ้นภายในเดือนสิงหาคม 2008
- 9) อนุญาตให้มีความยืดหยุ่นในภาพรวม ในการจัดทำตารางข้อผูกพันการเปิดเสรี ซึ่งครอบคลุมสาขาที่จะยกเว้นจากการเปิดเสรี และสาขาที่ไม่สามารถเปิดเสรีได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับการค้าบริการในแต่ละรูปแบบตารางข้อผูกพันสำหรับการเปิดเสรีในแต่ละรอบการเจรจาจะมีความยืดหยุ่นได้ ดังนี้
 - การจัดทำข้อผูกพันให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดสำหรับการเจรจาในรอบถัดไป หากประเทศสมาชิกไม่สามารถจัดทำข้อผูกพันได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในรอบก่อนหน้านี้
 - อนุญาตให้มีการทดแทนสาขาที่ได้มีการตกลงกันในการเปิดเสรีในรอบนั้น แต่ประเทศสมาชิกไม่สามารถจัดทำข้อผูกพันสำหรับสาขานั้นได้ ด้วยสาขาอื่นที่อยู่นอกเหนือจากที่ตกลงกัน
 - การเปิดเสรีโดยวิธีการ ASEAN-X
- 10) ดำเนินการจัดทำข้อตกลงการยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพที่กำลังเจรจาอยู่ให้แล้วเสร็จ ซึ่งรวมบริการสถาปัตยกรรม บริการด้านบัญชี คุณสมบัติผู้สำรวจ บุคลากรด้านการแพทย์ ภายในปี 2008 และบุคลากรด้านทันตกรรมภายในปี 2009
- 11) ดำเนินการตามข้อตกลงยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพให้สอดคล้องตามข้อกำหนดในแต่ละข้อตกลง
- 12) ให้ระบุและจัดทำข้อตกลงยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ ภายในปี 2012 และดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี 2015 และ
- 13) ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรและเสริมสร้างขีดความสามารถในด้านการค้าบริการสำหรับสาขาบริการด้านการเงิน³

22. มาตรการเปิดเสรีสำหรับสาขาบริการด้านการเงินควรที่จะเปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถดำเนินการพัฒนาสาขาการเงินตามลำดับอย่างเป็นขั้นตอนและรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงทางการเงิน เศรษฐกิจและสังคม ประเทศสมาชิกจะดำเนินมาตรการตามหลักการทยอยเปิดเสรีดังนี้

1) การเปิดเสรีโดยหลักการ ASEAN-X ซึ่งประเทศที่มีความพร้อมในการเปิดเสรีสามารถเริ่มดำเนินการได้ก่อน และประเทศสมาชิกที่เหลือสามารถเข้าร่วมในภายหลัง และ

² ตัวเลขความยืดหยุ่นในภาพรวมร้อยละ 15 ให้มีการทบทวนหลังจากการรวบรวมมาตรการที่เป็นอุปสรรคแล้วเสร็จในปี 2008

³ มาตรการทุกมาตรการสำหรับสาขาบริการทางการเงินจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขภายใต้มาตรการกำกับดูแล และมาตรการป้องกันดูแลการชำระเงิน ตามบทบัญญัติภายใต้ความตกลงการค้าบริการภายใต้ WTO

- 2) ขั้นตอนการเปิดเสรีจะต้องคำนึงถึงนโยบายของชาติและระดับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและด้านการเงินของสมาชิกแต่ละประเทศ

การดำเนินงาน :

- 1) ททยอยเปิดเสรีข้อจำกัดสำหรับสาขาย่อยต่างๆ หรือรูปแบบการให้บริการ ที่ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศได้ระบุไว้ ภายในปี 2015 และ
- 2) ททยอยเปิดเสรีในข้อจำกัดสำหรับสาขาย่อย หรือรูปแบบการให้บริการอื่นที่เหลือ นอกจากที่ระบุไว้ภายใต้ "ความยืดหยุ่นที่ตกลงกันล่วงหน้า" ภายในปี 2020

A3. การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี

23. นโยบายการลงทุนที่เสรีและเปิดกว้างเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนระหว่างกันภายในอาเซียน การไหลเข้าของเงินลงทุนใหม่และการนำผลกำไรกลับมาลงทุนใหม่แบบยั่งยืน จะสนับสนุนและพัฒนาเศรษฐกิจของอาเซียน
24. ความร่วมมือด้านการลงทุนของอาเซียนกำลังดำเนินการอยู่ภายใต้กรอบความตกลงเขตการลงทุนของอาเซียน (ASEAN Investment Area: AIA) ปี 1998 ในขณะที่การคุ้มครองการลงทุนอยู่ภายใต้ความตกลงที่แยกต่างหาก คือ ความตกลงด้านการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนของอาเซียน ปี 1987 หรือ ที่อ้างถึงโดยทั่วไปในชื่อความตกลงว่าด้วยการคุ้มครองการลงทุนของอาเซียน (Investment Guarantee Agreement: IGA)
25. ภายใต้กรอบความตกลงเขตการลงทุนของอาเซียน ทุกอุตสาหกรรม (การผลิต เกษตร ประมง ป่าไม้ และเหมืองแร่ และบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 ภาคอุตสาหกรรม) จะเปิดเสรีและให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแก่นักลงทุนทั้งก่อนและหลังการลงทุน โดยมีข้อยกเว้นได้ตามรายการยกเว้นชั่วคราว (Temporary Exclusion List) และรายการอ่อนไหว (Sensitive List) ของประเทศสมาชิก รายการยกเว้นชั่วคราวจะต้องถูกยกเลิกภายในเวลาที่ตกลงกัน ในขณะที่รายการอ่อนไหวไม่มีกรอบเวลาในการยกเลิก แต่จะมีการทบทวนรายการดังกล่าว เป็นคราวๆ ไป
26. เพื่อสนับสนุนการรวมกลุ่มในภูมิภาคและการเป็นเขตการลงทุนที่แข่งขันได้ จะต้องทบทวนกรอบความตกลงเขตการลงทุนของอาเซียนและความตกลงด้านการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนของอาเซียน

เพื่อให้มีความตกลงด้านการลงทุนเต็มรูปแบบ ซึ่งจะต้องมองไปข้างหน้า พร้อมกับปรับปรุงคุณลักษณะ บทบัญญัติและข้อผูกพันโดยคำนึงถึงแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ระหว่างประเทศ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความมั่นใจต่อนักลงทุนอาเซียน ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียนเต็มรูปแบบ (ACIA) ซึ่งจะจัดทำขึ้นโดยอิงความตกลง เขตการลงทุนอาเซียน และความตกลงคุ้มครองการลงทุนของอาเซียนที่มีอยู่เดิม โดยครอบคลุมการดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังนี้

การคุ้มครองการลงทุน

27. ให้การส่งเสริมความคุ้มครองผู้ลงทุนและการลงทุนภายใต้ความตกลงเต็มรูปแบบ

การดำเนินงาน :

1) เสริมสร้างกลไกในด้านต่างๆ ดังนี้

- กลไกระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ลงทุนกับภาครัฐ (investor-state dispute mechanism)
- การโอน (transfer) และการส่งคืน (repatriation) ทุน กำไร และเงินปันผล ฯลฯ
- ขอบเขตการยึดทรัพย์ (expropriation) และให้การชดเชย (compensation) ที่โปร่งใส
- ให้ความคุ้มครองและความมั่นคงเต็มรูปแบบ ; และ
- ให้การชดเชยความเสียหายอันเนื่องจากการเกิดจลาจล (strife)

การอำนวยความสะดวกและความร่วมมือ

28. กฎระเบียบ กฎเกณฑ์ นโยบาย และขั้นตอนด้านการลงทุนที่มีความโปร่งใส มีความสอดคล้อง และสามารถคาดการณ์ได้

การดำเนินงาน :

- 1) ปรับประสาน ตามความเหมาะสม นโยบายการลงทุน เพื่อบรรลุเป้าหมายการส่งเสริมอุตสาหกรรมและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
- 2) ปรับปรุงขั้นตอนการขอรับการลงทุนและการขออนุญาต โดยการลดขั้นตอนและให้ความเรียบง่าย
- 3) ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลด้านการลงทุน : กฎระเบียบ กฎเกณฑ์ นโยบายและขั้นตอนด้านการลงทุนรวมถึงการเผยแพร่ผ่านทางศูนย์บริการลงทุนเดียว (One-stop Investment center) หรือคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 4) ปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการลงทุนในทุกรูปแบบ ซึ่งครอบคลุมด้านการค้าสินค้าและการค้าบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกในการกำหนดนโยบาย
- 5) ส่งเสริมการประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น

⁴ เนื่องจากรายการเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายเงินทุน จึงจะต้องดำเนินการตามหลักการของแนวทางการเปิดเสรีด้านเงินทุน เคลื่อนย้าย ซึ่งระบุไว้ในส่วน A.4 "การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรียิ่งขึ้น" โดยเฉพาะในส่วนของกรยินยอมให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรียิ่งขึ้น

- 6) ท้ารื้อกับภาคธุรกิจของอาเซียนเพื่่อำนวยความสะดวกการลงทุน และ
- 7) ระบุและดำเนินการเพื่่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันทั้งในกรอบกว้างของอาเซียน (ASEAN-Wide) และการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทวิภาคี

การส่งเสริมและการสร้างความรับรู้ในด้านการลงทุน

29. ส่งเสริมให้อาเซียนเป็นแหล่งรวมของการลงทุนและเครือข่ายการผลิต

การดำเนินงาน :

- 1) สร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็น เพื่่อส่งเสริมการลงทุนทุกรูปแบบ และสาขาใหม่ที่มี การเติบโตให้เข้ามายังอาเซียน
- 2) ส่งเสริมการลงทุนระหว่างกันในอาเซียน โดยเฉพาะจากอาเซียน 6 ไปยังกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และกิจการข้ามชาติ
- 4) ส่งเสริมการเกื้อกูลด้านอุตสาหกรรมและเครือข่ายการผลิตระหว่างบริษัทข้ามชาติ ที่อยู่ในอาเซียน
- 5) ส่งเสริมคณะผู้แทนร่วมด้านการลงทุนที่เน้นการรวมกลุ่มของภูมิภาคและเครือข่ายการผลิต
- 6) ขยายประโยชน์จากความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียนอื่นๆ นอกเหนือจาก ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมของอาเซียน (AICO) เพื่่อกระตุ้นการรวมกลุ่มของ ภูมิภาคและเครือข่ายการผลิต และ
- 7) ดำเนินการเพื่่อให้มีการจัดตั้งเครือข่ายความตกลงทวิภาคีด้านการหลีกเลี่ยงการเก็บ ภาษีซ้อนระหว่างอาเซียน

การเปิดเสรีการลงทุน

30. การทยอยเปิดเสรีด้านการลงทุนของประเทศสมาชิก เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการเปิด เสรีด้านการลงทุนในปี 2015

การดำเนินงาน :

- 1) ขยายมาตรการไม่เลือกปฏิบัติรวมถึงการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและการปฏิบัติเยี่ยงชาติ ที่ได้รับ ความอนุเคราะห์ยิ่งต่อนักลงทุนในอาเซียนด้วยข้อยกเว้นที่จำกัด ลด และ หากเป็นไปได้ ยกเลิกข้อยกเว้นนั้นๆ
- 2) ลด และหากเป็นไปได้ ยกเลิกข้อจำกัดในการเข้ามาลงทุนในสาขาสำคัญซึ่งครอบคลุม การค้าสินค้า และ
- 3) ลด และหากเป็นไปได้ ยกเลิกมาตรการจำกัดและอุปสรรคด้านการลงทุน รวมถึงข้อ กำหนดผลการดำเนินงาน

A4. การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรียิ่งขึ้น

31. เสริมสร้างความแข็งแกร่งในการพัฒนาและการรวมตัวของตลาดทุนในอาเซียน

การดำเนินงาน :

- 1) บรรลุความสอดคล้องในมาตรฐานด้านตลาดทุนในอาเซียนที่มากขึ้นในด้านการออกกฎเกณฑ์ใน การเสนอขายตราสารหนี้ ข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล และหลักเกณฑ์การจัดจำหน่าย
- 2) ส่งเสริมการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมหรือความตกลงสำหรับการยอมรับซึ่งกันและกันของคุณสมบัติและคุณวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านตลาดทุน
- 3) มีความยืดหยุ่นมากขึ้นด้านภาษาและข้อกำหนดที่ใช้บังคับสำหรับการออกหลักทรัพย์
- 4) ปรับปรุงโครงสร้างภาษีหัก ณ ที่จ่ายตามความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมการขยายฐานนักลงทุนในตราสารหนี้ที่ออกในอาเซียน และ
- 5) ส่งเสริมให้ใช้ตลาดเป็นตัวขับเคลื่อนในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันเองในตลาดหลักทรัพย์และตลาดตราสารหนี้ รวมถึงกิจกรรมการระดมทุนข้ามพรมแดน

32. การยินยอมให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรียิ่งขึ้น

การเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุนให้ดำเนินการตามหลักการ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการเปิดเสรีบัญชีทุนอย่างเป็นขั้นตอนและสอดคล้องกับวาระแห่งชาติและความพร้อมทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก
- 2) เปิดโอกาสให้มีมาตรการปกป้องที่เพียงพอเพื่อรองรับผลกระทบจากปัญหาความผันผวนของเศรษฐกิจมหภาค และความเสถียรเชิงระบบ ที่อาจเกิดจากการเปิดเสรีด้านเงินทุนเคลื่อนย้าย รวมถึงการมีสิทธิที่จะใช้มาตรการที่จำเป็นเพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจมหภาค และ
- 3) ดำเนินการเพื่อให้สมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้รับผลประโยชน์จากการเปิดเสรีด้านเงินทุนเคลื่อนย้ายอย่างทั่วถึง

การดำเนินงาน :

- 1) ยกเลิก หรือผ่อนคลายข้อจำกัด ตามความเป็นไปได้และความเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกในการจ่ายชำระเงินและการโอนเงินสำหรับการทำธุรกรรมบัญชีเดินสะพัด
- 2) ยกเลิก หรือผ่อนคลายข้อจำกัดในการเคลื่อนย้ายทุน ตามความเป็นไปได้และความเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและมาตรการริเริ่มต่างๆ ในการส่งเสริมการพัฒนาตลาด ทุน

A5. การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี

33. ให้บริหารจัดการการเคลื่อนย้ายหรืออำนวยความสะดวกในการเดินทางสำหรับบุคคลธรรมดาที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน ให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ของประเทศผู้รับ อาเซียนอยู่ระหว่างดำเนินการ เพื่อ

การดำเนินงาน :

1) อำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราและออกใบอนุญาตทำงานสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพและแรงงานฝีมืออาเซียน ที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้ามพรมแดน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

34. เพื่ออำนวยความสะดวกในการเปิดเสรีการค้าบริการ (ภายในปี 2015) อาเซียนอยู่ระหว่างดำเนินการประสานและสร้างมาตรฐานเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรในภูมิภาค

การดำเนินงาน :

- 1) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยของอาเซียน (AUN) เพื่อเพิ่มการเคลื่อนย้ายทั้งนักเรียนและเจ้าหน้าที่ภายในภูมิภาค และ
- 2) พัฒนารอบแผนงานมาตรฐานความสามารถและคุณสมบัติของงาน หรืออาชีพและความชำนาญของ ผู้ฝึกอบรมในสาขาบริการสำคัญ (ภายในปี 2009) และสาขาบริการอื่นๆ (จากปี 2010 ถึงปี 2015) และ
- 3) เสริมสร้างขีดความสามารถในการวิจัยของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนความชำนาญ การเข้าทำงาน และพัฒนาเครือข่ายข้อมูลด้านตลาดแรงงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

A6. สาขาสำคัญในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

35. ในขณะที่มีความประสงค์ให้เกิดการรวมกลุ่มในทุกสาขาเศรษฐกิจ อาเซียนได้ตระหนักถึงความท้าทายที่สำคัญที่จะเกิดขึ้นและในระยะแรกจะมุ่งใช้ทรัพยากรในการพัฒนาการรวมกลุ่มที่จำกัดในบางสาขาสำคัญเพื่อเป็นแรงกระตุ้นการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภาพรวมของอาเซียน

36. 12 สาขาสำคัญได้ถูกระบุเพื่อเร่งรัดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ประเทศสมาชิกหลายประเทศได้รับหน้าที่การเป็นผู้ประสานงานในแต่ละสาขาสาขาสำคัญแต่ละสาขามีแผนงานซึ่งรวมมาตรการเฉพาะสาขาและมาตรการในภาพรวมที่คาบเกี่ยวการดำเนินงานทุกสาขา เช่น มาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้า

37. การเพิ่มประสิทธิภาพของสาขาสำคัญเหล่านี้จะช่วยให้อาเซียนสามารถแข่งขันเพื่อเงินทุนและรักษากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งการจ้างงานในภูมิภาค การใช้แนวทางเป็นรายสาขา (Sectoral Approach) ช่วยให้ภูมิภาคสามารถใช้ทรัพยากรที่จำกัดในการรวมกลุ่มที่มีความรวดเร็วและลึกซึ้งในสาขาสำคัญเหล่านี้ในขณะเดียวกันทำให้สมาชิกอาเซียนมีโอกาสที่จะสังเกตและจัดการกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการรวมกลุ่ม รวมทั้งสามารถร่วมกันพัฒนาพันธกรณีของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งขึ้น ก่อนการรวมกลุ่มในกรอบกว้าง

การดำเนินงาน :

- 1) ดำเนินการทบทวนการดำเนินงานทุกๆ 2 ปี เพื่อตรวจสอบสถานะการดำเนินการ ความคืบหน้าและประสิทธิภาพของแผนงานการรวมกลุ่มสาขาสำคัญ เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามกำหนดเวลา และ
- 2) ระบุโครงการเฉพาะสาขา หรือความริเริ่ม ผ่านการหารืออย่างสม่ำเสมอกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคเอกชน

A7. อาหาร เกษตร และป่าไม้

38. ยกระดับการค้าภายในและภายนอกอาเซียน และความสามารถในการแข่งขันของสินค้า/ผลิตภัณฑ์อาหาร เกษตร และป่าไม้ของอาเซียนในระยะยาว

การดำเนินงาน :

- 1) ติดตามการดำเนินการตามความตกลง CEPT ในผลิตภัณฑ์เกษตรและป่าไม้
- 2) พัฒนาและใช้ระบบบริหารจัดการคุณภาพประมง ที่จะช่วยสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับความปลอดภัยของอาหารและสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ประมงอาเซียนในตลาดโลกโดยการดำเนินการตามระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis Critical Control Point : HACCP) และปรับปรุงวิธีปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ และปรับใช้ระบบบริหารจัดการด้านคุณภาพและความปลอดภัยเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ได้กับธุรกิจขนาดเล็กในอาเซียน ภายในปี 2009
- 3) จัดตั้งระบบโดยใช้แนวทางการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร/การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (Good Agriculture/ Aquaculture Practice :GAP), การจัดการทางสุขาภิบาลและสุขภาพสัตว์ที่ดี (Good Animal Husbandry Practices :GAHP), การปฏิบัติทางสุขลักษณะที่ดี (Good Hygiene Practice:GHP), การปฏิบัติที่ดีทางการผลิต (Good Manufacturing Practice :GMP), และ ระบบการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (Hazard Analysis Critical Control Point :HACCP)

เป็นพื้นฐาน สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารที่มีความสำคัญทางการค้า มีศักยภาพทางการค้า ภายในปี 2012

- 4) ปรับปรุงระบบการกักกันและวิธีการตรวจสอบหรือสุ่มตัวอย่าง ภายในปี 2010 และมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับผลิตภัณฑ์เกษตร อาหาร และ ป่าไม้ ที่มีความสำคัญทางการค้ามีศักยภาพทางการค้าให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถปฏิบัติได้ ภายในปี 2015
- 5) ปรับปรุงระบบระดับปริมาณสารตกค้างสูงสุดที่ยอมรับได้ของยาปราบศัตรูพืชในผลิตภัณฑ์ที่มีการค้าอย่างแพร่หลาย ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถปฏิบัติได้ ภายในปี 2010
- 6) ปรับปรุงกรอบกฎเกณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้จากเทคโนโลยีชีวภาพ สมัยใหม่ ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถปฏิบัติได้ ภายในปี 2015
- 7) ปรับปรุงมาตรฐานด้านความปลอดภัยและคุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์พืชสวนและ ผลิตภัณฑ์เกษตรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจในอาเซียน ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถปฏิบัติได้ ภายในปี 2015
- 8) ปรับปรุงการควบคุมสุขภาพสัตว์ (ทั้งสัตว์บกและสัตว์น้ำ) เพื่อความปลอดภัยของอาหารโดยใช้กรอบมาตรฐานร่วมในการบริหารจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยทางชีวภาพ ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถปฏิบัติได้ ภายในปี 2015
- 9) ปรับปรุงแนวทางสำหรับการใช้สารเคมีในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและมาตรการเพื่อจัดการใช้สารเคมีอันตราย ให้สอดคล้องกับแนวทางหรือมาตรฐานสากล ที่สามารถปฏิบัติได้ ภายในปี 2009 และ
- 10) พัฒนารอบอ้างอิงระดับภูมิภาคสำหรับระเบียบขั้นตอนการออกใบรับรองด้านป่าไม้ ภายในปี 2015

39. ส่งเสริมความร่วมมือ แนวทางร่วมและการถ่ายโอนเทคโนโลยี ระหว่างอาเซียน กับองค์กรระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค และภาคเอกชน

การดำเนินงาน :

1) พัฒนากลยุทธ์/ท่าทีร่วมในประเด็นที่อยู่ในความสนใจของอาเซียนกับองค์กรระหว่างประเทศ เช่น องค์การการค้าโลก (WTO) องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) อนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (IPPC) คณะกรรมาธิการโครงการมาตรฐานอาหาร (CODEX) อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์ (CITES) และประเทศคู่เจรจา

- 2) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยและการถ่ายโอนเทคโนโลยีสำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรอาหาร และ ป่าไม้
- 3) จัดตั้งพันธมิตรด้านยุทธศาสตร์และแนวทางร่วมกับภาคเอกชนในการส่งเสริมความปลอดภัยทางอาหาร โอกาสการลงทุนและร่วมลงทุน สนับสนุนการค้าผลิตภัณฑ์เกษตรและการเข้าสู่ตลาด
- 4) เสริมสร้างความพยายามในการต่อต้านการค้าไม้ที่ผิดกฎหมาย และการค้าที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการเกิดไฟป่า และผลที่เกี่ยวข้องเนื่องจากไฟป่า และ
- 5) ส่งเสริมความพยายามในการต่อต้านการทำประมงที่ผิดกฎหมาย

40. ส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรของอาเซียนเพื่อเป็นวิธีการในการเพิ่มอำนาจและเสริมสร้างการเข้าสู่ตลาดของผลิตภัณฑ์เกษตร เพื่อสร้างเครือข่ายกลไกในการเชื่อมโยงสหกรณ์การเกษตร และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรในการส่งเสริมประโยชน์ให้กับเกษตรกรในภูมิภาค

การดำเนินงาน :

- 1) เสริมสร้างพันธมิตรด้านยุทธศาสตร์ระหว่างสหกรณ์การเกษตรในอาเซียน ผ่านความร่วมมือในระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาค และระดับพหุภาคี
- 2) จัดตั้งการเชื่อมโยงทางธุรกิจระหว่างสหกรณ์การเกษตรที่มีศักยภาพในอาเซียน และ
- 3) ส่งเสริมการลงทุนทางตรงและการเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์กับสหกรณ์การเกษตรอาเซียน ผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้ค้า

B. การไปสู่ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง

B1. นโยบายการแข่งขัน

41. วัตถุประสงค์หลักของนโยบายการแข่งขันคือการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมที่มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม แม้ประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ จะมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการแข่งขันทางการค้า แต่ปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานอย่างเป็นทางการของอาเซียนทำหน้าที่ประสานงานด้านนโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้าในภูมิภาค เพื่อเป็นเครือข่ายสำหรับหน่วยงานกำกับดูแลนโยบายด้านการแข่งขันหรือองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านนโยบาย ตลอดจนแบบแผน แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

⁵ ปัจจุบัน มีประเทศสมาชิกอาเซียนเพียง 4 ประเทศเท่านั้น คือ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม ที่มีกฎหมายการแข่งขันทางการค้า และมีหน่วยงานที่กำกับดูแลงานด้านแข่งขันทางการค้าดังกล่าว มาเลเซียยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการแข่งขันในระดับประเทศ แต่มีการบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆ เฉพาะรายสาขา เพื่อบังคับใช้และดูแลการแข่งขันในตลาด

การดำเนินงาน :

- 1) ผลักดันให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศมีนโยบายด้านการแข่งขันทางการค้า ภายในปี 2015
- 2) จัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานกำกับดูแลงานด้านนโยบายการแข่งขันเพื่อเป็นเวทีสำหรับหารือและประสานงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการแข่งขัน
- 3) สนับสนุนแผนงาน/กิจกรรมต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน ในการพัฒนานโยบายการแข่งขันของแต่ละประเทศ และ
- 4) พัฒนาให้มีแนวนโยบายการแข่งขันของภูมิภาคให้แล้วเสร็จภายในปี 2010 บนพื้นฐานของประสบการณ์ของแต่ละประเทศสมาชิกและมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นสากลโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เกิดสภาพแวดล้อมของการแข่งขันที่เป็นธรรม

B2. การคุ้มครองผู้บริโภค

42. ในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางนั้น อาเซียนตระหนักดีว่ามาตรการทั้งหลายที่จะนำไปสู่การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทุกมาตรการจะต้องไม่ละเลยความสำคัญของผู้บริโภค ขณะนี้ มาตรการการคุ้มครองผู้บริโภคกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาควบคู่ไปกับมาตรการทางเศรษฐกิจ เพื่อระบุถึงประเด็นการคุ้มครองผู้บริโภคที่เกิดขึ้น

การดำเนินงาน :

- 1) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในอาเซียนโดยการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในอาเซียน (ASEAN Coordinating Committee on Consumer Protection - ACCCP)
- 2) จัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคเพื่ออำนวยความสะดวกในการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนข้อมูล และ
- 3) จัดหลักสูตรฝึกอบรมในภูมิภาคสำหรับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภค และผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคทุกภาคส่วน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการรวมเป็นตลาดเดียวกันของอาเซียน

B3. สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

43. โดยหลักการแล้ว นโยบายทรัพย์สินทางปัญญานับเป็นแรงผลักดันที่ทรงอำนาจในด้าน

- (a) การสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม สติปัญญาและศิลปะ รวมถึงการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากการสร้างสรรค์นี้
- (b) การรับและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพ และ
- (c) การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุผลการปฏิบัติงานตามความคาดหวังที่เพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา

44. นโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญา ยังมีส่วนช่วยก่อให้เกิดวัฒนธรรมแห่งการสร้างสรรค์ และการประดิษฐ์ที่รุ่งโรจน์ และให้ความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้เสียในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ จากสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่อย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ นโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญา ยังส่งอิทธิพลต่อทั้งปริมาณและคุณภาพของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูง ที่ได้รับความคุ้มครอง การสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญา จึงเป็นปัจจัยหลักของการเพิ่มมูลค่าการผลิตภายในประเทศและขีดความสามารถทางการแข่งขันระหว่างประเทศ

45. ความร่วมมือในระดับภูมิภาคด้านสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ได้รับแนวทางจากแผนปฏิบัติการด้านสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน 2004-2010 (ASEAN IPR Action Plan 2004-2010) และ แผนงานความร่วมมืออาเซียนด้านลิขสิทธิ์ (ASEAN Cooperation on Copyrights) ซึ่งมุ่งพัฒนาวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรม ซึ่งได้รับการสนับสนุน จากสภาวะแวดล้อมด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นมิตรกับนักธุรกิจ นักลงทุน นักประดิษฐ์ และผู้สร้างสรรค์ในอาเซียนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ แผนงานเหล่านี้ได้ถูกออกแบบมาเพื่อส่งเสริมให้สาธารณชนมีความเข้าใจ การประสานงาน และการสร้างเครือข่าย การคาดการณ์ การเพิ่มขีดความสามารถ และการมีส่วนร่วมของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญาในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

การดำเนินงาน :

- 1) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของอาเซียน 2004-2010 และ แผนงานความร่วมมืออาเซียนด้านลิขสิทธิ์ให้ครบถ้วน
- 2) จัดตั้งระบบยื่นคำขอจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของอาเซียน เพื่อจัดเก็บข้อมูลของอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการยื่นคำขอให้แก่ผู้ขอรับความคุ้มครอง และส่งเสริมการประสานงานระหว่างสำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศสมาชิกอาเซียน ในฐานะที่เป็นสำนักงานรับคำขอ โดยขึ้นอยู่กับเงื่อนไขด้านภาษาที่จะใช้
- 3) การเข้าเป็นภาคีพิธีสารมาดริด (Madrid Protocol) หากเป็นไปได้
- 4) ทารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการบังคับใช้กฎหมายของแต่ละประเทศในเรื่องการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และ
- 5) ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในภูมิภาคด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น (Traditional Knowledge: TK) ทรัพยากรชีวภาพ (Genetic Resources: GR) และการแสดงออกซึ่งวัฒนธรรมดั้งเดิม (Cultural Traditional Expressions: CTE)

B4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

46. ความร่วมมือด้านการขนส่ง โครงข่ายการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ มั่นคง และบูรณาการ ในอาเซียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาใช้ศักยภาพของเขตการค้าเสรีอาเซียนได้อย่างเต็มที่ ส่งเสริมแรงจูงใจด้านการเป็นฐานการผลิตเดียว การเป็นจุดหมายด้านการท่องเที่ยวและการลงทุน ในภูมิภาค อีกทั้งลดช่องว่างของการพัฒนา ยิ่งไปกว่านั้น การขนส่งในอาเซียนยังเป็นสิ่งจำเป็นที่จะเชื่อมโยงอาเซียนกับประเทศเพื่อนบ้านทางด้านตะวันออก เอเชียเหนือ และเอเชียใต้

47. ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคได้ร่วมมือกันเพื่อส่งเสริมการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและบริการโลจิสติกส์ สนับสนุนการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ อำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการรวมกลุ่มด้านการท่องเที่ยวและส่งเสริมการเปิดเสรีสาขาการขนส่งทางอากาศและทางน้ำ และจะเร่งวางกรอบการดำเนินงานด้านการเปิดเสรีบริการขนส่งทางอากาศในอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบโดยเร็ว

48. การอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งและการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ แผนปฏิบัติการด้าน การขนส่งอาเซียน (ATAP) 2005-2010 ครอบคลุมการขนส่งทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ และการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวประกอบด้วยมาตรการ การดำเนินงาน 48 มาตรการ

การดำเนินงาน :

- 1) ดำเนินการตามกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน ภายในปี 2009
- 2) ดำเนินการตามกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ภายในปี 2010 และ
- 3) เร่งรัดการหาข้อยุติการจัดทำร่างกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดนให้แล้วเสร็จ ภายในปี 2008 และเริ่มดำเนินการตามกรอบความตกลงฯ ได้ภายในปี 2010

49. การขนส่งทางบก ให้มีความสำคัญกับการดำเนินโครงการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟสาย สิงคโปร์-คุนหมิง (SKRL) และโครงการโครงข่ายทางหลวงอาเซียน (AHN) ให้เสร็จสมบูรณ์

การดำเนินงาน :

- 1) พัฒนาเส้นทางช่วงขาดภายใต้โครงการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟสายสิงคโปร์-คุนหมิงให้เสร็จสมบูรณ์

- 2) พัฒนาโครงการโครงข่ายทางหลวงอาเซียนให้เสร็จสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างถนน/การปรับปรุงถนนต่ำกว่าระดับ 3 สำหรับเส้นทางการขนส่งผ่านแดน (Transit Transport Routes : TTRs) ที่กำหนด ในโครงการโครงข่ายทางหลวงอาเซียน และ
- 3) เสริมสร้างการรักษาความปลอดภัยทางถนนในอาเซียน

50. การขนส่งทางน้ำและทางอากาศ นำหลักการและกรอบการทำงานเพื่อให้มีการรวมกลุ่มสาขาการขนส่งทางทะเลของอาเซียนเป็นตลาดเดียวมาใช้ และพัฒนาการเป็นตลาดการบินร่วมอาเซียนอย่างเป็นทางการ

การดำเนินงาน :

- 1) ปฏิบัติตามสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องขององค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (IMO)
- 2) ปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการว่าด้วยการขนส่งทางทะเลที่มีการรวมตัวและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในภูมิภาคอาเซียน
- 3) ดำเนินนโยบายการเปิดน่านฟ้าเสรีอาเซียน (แผนงานการรวมกลุ่มสาขาการบิน) และ
- 4) พัฒนาตลาดการบินร่วมอาเซียน (ASEAN Single Aviation Market)

51. โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ (Information Infrastructure) โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศที่มีการป้องกันความปลอดภัยและเชื่อมต่อกันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของภูมิภาค มีการดำเนินการหลายๆ ด้านเพื่อสนับสนุนการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างกัน (interconnectivity) และความสามารถในการทำงานร่วมกันทางด้านเทคนิค (technical interoperability) ระหว่างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การยกระดับเครือข่ายแห่งชาติที่มีอยู่และพัฒนาเครือข่ายดังกล่าวให้เป็นโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศของภูมิภาคให้มีความสำคัญเท่าๆ กันกับการเพิ่มความน่าเชื่อถือและความมั่นใจในการใช้อินเทอร์เน็ตและความปลอดภัยในการทำธุรกรรม การจ่ายเงิน และการรับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

52. พัฒนาการเชื่อมต่อความเร็วสูง (high-speed inter-connection) ระหว่างโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศแห่งชาติ (National Information Infrastructures: NII) ของทุกประเทศสมาชิกอาเซียน

การดำเนินงาน :

- 1) อำนวยความสะดวกให้เกิดการเชื่อมต่อความเร็วสูง (high-speed connection) ระหว่างโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศแห่งชาติ (National Information Infrastructures: NII) ของทุกประเทศสมาชิกอาเซียน ภายในปี 2010 และดำเนินมาตรการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (Vientiane Action Plan)
- 2) เสริมสร้างขีดความสามารถ และจัดทำโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับศูนย์ประสานการรักษา

ความปลอดภัยคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (Computer Emergency Response Teams : CERTs) ของแต่ละประเทศ และเพิ่มศักยภาพให้กับความมั่นคงปลอดภัยบนเครือข่ายสารสนเทศ (cyber-security network) ของอาเซียนโดยการขยายเครือข่ายของการดำเนินการทดสอบการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินต่อความมั่นคงบนเครือข่ายและสารสนเทศ (ASEAN CERT Incident Drills) ให้ครอบคลุมประเทศคู่เจรจาของอาเซียนภายในปี 2007

- 3) ส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ประชาชน ชุมชน ธุรกิจ และหน่วยงานภาครัฐ) มีส่วนร่วมในการพัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและบริการด้านโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในภูมิภาคมาใช้ในงานที่เกี่ยวข้อง
- 4) สนับสนุนให้สาขาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ในเบื้องต้นประกอบด้วยสาขาสำคัญ เช่น ศิลปการ โลจิสติกส์ ขนส่ง ธุรกิจเกี่ยวกับข้อมูลในรูปแบบต่างๆ)
- 5) เพิ่มจำนวนประเทศสมาชิกในการตกลงยอมรับร่วมกันของอาเซียน (ASEAN MRA) สำหรับอุปกรณ์ด้านโทรคมนาคม
- 6) พัฒนานโยบายและกรอบการกำกับดูแลในเชิงลึกเพื่อรองรับโอกาสและความท้าทายทางธุรกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงข่ายยุคหน้า (Next Generation Network) ซึ่งรวมถึงการทำงานร่วมกันได้ของสินค้าและบริการ ระบบสารสนเทศ และเครือข่ายที่เชื่อมโยงกัน

53. ความร่วมมือด้านพลังงาน การมีแหล่งพลังงานที่มั่นคงและเพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้ระบบเศรษฐกิจรวมทั้งภาคอุตสาหกรรมมีการพัฒนาที่ยั่งยืนความร่วมมือในภูมิภาคด้านโครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน และโครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียนส่งผลให้มีการใช้ทรัพยากรพลังงานในภูมิภาคอย่างเหมาะสมและก่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านพลังงานมากขึ้น โครงการเหล่านี้ยังเป็นโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในด้านการลงทุน การเงิน และการโอนถ่ายเทคโนโลยี การเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างประเทศทั้งด้านเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งทั้งด้าน ความมั่นคง ความยืดหยุ่น และคุณภาพของพลังงาน

54. เร่งการพัฒนาโครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน และโครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน โครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียนมี 14 โครงการ และโครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน มี 7 โครงการ

การดำเนินงาน :

- 1) เร่งการดำเนินการโครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน และโครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน

- 2) ส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนเกี่ยวกับโครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน และโครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียนให้มากขึ้น และ
- 3) ดำเนินการร่าง ASEAN Petroleum Security Agreement ให้แล้วเสร็จเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของแหล่งน้ำมัน และก๊าซในภูมิภาค

55. ในขณะที่ประเทศสมาชิกกำลังผลักดันทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2015 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความมั่นใจว่าพัฒนาการดังกล่าวเป็นไปอย่างยั่งยืนภายใต้นโยบายและมาตรการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลดสถานะก๊าซเรือนกระจกด้วยนโยบายและมาตรการที่มีประสิทธิผลซึ่งช่วยบรรเทาปัญหาการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลก อาเซียนตระหนักดีถึงความจำกัดของแหล่งสำรองพลังงานฟอสซิลของโลกและความไร้เสถียรภาพของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก จึงเน้นความสำคัญในการสร้างแหล่งพลังงานทดแทนที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่ อาทิ ไบโอดีเซล และส่งเสริมให้มีการค้า การอำนวยความสะดวก และความร่วมมือในสาขาพลังงานที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่รวมถึงอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องอีกทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับแหล่งพลังงานดังกล่าว

56. ความร่วมมือด้านการทำเหมืองแร่ เพิ่มศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนและเสริมความแข็งแกร่งด้านความร่วมมือและการสร้างขีดความสามารถในสาขาภูมิศาสตร์และการเหมืองแร่เพื่อให้มีการพัฒนาสาขาเหมืองแร่ที่ยั่งยืนในภูมิภาค

การดำเนินงาน :

- 1) สนับสนุนการค้าและการลงทุนในสาขาเหมืองแร่ให้มากขึ้น
- 2) เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรในสาขาภูมิศาสตร์และการเหมืองแร่ในอาเซียน
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาสาขาเหมืองแร่ให้มีพัฒนาการที่ยั่งยืนทั้งในแง่สิ่งแวดล้อมและสังคม
- 4) สนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสาขาเหมืองแร่

57. การสนับสนุนด้านการเงินแก่โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เงินทุนมีบทบาทสำคัญต่อการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยที่อาเซียนได้เร่งการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ จำเป็นต้องส่งเสริมการลงทุนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาค ดังนั้นการพัฒนาวิธีการระดมเงินทุนแบบใหม่ๆ เพื่อดึงดูดให้ภาคเอกชนสนใจลงทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญ

การดำเนินงาน :

- 1) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการสนับสนุนด้านการเงิน

แก่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาค อาทิ โครงการเชื่อมโยงท่อส่งก๊าซธรรมชาติของอาเซียน โครงการเครือข่ายระบบสายส่งไฟฟ้าของอาเซียน โครงการเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟสิงคโปร์-คุนหมิง และโครงการทางหลวงอาเซียน และ

2) ยกเลิก/ลดอุปสรรคต่อการลงทุนและ/หรือการสนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของภูมิภาค

B5. ภาษีอากร

58. การดำเนินงาน :

1) ดำเนินการให้ประเทศสมาชิกจัดทำความตกลงว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนแบบทวิภาคีขึ้นระหว่างกันภายในปี 2010 เท่าที่จะสามารถดำเนินการได้

B6. พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

59. เพื่อวางนโยบายและโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายสำหรับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และช่วยให้การค้าสินค้าทางอิเล็กทรอนิกส์ (พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์) ภายในอาเซียนบรรลุผลสำเร็จ โดยการปฏิบัติตามกรอบความตกลง e-ASEAN และอยู่บนพื้นฐานของกรอบความตกลงร่วมอื่นๆ

การดำเนินงาน :

- 1) ยอมรับแนวปฏิบัติที่ดีมาใช้ดำเนินนโยบายการแข่งขันด้านโทรคมนาคมและเตรียมความพร้อมของกฎระเบียบ/กฎหมายด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายในประเทศ
- 2) ทำให้เกิดความสอดคล้องด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการทำสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์และการระงับข้อพิพาท
- 3) พัฒนาและดำเนินการเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่ดีด้านการทำสัญญาทางอิเล็กทรอนิกส์ หลักการสำหรับการระงับข้อพิพาทและกรอบการยอมรับร่วมกันด้านลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในภูมิภาคอาเซียน
- 4) อำนวยความสะดวกเรื่องการยอมรับร่วมกันของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ในภูมิภาคอาเซียน
- 5) ศึกษาและสนับสนุนการยอมรับแนวปฏิบัติที่ดีและแนวทางของกฎระเบียบ และ/หรือมาตรฐานที่อยู่บนพื้นฐานของกรอบความตกลงร่วม และ
- 6) จัดตั้งเครือข่ายระหว่างภาคธุรกิจในภูมิภาคอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา เพื่อเป็นเวทีสำหรับส่งเสริมด้านการค้าและการลงทุน

C. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน

C1. การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

60. พิมพ์เขียวนโยบายของอาเซียนด้านการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (APBSD) 2004-2014 ได้กำหนดกรอบแนวทางสำหรับการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงาน มาตรการนโยบายต่างๆ และผลลัพธ์ ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- a) เร่งการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างเหมาะสมตามความหลากหลายของประเทศสมาชิกอาเซียน
- b) พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและการปรับตัวของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอาเซียน โดยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล ตลาด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทักษะแรงงาน แหล่งเงินทุนรวมทั้งเทคโนโลยี
- c) เสริมสร้างความยืดหยุ่นให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของอาเซียนเพื่อให้สามารถรองรับกับผลกระทบที่เกิดจากเศรษฐกิจมหภาคและความไม่มั่นคงทางการเงิน ตลอดจนความท้าทายที่ อาจเกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมทางการค้าที่เสรีมากขึ้น และ
- d) เพิ่มการมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาภูมิภาคอาเซียนในภาพรวม

การดำเนินงาน :

- 1) ดำเนินการตามพิมพ์เขียวนโยบายของอาเซียนด้านการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (APBSD) 2004-2014
- 2) ส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและการมีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายผลิตและการกระจายสินค้าของภูมิภาค
- 3) ส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

C2. ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน

61. เนื่องจากประเทศอาเซียนมีระดับการพัฒนาที่แตกต่างกัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเน้นการรวมกลุ่มของอาเซียนทั้งในแนวลึกและแนวกว้าง โดยให้มีความร่วมมือด้านเทคนิคและการพัฒนาโดยคำนึงถึงระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันและเร่งการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกที่มีระดับการพัฒนาดำกว่าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมดได้รับผลประโยชน์อย่างทั่วถึง และในภาพรวมทำให้อาเซียนพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

62. ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration: IAI) เริ่มขึ้นในเดือนพฤศจิกายน 2000 โดยกำหนดแนวทางและเน้นความพยายามร่วมกันในการลดระดับช่องว่างของการพัฒนาทั้งภายในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับประเทศอื่นๆ ด้วย ปัจจุบันความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนครอบคลุมด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการเสริมสร้างขีดความสามารถในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค พลังงาน บรรยากาศการลงทุน การท่องเที่ยว การลดระดับความยากจน และการปรับปรุงคุณภาพชีวิต

63. ในการปรับตัวเพื่อรองรับความท้าทายจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนประเทศสมาชิกใหม่ (CLMV) ของอาเซียนจะต้องพัฒนานโยบายที่จะเพิ่มการพัฒนาทางเศรษฐกิจ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มการลงทุนทั้งภายในประเทศและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ขยายธุรกิจภาคเอกชน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องบรรลุเป้าหมายเชิงสาธารณะ

การดำเนินงาน :

- 1) ส่งเสริมให้ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนเป็นเวที (platform) ในการกำหนดและดำเนินการตามโครงการความช่วยเหลือด้านเทคนิคและการเสริมสร้างขีดความสามารถสำหรับทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในอาเซียน โดยเฉพาะประเทศสมาชิกใหม่และตามความตกลงในกรอบอนุภูมิภาคอื่นๆ เช่น IMT-GT และ BIMP-EAGA เพื่อยกระดับให้เท่าเทียมกันในการพัฒนาโครงสร้างด้านการผลิตและการจัดจำหน่ายในภูมิภาค
- 2) ประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศต้องให้การสนับสนุนโครงการความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนอย่างต่อเนื่อง
- 3) รวบรวมการสนับสนุนจากคู่เจรจาและองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย และธนาคารโลก เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- 4) สร้าง/พัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่รัฐในการพัฒนา/ดำเนินนโยบายสังคมและเศรษฐกิจเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
- 5) จัดทำการศึกษาด้านสังคมและเศรษฐกิจเป็นครั้งคราว เพื่อตรวจสอบและประเมินผลของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

D. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

64. อาเซียนดำเนินงานในลักษณะที่มีปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอกมากขึ้น ด้วยการพึ่งพาสหประชาชาติและอุตสาหกรรมในระดับโลก เพื่อส่งเสริมธุรกิจของอาเซียนให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และสร้างอาเซียนให้มีพลวัตและเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานของโลกที่แข็งแกร่งมากขึ้น และสร้างความมั่นใจว่าตลาดภายในยังคงน่าดึงดูดสำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ จึงจำเป็นที่อาเซียนจะต้องคำนึงถึงบริบทอื่นประกอบนอกเหนือจากการดำเนินงานภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กฎเกณฑ์และกฎระเบียบภายนอกจะต้องถูกนำมาพิจารณาให้มากขึ้นในการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

D1. แนวทางการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันต่อปฏิสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับภายนอก

65. อาเซียนจะต้องดำเนินงานเพื่อสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันที่จะมีปฏิสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับภายนอก ซึ่งรวมถึงการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรี (FTAs) และความตกลงว่าด้วยหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ (CEPs) ซึ่งสามารถดำเนินการได้ โดย

การดำเนินงาน :

- 1) ทบทวนพันธกรณีของ FTA/CEP เทียบกับพันธกรณีของการรวมกลุ่มภายในอาเซียน
- 2) ดำเนินการให้มีระบบที่จะสนับสนุนการประสานงานมากขึ้นในการเจรจาการค้ากับประเทศคู่เจรจาภายนอกอาเซียน และในเวทีการเจรจาการค้าในระดับภูมิภาคและระดับพหุภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุกรอบทำที่การเจรจาร่วมกัน

D2. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในเครือข่ายอุปทานของโลก

66. อาเซียนจะต้องส่งเสริมการเข้าไปมีส่วนร่วมในเครือข่ายอุปทานของโลกมากขึ้น โดย

การดำเนินงาน :

- 1) รับหลักปฏิบัติสากลที่ดีและมาตรฐานในการผลิตและจำหน่ายมาใช้ในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง
- 2) พัฒนาความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อยกระดับขีดความสามารถและผลิตภาพด้านอุตสาหกรรมและส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคและระดับโลกให้กับประเทศสมาชิกที่มีระดับการพัฒนาต่ำกว่าของอาเซียน

III. การดำเนินการ

67. แผนกลยุทธ์ที่รวมหลักเกณฑ์สำคัญสำหรับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในเชิงลึกและครอบคลุมเป็นภาคผนวกของแผนงานนี้ ทั้งนี้ ได้มีการหารือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนเพื่อรวบรวมความเห็นและได้จัดการประชุมประสานงานเพื่อทบทวนแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และตารางเวลา การดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อสร้างความมั่นใจว่ามาตรการ แผนงานต่างๆ และเป้าหมายที่กำหนดข้างต้นมีความสอดคล้องต้องกัน ตลอดจนเสริมสร้างความรู้สึกที่เป็นเจ้าภาพของพิมพ์เขียวนี้ร่วมกัน

68. หน่วยงานอาเซียนที่เกี่ยวข้องจะประสานการดำเนินงานตามแผนงานและมาตรการต่างๆ ในขณะที่หน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องจะรับผิดชอบในการดูแลการดำเนินการและเตรียมพร้อมสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับชาติ ทั้งนี้ จะดำเนินการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในลักษณะหุ้นส่วนกับภาคเอกชน สมาคมอุตสาหกรรมและประชาคมต่างๆ ในระดับภูมิภาคและระดับประเทศตามความจำเป็นเพื่อให้มั่นใจว่าผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการของการรวมกลุ่ม

69. เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติตามแผนงานและมาตรการเหล่านี้ จะต้องได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านสถาบันหรือกลไกที่จำเป็น ทรัพยากร ชีดความสามารถ และเจตนารมณ์ทางการเมือง ในกระบวนการของการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

A. กลไกการดำเนินงาน

70. รัฐมนตรีที่กำกับดูแลด้านต่างๆ จะรับผิดชอบต่อการดำเนินงานตามแผนงาน และติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามพันธกรณีเฉพาะในขอบเขตที่เกี่ยวข้อง โดยที่รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนในฐานะรัฐมนตรีที่รับผิดชอบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนภายใต้คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนงานในภาพรวม

71. เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องดำเนินงานตามมาตรการต่างๆ ดังนี้

การดำเนินงาน :

- 1) คณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนจะเป็นผู้ให้ความเห็นในเชิงกลยุทธ์ต่อรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนในประเด็นที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามแผนงานในพิมพ์เขียวนี้ให้เป็นไปตามกำหนดเวลา
- 2) ดำเนินการปรึกษาหารืออย่างสม่ำเสมอร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนและรับข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามแผนงานในพิมพ์เขียว และ
- 3) เลขาธิการอาเซียนจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้รัฐมนตรีในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและผู้นำอาเซียนรับทราบ

72. เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงานนี้ได้ผลดียิ่งขึ้น และกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความริเริ่มทางเศรษฐกิจด้านต่างๆ ทั้งที่ระบุในแผนงานและที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากนั้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ควรต้องดำเนินการตามมาตรการต่อไปนี้

- 1) ปรับปรุงขั้นตอนการออกประกาศที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงทางเศรษฐกิจต่างๆ ของอาเซียนให้โปร่งใสโดยดำเนินการตามพิธีสารว่าด้วยกระบวนการแจ้ง (Protocol on Notification Procedures)
- 2) การให้สัตยาบันต่อพันธกรณีทางกฎหมายของอาเซียนจะต้องดำเนินการภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่มีการลงนาม
- 3) กระบวนการตัดสินใจขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจจะต้องดำเนินการโดยความเห็นชอบร่วมกัน ในกรณีที่ไม่สามารถบรรลุความเห็นชอบร่วมกันได้ อาเซียนอาจพิจารณาแนวทางอื่นเพื่อให้กระบวนการตัดสินใจเป็นไปโดยรวดเร็ว
- 4) นำกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน (DSM) มาใช้เพื่อส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งกฎระเบียบ
- 5) หลักการ ASEAN-X สามารถนำมาใช้ในการเร่งการดำเนินงานตามแผนงานในด้านเศรษฐกิจ
- 6) ให้มีความยืดหยุ่นในการดำเนินงานไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะต้องมีการตกลงกันก่อนล่วงหน้า และไม่ก่อให้เกิดความล่าช้าต่อการดำเนินงานในภาพรวมเพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

73. ความคืบหน้าของการดำเนินงานตามแผนงานและมาตรการเพื่อไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยประเทศสมาชิกจำเป็นจะต้องมีการติดตาม ทบทวน และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบสำนักเลขาธิการอาเซียนจะต้องทบทวนและติดตามการปฏิบัติตามแผนงาน

การดำเนินงาน :

- 1) จัดทำตัวชี้วัดในเชิงสถิติ ซึ่งรวมถึงอัตราภาษี และระบบฐานข้อมูลด้านการค้า ข้อสังเกตเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อมูลสถิติและคุณภาพของข้อมูล และ AEC scorecards เพื่อติดตามและประเมินความคืบหน้าการดำเนินงานตามองค์ประกอบต่างๆ ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

74. ในสาขาการเงิน

- 1) จัดตั้งกลไกการดำเนินงานที่เหมาะสมเพื่อให้มีการรายงานอย่างสม่ำเสมอต่อผู้นำอาเซียน

B. ทรัพยากร

75. ดำเนินการให้มีการวิจัยและการสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถโดยอาศัยทรัพยากรด้านต่างๆ

การดำเนินงาน :

- 1) กองทุนเพื่อพัฒนาอาเซียน (ASEAN Development Fund) โดยการสมทบทุนจากประเทศสมาชิกจะเป็นเครื่องขับเคลื่อนในการใช้ทรัพยากรจากแหล่งอื่นทั้งภายในอาเซียนและภายนอกอาเซียน
- 2) ระบุหัวข้อและดำเนินการศึกษาด้านวิชาการหรือโครงการอบรมในประเด็นหรือหัวข้อที่ต้องอาศัย การวิเคราะห์และการสนับสนุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานเพื่อเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 3) แปลงเป้าหมายและเป้าประสงค์ของแผนงานเพื่อเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปสู่เป้าหมายและเป้าประสงค์ในระดับชาติ และรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาของแต่ละประเทศ
- 4) สนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย ธนาคารโลก ประเทศคู่เจรจา และภาคเอกชนในโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระดับภูมิภาค
- 5) สร้างความแข็งแกร่งในด้านการวิจัยและการวางแผนของสำนักงานเลขาธิการอาเซียน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ
- 6) สร้างความแข็งแกร่งในด้านความสามารถในการวิจัยและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ และ
- 7) จัดทำโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถที่เหมาะสมเพื่อช่วยประเทศสมาชิกใหม่ในการส่งเสริมการพัฒนาตลาดการเงินและกรอบกลไกการกำกับดูแลตลาดการเงินที่มีประสิทธิภาพ

C. การสื่อสาร

76. ความสำเร็จของการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในขั้นตอนของการรวมกลุ่ม นอกจากการให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานนี้แล้ว ยังต้องมีแผนงานด้านการสื่อสารที่ดีเพื่อสร้างการรับรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในทุกประเทศสมาชิก และเผยแพร่ความคืบหน้าของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด รวมทั้งภาคธุรกิจและประชาชนในอาเซียนได้รับทราบ

การดำเนินงาน :

- 1) ดำเนินการตามแผนงานการสื่อสารที่ครอบคลุมรอบด้านเพื่ออธิบายให้หน่วยราชการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญและสาธารณชนได้ทราบวัตถุประสงค์ ประโยชน์ และโอกาสที่ทำนายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 2) พัฒนาเวทียกระดับภูมิภาคเพื่อใช้ในการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 3) ประเทศสมาชิกจะต้องจัดตั้งกลไกระดับชาติเพื่อรายงานผลการดำเนินงานและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมอ และ
- 4) พัฒนาเว็บไซต์เพื่อสื่อสารเรื่องการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเข้าถึงประชาคมอย่างทั่วถึง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนสามารถให้ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นต่อความริเริ่มทางเศรษฐกิจด้านต่างๆ ของอาเซียน

D. การทบทวน

77. แผนงานเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะต้องมีการทบทวนเป็นระยะ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการต่างๆ ของภูมิภาคและของโลกเป็นสำคัญ

ASEAN ECONOMIC COMMUNITY BLUEPRINT

I. INTRODUCTION

1. The ASEAN Leaders at their Summit in Kuala Lumpur in December 1997 decided to transform ASEAN into a stable, prosperous, and highly competitive region with equitable economic development, and reduced poverty and socio-economic disparities (ASEAN Vision 2020).
2. At the Bali Summit in October 2003, ASEAN Leaders declared that the ASEAN Economic Community (AEC) shall be the goal of regional economic integration (Bali Concord II) by 2020. In addition to the AEC, the ASEAN Security Community and the ASEAN Socio-Cultural Community are the other two integral pillars of the envisaged ASEAN Community. All the three pillars are expected to work in tandem in establishing the ASEAN Community in 2020.
3. Subsequently, the ASEAN Economic Ministers Meeting (AEM) held in August 2006 in Kuala Lumpur, Malaysia, agreed to develop "a single and coherent blueprint for advancing the AEC by identifying the characteristics and elements of the AEC by 2015 consistent with the Bali Concord II with clear targets and timelines for implementation of various measures as well as pre-agreed flexibilities to accommodate the interests of all ASEAN Member Countries."
4. At the 12th ASEAN Summit, the Leaders affirmed their strong commitment to accelerate the establishment of an ASEAN Community by 2015 as envisioned in the ASEAN Vision 2020 and the ASEAN Concord II and signed the Cebu Declaration on the Establishment of ASEAN Community by 2015. In particular, the Leaders agreed to hasten the establishment of the ASEAN Economic Community by 2015 and to transform ASEAN into a region with free movement of goods, services, investment, skilled labour, and freer flow of capital.

II. CHARACTERISTICS AND ELEMENTS OF AEC

5. The AEC is the realisation of the end goal of economic integration as espoused in the Vision 2020, which is based on a convergence of interests of ASEAN Member Countries to deepen and broaden economic integration through existing and new initiatives with clear timelines. In establishing the AEC, ASEAN shall act in accordance to the principles of an open, outward-looking, inclusive, and market-driven economy consistent with multilateral rules as well as adherence to rules-based systems for effective compliance and implementation of economic commitments.

6. The AEC will establish ASEAN as a single market and production base making ASEAN more dynamic and competitive with new mechanisms and measures to strengthen the implementation of its existing economic initiatives; accelerating regional integration in the priority sectors; facilitating movement of business persons, skilled labour and talents; and strengthening the institutional mechanisms of ASEAN. As a first step towards realising the ASEAN Economic Community, ASEAN has been implementing the recommendations of the High Level Task Force (HLTF) on ASEAN Economic Integration contained in the Bali Concord II.

7. At the same time, the AEC will address the development divide and accelerate integration of Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam (CLMV) through the Initiative for ASEAN Integration and other regional initiatives. Other areas of cooperation are also to be incorporated such as human resources development and capacity building; recognition of professional qualifications; closer consultation on macroeconomic and financial policies; trade financing measures; enhanced infrastructure and communications connectivity; development of electronic transactions through e-ASEAN; integrating industries across the region to promote regional sourcing; and enhancing private sector involvement for the building of the AEC.

8. Based on the above and taking into consideration the importance of external trade to ASEAN and the need for the ASEAN Community as a whole to remain

outward looking, the AEC envisages the following key characteristics: (a) a single market and production base, (b) a highly competitive economic region, (c) a region of equitable economic development, and (d) a region fully integrated into the global economy. These characteristics are inter-related and mutually reinforcing. Incorporating the required elements of each characteristic in one Blueprint shall ensure the consistency and coherence of these elements as well as their implementation and proper coordination among relevant stakeholders.

A. Single Market and Production Base

9. An ASEAN single market and production base shall comprise five core elements: (i) free flow of goods; (ii) free flow of services; (iii) free flow of investment; (iv) freer flow of capital; and (v) free flow of skilled labour. In addition, the single market and production base also include two important components, namely, the priority integration sectors, and food, agriculture and forestry.

A1. Free flow of goods

10. Free flow of goods is one of the principal means by which the aims of a single market and production base can be achieved. A single market for goods (and services) will also facilitate the development of production networks in the region and enhance ASEAN's capacity to serve as a global production centre or as a part of the global supply chain.

11. Through ASEAN Free Trade Area (AFTA), ASEAN has achieved significant progress in the removal of tariffs. However, free flow of goods would require not only zero tariffs but the removal of non-tariff barriers as well. In addition, another major component that would facilitate free flow of goods is trade facilitation measures such as integrating customs procedures, establishing the ASEAN Single Window, continuously enhancing the Common Effective Preferential Tariffs (CEPT) Rules of Origin including its Operational Certification Procedures, and harmonising standards and conformance procedures.

12. The Common Effective Preferential Tariffs for ASEAN Free Trade Area (CEPT-AFTA) Agreement will be reviewed and enhanced to become a comprehensive agreement in realising

free flow of goods and applicable to ASEAN needs for accelerated economic integration towards 2015.

13. Elimination of Tariffs. Tariffs on all intra-ASEAN goods will be eliminated in accordance with the schedules and commitments set out in the CEPT-AFTA Agreement and other relevant Agreements/Protocols.

Actions:

- i. Eliminate import duties on all products, except for those phased in from the Sensitive and Highly Sensitive Lists by 2010 for ASEAN-6 and by 2015, with flexibilities for some sensitive products by 2018, for CLMV in accordance with the provisions of the Protocol to Amend the CEPT Agreement for the Elimination of Import Duties;
- ii. Eliminate import duties on products in the Priority Integration Sectors by 2007 for ASEAN-6 and 2012 for CLMV in accordance with the provisions of the ASEAN Framework (Amendment) Agreement for the Integration of Priority Sectors;
- iii. Complete the phasing in of the remaining products in the Sensitive List (SL) into the CEPT Scheme and reduce tariffs on these products to 0-5% by 1 January 2010 for ASEAN-6, 1 January 2013 for Viet Nam, 1 January 2015 for Lao PDR and Myanmar and by 1 January 2017 for Cambodia, in accordance with the provisions of the Protocol on Special Arrangements for Sensitive and Highly Sensitive Products; and
- iv. Phase in products, which are in the General Exceptions List, in conformity with the CEPT Agreement.

14. Elimination of Non-Tariff Barriers. ASEAN has achieved significant progress in tariff liberalisation. The main focus of ASEAN towards 2015 will be placed on the full elimination of non-tariff barriers (NTBs).

Actions:

- i. Enhance transparency by abiding to the Protocol on Notification Procedure and setting up an effective Surveillance Mechanism;
- ii. Abide by the commitment of a standstill and roll-back on NTBs;

- iii. Remove all NTBs by 2010 for ASEAN-5, by 2012 for the Philippines, and by 2015 with flexibilities to 2018 for CLMV, in accordance with the agreed Work Programme on Non-Tariff Barriers (NTBs) elimination;
- iv. Enhance transparency of Non-Tariff Measures (NTMs); and
- v. Work towards where possible having regional rules and regulations consistent with International best practices.

15. Rules of Origin (ROO): Putting in place ROO which are responsive to the dynamic changes in global production processes so as to: facilitate trade and investment among ASEAN Member Countries; promote a regional production network; encourage development of SMEs and the narrowing of development gaps; and promote the increased usage of the AFTA CEPT Scheme.

Actions:

- i. Continuously reform and enhance the CEPT ROO to respond to changes in regional production processes, including making necessary adjustments such as the introduction of advance rulings and improvements to the ROO;
- ii. Simplify the Operational Certification Procedures for the CEPT ROO and ensure its continuous enhancement, including the introduction of facilitative processes such as the electronic processing of certificates of origin, and harmonisation or alignment of national procedures to the extent possible; and
- iii. Review all the ROO implemented by ASEAN Member Countries, individually and collectively, and explore possible cumulation mechanisms, where possible.

16. Trade facilitation. Simple, harmonised and standardised trade and customs, processes, procedures and related information flows are expected to reduce transaction costs in ASEAN which will enhance export competitiveness and facilitate the integration of ASEAN into a single market for goods, services and investments and a single production base.

Actions:

- i. Assess trade facilitation conditions in ASEAN;
- ii. Develop and implement a comprehensive trade facilitation work programme which aims at simplifying, harmonising and standardising trade and customs, processes, procedures and related information flows;
- iii. Promote transparency and visibility of all actions and interventions by all stakeholders within international trade transactions;
- iv. Establish a regional trade facilitation cooperation mechanism;
- v. Establish ASEAN Trade Facilitation Repository;
- vi. Develop national level measures to support and ensure effective implementation of regional level initiatives; and
- vii. Develop a comprehensive capacity building programmes to ensure smooth implementation of the work programme.

17. Customs Integration. In light of the acceleration of AEC, the realisation of ASEAN Customs Vision 2020 is brought forward to 2015. In particular, the 2005-2010 Strategic Plan of Customs Development aims to: (a) integrate customs structures; (b) modernise tariff classification, customs valuation and origin determination and establish ASEAN e-Customs; (c) smoothen customs clearance; (d) strengthen human resources development; (e) promote partnership with relevant international organisations; (f) narrow the development gaps in customs; and (g) adopt risk management techniques and audit-based control (PCA) for trade facilitation.

Actions:

- i. Modernise customs techniques, guided by simple and harmonised customs procedures and formalities in line with international standards and best practices through the implementation of regional models of processing of cargoes and shipments (ASEAN Cargo Clearance and ASEAN Customs Declaration Document in 2007);
- ii. Establish ASEAN Customs Transit system to facilitate movement of goods and means of transport;

- iii. Establish ASEAN Customs systems dealing with special customs regimes such as Temporary Admission, Outward Processing and Inward Processing with the view to facilitate integration of production and supply chains;
- iv. Adopt international standards and practices to secure a uniform system of tariff classification, a synchronised system of value assessment for customs purposes and a harmonised system of origin determination, and information exchange where possible;
- v. Implement ASEAN e-Customs; and
- vi. Promote mutual assistance for better customs efficiency and effectiveness.

18. ASEAN Single Window. The implementation of measures of simplifying, harmonising and standardising trade and customs, processes, procedures and the application of ICT in all areas related to trade facilitation would be paramount in the ultimate creation of an ASEAN Single Window. The ASEAN Single Window is an environment where ten National Single Windows of individual Member Countries operate and integrate. National Single Window enables a single submission of data and information, a single and synchronous processing of data and information and a single decision-making for customs clearance of cargo, which expedites the customs clearance, reduce transaction time and costs, and thus enhance trade efficiency and competitiveness.

Actions:

- i. ASEAN-6 (Brunei Darussalam, Indonesia, Malaysia, Philippines, Singapore and Thailand) shall operationalise their National Single Windows by 2008 at the latest;
- ii. ASEAN-4 (Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam) shall operationalise their National Single Windows no later than 2012; and
- iii. Standardisation of data elements based on WCO data model, the WCO data set and United Nation Trade Data Directory (UNTDDED) and acceleration of introduction of information, communication and technology (ICT) for digitalised processing and exchange.

19. Standards and Technical Barriers to Trade. Systems of standards, quality assurance, accreditation, and measurement are crucial to promote greater efficiency and enhance cost effectiveness of production of intra-regional imports/exports. Standards, technical regulations and conformity assessment procedures will be harmonised through the implementation of the ASEAN Policy Guideline on Standards and Conformance, with greater transparency, improved quality of conformity assessment and active participation of the private sector.

Actions:

- i. Harmonise standards, technical regulations and conformity assessment procedures through their alignment with international practices, where applicable;
- ii. Develop and implement sectoral Mutual Recognition Arrangements (MRAs) on Conformity Assessment for specific sectors identified in the ASEAN Framework Agreement on Mutual Recognition Arrangements (also see footnote 1);
- iii. Enhance technical infrastructure and competency in laboratory testing, calibration, inspection, certification and accreditation based on regionally/internationally accepted procedures and guides;
- iv. Promote transparency in the development and application of standards, technical regulations and conformity assessment procedures in line with the requirements of the World Trade Organisation (WTO) Agreement on Technical Barriers to Trade and the ASEAN Policy Guideline on Standards and Conformance;
- v. Strengthen post market surveillance systems to ensure the successful implementation of the harmonised technical regulations; and
- vi. Develop capacity building programmes to ensure smooth implementation of the work programme.

A2. Free flow of services

20. Free flow of trade in services is one of the important elements in realising ASEAN Economic Community, where there will be substantially no restriction to ASEAN services

¹ Identification of standards, technical regulations and conformity assessment procedures to be harmonised or for sectoral MRAs to be developed, must take into consideration the impact on ASEAN trade, the complexity of the regulatory system, the technical infrastructure as well as the feedback from stakeholders.

suppliers in providing services and in establishing companies across national borders within the region, subject to domestic regulations. Liberalisation of services has been carried out through rounds of negotiation mainly under the Coordinating Committee on Services. Negotiation of some specific services sectors such as financial services and air transport are carried out by their respective Ministerial bodies. In liberalising services, there should be no back-loading of commitments, and pre-agreed flexibility shall be accorded to all ASEAN Member Countries.

21. In facilitating the free flow of services by 2015, ASEAN is also working towards recognition of professional qualifications; with a view to facilitate their movement within the region.

Actions:

- i. Remove substantially all restrictions on trade in services for 4 priority services sectors, that is, air transport, e-ASEAN, healthcare and tourism, by 2010 and the fifth priority services sector, logistics services, by 2013;
- ii. Remove substantially all restrictions on trade in services for all other services sectors by 2015;
- iii. Undertake liberalisation through consecutive rounds of every two years until 2015, i.e. 2008, 2010, 2012, 2014 and 2015;
- iv. Target to schedule minimum numbers of new sub-sectors for each round: 10 sub-sectors in 2008, 15 in 2010, 20 in 2012, 20 in 2014 and 7 in 2015, based on GATS W/120 universe of classification;
- v. Schedule packages of commitments for every round according to the following parameters:
 - No restrictions for Modes 1 and 2, with exceptions due to bona fide regulatory reasons (such as public safety) which are subject to agreement by all Member Countries on a case-by-case basis;
 - Allow for foreign (ASEAN) equity participation of not less than 51% by 2008, and 70% by 2010 for the 4 priority services sectors; not less than 49% by 2008, 51% by 2010, and 70% by 2013 for logistics services; and not less than 49% by 2008, 51%

by 2010, and 70% by 2015 for other services sectors; and

- Progressively remove other Mode 3 market access limitations by 2015.
- vi. Set the parameters of liberalisation for national treatment limitations, Mode 4 and limitations in the horizontal commitments for each round by 2009;
 - vii. Schedule commitments according to agreed parameters for national treatment limitations, Mode 4 and limitations in the horizontal commitments set in 2009;
 - viii. Complete the compilation of an inventory of barriers to services by August 2008;
 - ix. Allow for overall flexibilities , which cover the sub-sectors totally excluded from liberalisation and the sub-sectors in which not all the agreed parameters of liberalisation of the modes of supply are met, in scheduling liberalisation commitments. The scheduling of liberalisation commitments in each round shall be accorded with the following flexibilities:
 - Possibility of catching up in the next round if a Member Country is not able to meet the parameters of commitments set for the previous round;
 - Allowing for substituting sub-sectors that have been agreed to be liberalised in a round but for which a Member Country is not able to make commitments with sub-sectors outside the agreed sub-sectors; and
 - Liberalisation through the ASEAN Minus X formula.
 - x. Complete mutual recognition arrangements (MRAs) currently under negotiation, i.e. architectural services, accountancy services, surveying qualifications, medical practitioners by 2008, and dental practitioners by 2009;
 - xi. Implement the MRAs expeditiously according to the provisions of each respective MRA;
 - xii. Identify and develop MRAs for other professional services by 2012, to be completed by 2015; and
 - xiii. Strengthen human resource development and capacity building in the area of services.

² The 15% figure for overall flexibility will be reviewed upon the completion of the inventory of limitations in 2008.

For the financial services sector³,

22. Liberalisation measures of the financial services sector should allow members to ensure orderly financial sector development and maintenance of financial and socio-economic stability. Member Countries would be guided by the following principles in pacing their liberalisation measures:

- a) Liberalisation through ASEAN Minus X formula where countries that are ready to liberalise can proceed first and be joined by others later; and
- b) The process of liberalisation should take place with due respect for national policy objectives and the level of economic and financial sector development of the individual members.

Actions:

- i. Progressively liberalise restrictions in sub-sectors or modes as identified by each member country by 2015; and
- ii. Progressively liberalise restrictions in the remaining sub-sectors or modes, which are not identified under "pre-agreed flexibilities", by 2020.

A3. Free flow of investment

23. A free and open investment regime is key to enhancing ASEAN's competitiveness in attracting foreign direct investment (FDI) as well as intra-ASEAN investment. Sustained inflows of new investments and reinvestments will promote and ensure dynamic development of ASEAN economies.

24. ASEAN investment cooperation is being implemented through the Framework Agreement on the ASEAN Investment Area (AIA), 1998, while investment protection is accorded under a separate agreement i.e. the ASEAN Agreement for the Promotion and Protection of Investment, 1987 or commonly referred to as ASEAN Investment Guarantee Agreement (IGA).

³All measures for the financial services sector will be subject to prudential measures and balance of payment safeguards as provided for under the WTO General Agreement on Trade in Services.

25. Under the AIA, all industries (in the manufacturing, agriculture, fishery, forestry and mining and quarrying sectors and services incidental to these five sectors) shall be open and national treatment granted to investors both at the pre-establishment and the post-establishment stages, with some exceptions as listed in member countries' Temporary Exclusion Lists (TEL) and Sensitive Lists (SL) . The TEL is to be phased-out based on agreed timelines. Although the SL does not have a timeline for phasing-out, they will be reviewed periodically.

26. To enhance regional integration as well as to maintain a competitive investment area, both the Framework Agreement on the AIA and the ASEAN IGA will be reviewed. The objective is to realise a more comprehensive investment agreement which should be forward looking, with improved features, provisions and obligations by considering international best practices that would increase the investor confidence in ASEAN. The ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA), which will build on the existing AIA Agreement and ASEAN IGA, will cover the following pillars:

Investment Protection

27. Provide enhanced protection to all investors and their investments to be covered under the comprehensive agreement.

Actions:

- i. To strengthen among others the following provisions:
 - investor-state dispute settlement mechanism;
 - transfer and repatriation of capital, profits, dividends, etc. ⁴;
 - transparent coverage on the expropriation and compensation;
 - full protection and security; and
 - treatment of compensation for losses resulting from strife.

⁴ Since these items are related to capital movements, they should follow the guiding principles of capital movements as stated in section A.4. 'Freer Flow of Capital', particularly on Allowing Greater Capital Mobility.

Facilitation and Cooperation

28. A more transparent, consistent and predictable investment rules, regulations, policies and procedures.

Actions:

- i. Harmonise, where possible, investment policies to achieve industrial complementation and economic integration;
- ii. Streamline and simplify procedures for investment applications and approvals;
- iii. Promote dissemination of investment information: rules, regulations, policies and procedures, including through one-stop investment centre or investment promotion board;
- iv. Strengthen databases on all forms of investments covering goods and services to facilitate policy formulation;
- v. Strengthen coordination among government ministries and agencies concerned;
- vi. Consultation with ASEAN private sectors to facilitate investment; and
- vii. Identify and work towards areas of complementation ASEAN-wide as well as bilateral economic integration.

Promotion and Awareness

29. Promote ASEAN as an integrated investment area and production network.

Actions:

- i. Create the necessary environment to promote all forms of investment and new growth areas into ASEAN.
- ii. Promote intra-ASEAN investments, particularly investments from ASEAN-6 to CLMV.
- iii. Promote the growth and development of SMEs and MNEs.
- iv. Promote industrial complementation and production networks among MNCs in

ASEAN.

- v. Promote joint investment missions that focus on regional clusters and production networks.
- vi. Extend the benefits of ASEAN industrial cooperation initiatives in addition to the AICO Scheme to encourage regional clusters and production networks; and
- vii. Work towards establishing an effective network of bilateral agreements on avoidance of double taxation among ASEAN countries.

Liberalisation

30. Progressive liberalisation of ASEAN Member Countries' investment regime to achieve free and open investment by 2015.

Actions:

- i. Extend non-discriminatory treatment, including national treatment and most-favoured nation treatment, to investors in ASEAN with limited exceptions; minimise and where possible, eliminate such exceptions;
- ii. Reduce and where possible, eliminate restrictions to entry for investments in the Priority Integration Sectors covering goods; and
- iii. Reduce and where possible, eliminate restrictive investment measures and other impediments, including performance requirements.

A4. Freer flow of capital

31. Strengthening ASEAN Capital Market Development and Integration.

Actions:

- i. Achieve greater harmonisation in capital market standards in ASEAN in the areas of offering rules for debt securities, disclosure requirements and distribution rules;
- ii. Facilitate mutual recognition arrangement or agreement for the cross recognition of qualification and education and experience of market professionals;

- iii. Achieve greater flexibility in language and governing law requirements for securities issuance;
- iv. Enhance withholding tax structure, where possible, to promote the broadening of investor base in ASEAN debt issuance; and
- v. Facilitate market driven efforts to establish exchange and debt market linkages, including cross-border capital raising activities.

32. Allowing Greater Capital Mobility.

The liberalisation of capital movements is to be guided by the following principles:

- a) Ensuring an orderly capital account liberalisation consistent with member countries' national agenda and readiness of the economy;
- b) Allowing adequate safeguard against potential macroeconomic instability and systemic risk that may arise from the liberalisation process, including the right to adopt necessary measures to ensure macroeconomic stability; and
- c) Ensuring the benefits of liberalisation to be shared by all ASEAN countries.

Actions:

- i. Remove or relax restrictions, where appropriate and possible, to facilitate the flows of payments and transfers for current account transactions;
- ii. Remove or relax restrictions on capital flows, where appropriate and possible, to support foreign direct investment and initiatives to promote capital market development

A5. Free flow of skilled labour

33. In allowing for managed mobility or facilitated entry for the movement of natural persons engaged in trade in goods, services, and investments, according to the prevailing regulations of the receiving country, ASEAN is working to:

Action:

- i. Facilitate the issuance of visas and employment passes for ASEAN professionals and skilled labour who are engaged in cross-border trade and investment related activities.

34. In facilitating the free flow of services (by 2015), ASEAN is also working towards harmonisation and standardisation, with a view to facilitate their movement within the region.

Actions:

- i. Enhance cooperation among ASEAN University Network (AUN) members to increase mobility for both students and staff within the region; and
- ii. Develop core competencies and qualifications for job/occupational and trainers skills required in the priority services sectors (by 2009); and in other services sectors (from 2010 to 2015); and
- iii. Strengthen the research capabilities of each ASEAN Member Country in terms of promoting skills, job placements, and developing labour market information networks among ASEAN Member Countries.

A6. Priority Integration Sectors

35. While it is desirable to integrate across the whole range of economic sectors, ASEAN has recognised the magnitude of the challenge this would pose and initially focused its resources on comprehensively integrating a limited number of priority sectors, which will serve as a catalyst for the overall ASEAN economic integration.

36. Twelve priority integration sectors were identified for accelerated economic integration. Several Member Countries took on the coordinator role for each sector. Each priority

integration sector has a roadmap, which combines specific initiatives of the sector and the broad initiatives that cut across all sectors such as trade facilitation measures.

37. Raising the efficiency of these key sectors will enable ASEAN to compete for capital, and retain value-added economic activity and employment in the region. The sectoral approach allows the region to focus its limited resources on rapid and deep integration in these critical areas while provides ASEAN members the opportunity to observe and manage the impact of integration and to jointly develop a stronger sense of commitment to economic integration prior to a broader roll-out.

Actions:

- i. Conduct a bi-annual review to monitor the status, progress and effectiveness of PIS roadmaps to ensure their timely implementation; and
- ii. Identify sector-specific projects or initiatives through regular dialogues or consultation with stakeholders, particularly the private sector.

A7. Food, Agriculture and Forestry

38. Enhance intra- and extra-ASEAN trade and long-term competitiveness of ASEAN's food, agriculture and forestry products/commodities.

Actions:

- i. Monitor implementation of CEPT-AFTA schemes for agricultural and forest products;
- ii. Develop and apply fisheries quality management systems that ensure food safety and support competitive position of ASEAN fisheries products on world markets through the implementation, validation, verification of Hazard Analysis Critical Control Point (HACCP)-based systems and improved laboratories practices, and adapting quality and safety management systems so that they may be applied to small enterprises in ASEAN by 2009;

- iii. Establish Good Agriculture / Aquaculture Practices (GAP), Good Animal Husbandry Practices (GAHP), Good Hygiene Practices (GHP), Good Manufacturing Practices (GMP), and Hazard Analysis Critical Control Point (HACCP) based systems; for agricultural and food products with significant trade / trade potential by 2012;
- iv. Harmonise the quarantine and inspection/sampling procedure by 2010 and Sanitary and Phytosanitary (SPS) measures for agricultural, food and forestry products with significant trade / trade potential; in accordance with international standards/guidelines, where applicable, by 2015;
- v. Harmonise the Maximum Residue Limits (MRLs) of commonly used pesticides for widely traded crop products in accordance with international standards/guidelines, where applicable, by 2010;
- vi. Harmonise the regulatory framework for agricultural products derived from modern biotechnology in accordance with international standards/guidelines, where applicable, by 2015;
- vii. Harmonise the safety and quality standards for horticultural produce and agricultural products of economic importance in the ASEAN region, in accordance with international standards/guidelines, where applicable, by 2015;
- viii. Harmonise the animal (both terrestrial and aquatic animals) health control for safety of food of animal origin through a common bio-security management standards scheme, in accordance with international standards/guidelines, where applicable, by 2015;
- ix. Harmonise guidelines for the use of chemicals in aquaculture and measures to eliminate the use of harmful chemicals, in accordance with international standards/guidelines, where applicable, by 2009; and
- x. Develop a regional reference framework on phased-approach to forest certification by 2015.

39. Promote cooperation, joint approaches and technology transfer among ASEAN Member Countries and international, regional organisations and private sector.

Actions:

- i. Develop joint strategies / positions on issues of related interest to ASEAN with international organisations such as WTO, Food and Agriculture Organisation of the United Nations (FAO), World Organisation for Animal Health (OIE), International Plant Protection Convention (IPPC), CODEX, Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES) and dialogue partners;
 - ii. Promote collaborative research and technology transfer in agriculture, food and forestry products;
 - iii. Establish strategic alliances and joint approaches with the private sectors in promoting food safety, investment and joint venture opportunities, promotion of agricultural products and market access;
 - iv. Strengthen efforts to combat illegal logging and its associated trade, forest fire and its resultant effects; and
 - v. Strengthen efforts to combat illegal fishing.
40. Promote ASEAN agricultural cooperatives as a means to empower and enhance market access of agricultural products, to build a network mechanism linking agricultural cooperatives, and to fulfil the purpose of agricultural cooperatives for the benefit of farmers in the region.

Actions:

- i. Strengthen strategic alliance between agricultural cooperatives in ASEAN through bilateral, regional and multilateral cooperation;
- ii. Establish business linkages among the potential agricultural cooperatives within ASEAN; and
- iii. Promote direct investment and strategic partnership with ASEAN agricultural cooperatives producers, consumers, and traders.

B. Competitive Economic Region

B1. Competition Policy

41. The main objective of the competition policy is to foster a culture of fair competition. Institutions and laws related to competition policy have recently been established in some (but not all) ASEAN Member Countries (AMCs). There is currently no official ASEAN body for cooperative work on CPL to serve as a network for competition agencies or relevant bodies to exchange policy experiences and institutional norms on CPL.

Actions:

- i. Endeavour to introduce competition policy in all ASEAN Member Countries by 2015;
- ii. Establish a network of authorities or agencies responsible for competition policy to serve as a forum for discussing and coordinating competition policies;
- iii. Encourage capacity building programmes/activities for ASEAN Member Countries in developing national competition policy; and
- iv. Develop a regional guideline on competition policy by 2010, based on country experiences and international best practices with the view of creating a fair competition environment.

B2. Consumer Protection

42. The building of an integrated economic region with a people-centred approach in this region has made ASEAN mindful that consumers cannot be precluded in all measures taken to achieve this integration. Consumer protection measures are already being developed in tandem with the proposed economic measures to address the already emerging consumer protection.

⁵ Currently, only four AMCs (Indonesia, Singapore, Thailand and Viet Nam) have their own competition law and competition regulatory bodies. Malaysia has not passed any nation-wide competition law but has, instead, relied on sector-level regulations to ensure and enforce competition in markets.

Actions:

- i. Strengthen consumer protection in ASEAN through the establishment of the ASEAN Coordinating Committee on Consumer Protection (ACCCP);
- ii. Establish a network of consumer protection agencies to facilitate information sharing and exchange; and
- iii. Organise regional training courses for consumer protection officials and consumer leaders in preparation for an integrated ASEAN market.

B3. Intellectual property rights (IPR)

43. In principle, intellectual property (IP) policy can serve as a powerful stimulus to (a) cultural, intellectual and artistic creativity and their commercialisation; (b) efficient adoption and adaptation of more advanced technologies; and (c) continuous learning to meet the everrising threshold of performance expectations.

44. IP policy can also help to incubate a vibrant culture of creativity and invention, and to ensure more equitable access and benefits to all stakeholders in both traditional and newer IPRs. Furthermore, IP policy can influence both the volume and quality of external trade and investment and the transfers of advanced, proprietary technologies. IP creativity is a major determinant of local value added and external competitiveness.

45. Regional cooperation in IPR has been guided by the ASEAN IPR Action Plan 2004-2010 and the Work Plan for ASEAN Cooperation on Copyrights which aim to develop a culture of learning and innovation supported by a friendlier IP profile to businesses, investors, inventors and creators in ASEAN. In addition, these Plans are also designed to foster better public awareness, coordination and networking, predictability, capacity building, and contribution of IP industries to competitiveness and development.

Actions:

- i. Fully implement the ASEAN IPR Action Plan 2004-2010, and the Work Plan for ASEAN Cooperation on Copyrights;
- ii. Establish an ASEAN filing system for design to facilitate filings by users and promote coordination among the IP Offices in ASEAN Member Countries, as receiving office, contingent upon the language requirements;
- iii. Accession to the Madrid Protocol, where possible;
- iv. Sustain consultations and information exchanges among national enforcement agencies in IPR protection; and
- v. Promote regional cooperation on Traditional Knowledge (TK), Genetic Resources (GR) and Cultural Traditional Expressions (CTE).

B4. Infrastructure Development

46. Transport Cooperation. An efficient, secure and integrated transport network in ASEAN is vital for realising the full potential of the ASEAN Free Trade Area as well as in enhancing the attractiveness of the region as a single production, tourism and investment destination and narrowing development gaps. ASEAN transport is also critical in linking ASEAN with the neighbouring Northeast and South Asian countries.

47. Regional efforts have been made to enhance transport facilitation and logistics services, promote multimodal transport infrastructure linkages and connectivity, facilitate transport and tourism integration and further liberalise the air and maritime transport sectors. The enabling framework for the full liberalisation of air services in ASEAN shall be expeditiously implemented.

48. Multi-modal transport and transport facilitation. The ASEAN Transport Action Plan (ATAP) 2005-2010 covers maritime, land and air transport, and transport facilitation. The Plan outlines 48 action measures.

Actions:

- i. Implementation of the ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods in Transit by 2009;
- ii. Implementation of the ASEAN Framework Agreement on Multimodal Transport by 2010; and
- iii. Finalisation of the ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Inter-State Transport by 2008 for its implementation beginning 2010.

49. Land transport. Priority is given to completion of the Singapore-Kunming Rail Link (SKRL) and the ASEAN Highway Network (AHN) projects.

Actions:

- i. Complete the development of all the missing links in the Singapore-Kunming Rail Link;
- ii. Complete the implementation of the AHN projects, in particular, road construction / improvement of below Class III road (two narrow lanes with double bituminous treatment) sections of designated Transit Transport Routes (TTRs) of the AHN; and
- iii. Enhance road safety in ASEAN.

50. Maritime and air transport. Adopt the general principles and framework for an ASEAN Single Shipping Market and develop and implement the ASEAN Single Aviation Market.

Actions:

- i. Implement relevant International Maritime Organisation (IMO) conventions;
- ii. Implement the Roadmap towards an Integrated and Competitive Maritime Transport in ASEAN;
- iii. Implement the ASEAN Open Sky Policy (Roadmap for Integration of the Air Travel Sector); and
- iv. Implement the ASEAN Single Aviation Market.

51. Information Infrastructure. A secure and connected information infrastructure is important for sustaining the region's economic growth and competitiveness. Efforts have been made to facilitate interconnectivity and technical interoperability among ICT systems, leveraging on existing national networks and evolving these into a regional information infrastructure. Equal emphasis has been given to improving trust and confidence in the use of the Internet and security of electronic transactions, payments and settlements.

52. Develop high-speed inter-connections among all national information infrastructures (NII).

Actions:

- i. Facilitate high-speed connection among all national information infrastructure by 2010 and implement ICT measures as identified in the VAP;
- ii. Intensify capacity building and training programmes for national Computer Emergency Response Teams (CERTs) and strengthen its capacity, cooperation and the coverage of the region's cyber-security network, including expanding the ASEAN CERT Incident Drills to include ASEAN's Dialogue Partners in 2007;
- iii. Encourage the participation of all stakeholders (people, communities, enterprises and public administrations) in utilisation and development of ICT applications and services on the regional information infrastructure;
- iv. Support sectoral ICT applications (initially in key sectors such as customs, logistics, transport, content industry) to improve their effectiveness and productivity; and
- v. Expand the number of ASEAN countries participating in the ASEAN MRA for telecommunications equipment; and
- vi. Deepen regional policy and regulatory framework to deal with the opportunities and challenges in the area of Next Generation Networks, including the interoperability of products/services, information systems and networks in the convergence environment.

53. Energy Cooperation. Secure and reliable supply of energy including bio-fuel is crucial to support and sustain economic and industrial activities. Regional collaboration in the Trans-ASEAN Gas Pipeline (TAGP) and the ASEAN Power Grid (APG) Projects allows the optimisation of the region's energy resources for greater security. These projects also provide opportunities for private sector involvement in terms of investment, including financing, and technology transfer. Interconnected networks of electricity grids and gas pipelines offer significant benefits both in terms of security, flexibility and quality of energy supply.

54. Expedite the development of the ASEAN Power Grid (APG) and the Trans-ASEAN Gas Pipeline (TAGP). The APG involves 14 electricity interconnection projects and the TAGP, seven gas interconnection projects.

Actions:

- i. Accelerate implementation of the APG and TAGP;
- ii. Promote greater involvement of private sectors in APG and TAGP; and
- iii. Finalise the ASEAN Petroleum Security Agreement to enhance oil and gas security in the region;

55. While ASEAN strive towards accelerating the establishment of an ASEAN Community by 2015, it is important to ensure that such development is sustainable through, among others, mitigating greenhouse gas emission by means of effective policies and measures, thus contributing to global climate change abatement. Recognising the limited global reserve of fossil energy and the unstable world prices of fuel oil, it is essential for ASEAN to emphasise the need to strengthen renewable energy development, such as bio-fuels, as well as to promote open trade, facilitation and cooperation in the renewable energy sector and related industries as well as investment in the requisite infrastructure for renewable energy development.

56. Mining cooperation. Enhance trade and investment and strengthen cooperation and capacity in geological and mineral sector for sustainable mineral development in the ASEAN region.

Actions:

- i. Facilitate and enhance trade and investment in minerals;
- ii. Intensify institutional and human capacity building in ASEAN geological and mineral sector;
- iii. Promote environmentally and socially sustainable mineral development; and
- iv. Encourage the participation of the private sector in mineral development.

57. Financing of Infrastructure Projects. Financing is always recognised as an important contributor to economic growth. As ASEAN accelerates its economic integration efforts, greater investment will be needed particularly in the development of regional infrastructure. Putting in place innovative financing schemes to attract greater private sector involvement is thus important.

Actions:

- i. Promote greater participation of private sectors and international organisations in financing regional infrastructure development such as the APG, TAGP, SKRL and ASEAN Highway Network; and
- ii. Remove or relax impediments to cross-border investment in/financing of regional infrastructure projects.

B5. Taxation

58. Actions:

- i. Complete the network of bilateral agreements on avoidance of double taxation among all Member Countries by 2010, to the extent possible.

B6. E-Commerce

59. To lay the policy and legal infrastructure for electronic commerce and enable on-line trade in goods (e-commerce) within ASEAN through the implementation of the e-ASEAN Framework Agreement and based on common reference frameworks.

Actions:

- i. Adopt best practices in implementing telecommunications competition policies and fostering the preparation of domestic legislation on e-commerce;
- ii. Harmonise the legal infrastructure for electronic contracting and dispute resolution;
- iii. Develop and implement better practice guidelines for electronic contracting, guiding principles for online dispute resolution services, and mutual recognition framework for digital signatures in ASEAN; and
- iv. Facilitate mutual recognition of digital signatures in ASEAN;
- v. Study and encourage the adoption of the best practices and guidelines of regulations and/or standards based on a common framework; and
- vi. Establish a networking forum between the businesses in ASEAN and its Dialogue Partners as a platform for promoting trade and investment.

C. Equitable Economic Development

C1. SME development

60. The ASEAN Policy Blueprint for SME Development (APBSD) 2004-2014 outlines the framework for SME development in the ASEAN region. It comprises strategic work programmes, policy measures and indicative outputs. Its objectives are to:

- (a) Accelerate the pace of SME development, optimising on the diversities of ASEAN Member Countries;

- (b) Enhance the competitiveness and dynamism of ASEAN SMEs by facilitating their access to information, market, human resource development and skills, finance as well as technology;
- (c) Strengthen the resilience of ASEAN SMEs to better withstand adverse macroeconomic and financial difficulties, as well as the challenges of a more liberalised trading environment; and
- (d) Increase the contribution of SMEs to the overall economic growth and development of ASEAN as a region.

Actions:

- i. Timely implementation of the ASEAN Policy Blueprint for SME Development 2004-2014 (APBSD);
- ii. Promote networking of SMEs and their participation in the building of regional production and distributions networks; and
- iii. Promote best practices in SME development, including SME financing;

C2. Initiative for ASEAN Integration (IAI)

61. Given the different levels of development among ASEAN Member Countries, there arises the need to ensure the deepening and broadening integration of ASEAN is accompanied by technical and development cooperation to address the development divide and accelerate the economic integration of the less developed ASEAN Member Countries so that the benefits of ASEAN integration are shared and enjoyed by all ASEAN Member Countries. This would allow ASEAN Member Countries to move in a unified manner.

62. The Initiative for ASEAN Integration (IAI), launched in November 2000, gives the direction and sharpens the focus of collective efforts to narrow the development gap not only within ASEAN but between ASEAN and other parts of the world as well. The IAI currently covers the following priority areas, namely infrastructure, human resource development, information and communications technologies (ICT), capacity building for regional economic integration, energy, investment climate, tourism, poverty reduction and improvement in the quality of life.

63. Meeting the AEC challenge will require CLMV to develop policy to enhance economic growth, strengthen economic competitiveness, increase domestic and foreign direct investments, expand private sector enterprises while meeting its public goals.

Actions:

- i. Enhance the IAI to serve as the platform for identifying and implementing technical assistance and capacity building programmes for both public and private sectors in ASEAN Member Countries, in particular, CLMV and the other sub-regional arrangements such as the IMT-GT and the BIMP-EAGA within ASEAN to allow them to be equal partners in the development of regional production and distribution networks;
- ii. ASEAN-6 to continue its support for IAI programmes;
- iii. Garner sufficient support from dialogue partners and international organisations such as the Asian Development Bank and the World Bank for effective implementation of the IAI programmes;
- iv. Build/strengthen capacity of government officials to develop/implement economic and social policies that would mitigate the effects of economic integration.
- v. Conduct periodic socio-economic studies to monitor/evaluate the impact of economic integration.

D. Integration into the Global Economy

64. ASEAN operates in an increasingly global environment, with interdependent markets and globalised industries. In order to enable ASEAN businesses to compete internationally, to make ASEAN a more dynamic and stronger segment of the global supply chain and to ensure that the internal market remains attractive for foreign investment, it is crucial for ASEAN to look beyond the borders of AEC. External rules and regulations must increasingly be taken into account when developing policies related to AEC.

D1. Coherent Approach towards External Economic Relations

65. ASEAN shall work towards maintaining "ASEAN Centrality" in its external economic relations, including, but not limited to, its negotiations for free trade (FTAs) and comprehensive economic partnership (CEPs) agreements. This shall be done by:

Actions:

- i. Review FTA/CEP commitments vis-?-vis ASEAN's internal integration commitments; and
- ii. Establish a system for enhanced coordination, and possibly arriving at common approaches and/or positions in ASEAN's external economic relations and in regional and multilateral fora.

D2. Enhanced participation in global supply networks

66. ASEAN shall also enhance participation in global supply networks by:

Actions:

- i. Continuing the adoption of international best practices and standards in production and distribution, where possible.
- ii. Developing a comprehensive package of technical assistance for the less developed ASEAN Member Countries to upgrade their industrial capability and productivity to enhance their participation in regional and global integration initiatives.

III. IMPLEMENTATION

67. A strategic schedule that includes key milestones for a comprehensive and deeper economic integration shall form an integral part of this Blueprint. Consultations have been made with relevant bodies/stakeholders to invite their inputs and coordinating conferences were held to jointly review the Blueprint and its strategic schedule among all stakeholders to ensure consistency of the above measures, programmes and milestones across sectors and promote greater sense of ownership of the Blueprint.

68. Relevant ASEAN sectoral bodies will coordinate the implementation of the above programmes and measures while relevant government agencies will be responsible for overseeing the implementation and preparation of more detailed action plans at the national level. Partnership arrangements with the private sector, industry associations and the wider community at the regional and national levels will also be actively sought where required to ensure participation of all stakeholders in the integration process.

69. For the successful implementation of these programmes and measures, the necessary institutions or mechanisms, resources, capacity and political will be accorded to the Community building process.

A. Implementation Mechanism

68. Relevant sectoral Ministerial bodies shall be responsible for the implementation of the Blueprint and monitoring of commitments under their respective purview. The ASEAN Economic Ministers (AEM), as the Ministers-in-Charge of Economic Integration in the Council of ASEAN Economic Community, shall be accountable for the overall implementation of the Blueprint.

69. To allow for effective implementation of the Blueprint, the following measures on charting strategic directions and coordination shall be implemented.

Actions:

- i. The HLTF shall provide strategic inputs to the AEM on issues affecting the timely implementation of the Blueprint;
- ii. Undertake regular consultations with various sectoral bodies to discuss and elicit feedback on implementation issues of the Blueprint; and
- iii. The Secretary-General of ASEAN shall report the progress of AEC to relevant ministerial meetings and the Summit.

70. In enhancing the implementation arrangements and streamlining the decision-making process of all ASEAN economic initiatives identified in the Blueprint and beyond, the following measures are recommended:

- i. Promote transparency and improve the operation of notification procedures under all ASEAN economic agreements through the Protocol on Notification Procedures;
- ii. Ratification of ASEAN legal instruments shall be made within six months of signing;
- iii. Decision-making process by economic bodies to be made by consensus, and where there is no consensus, ASEAN to consider other options with the objective of expediting the decision-making process;
- iv. Utilise the Enhanced Dispute Settlement Mechanism (DSM) to promote a rules-based community;
- v. The ASEAN Minus X formula can be invoked to accelerate the implementation of agreed economic initiatives; and
- vi. Flexibility should be accorded in the implementation of AEC, which shall be pre-agreed and not delay the overall progress and implementation of the AEC.

71. Progress in the implementation of the above programmes and measures for AEC building by Member Countries needs to be monitored, reviewed and disseminated to all stakeholders. The ASEAN Secretariat shall review and monitor compliance of implementing the Blueprint.

Action:

- i. Develop and maintain a set of statistical indicators, including an integrated tariff and trade data database system, address harmonisation of statistics and data quality issues, and the AEC scorecards, to monitor and assess the progress of implementation of each element of the AEC.

72. For the financial sector,

- i. Establish an appropriate implementation mechanism in the form of regular progress reports to the Leaders.

B. Resources

73. Research and capacity building support is to be mobilised from various facilities.

Actions:

- i. The ASEAN Development Fund, with contributions from Member Countries, will be a vehicle to draw resources from other ASEAN and non-ASEAN sources;
- ii. Identify and implement technical studies or training programmes on issues, areas or topics where analytical as well as capacity building support are needed to facilitate the implementation of the AEC Blueprint;
- iii. Translate milestones and targets of the AEC Blueprint into national milestones and targets and incorporate them in their national development plans;
- iv. Promote the participation of the ADB, World Bank/IFC, dialogue or trading partners and the private sector in the development of regional infrastructure projects;
- v. Strengthen the research and planning capabilities of the ASEAN Secretariat in areas relevant to the AEC; and
- vi. Strengthen the research capabilities and human capital development of each ASEAN Member Country; and
- vii. Establish appropriate capacity building programmes to assist newer member countries to enhance the development and regulatory frameworks of their financial markets.

C. Communications

74. Success of building the AEC requires involvement by all stakeholders in the integration process. In addition to involving all stakeholders in the formulation of the Blueprint, a good communications programme is required to create greater public awareness of the AEC in all ASEAN countries as well as to keep all stakeholders, including the business communities and people of ASEAN, informed of the progress of this community building.

Actions:

- i. Launch a comprehensive communications plan to explain to the government officials, key stakeholders and the general public the objectives, benefits and challenges of the AEC;
- ii. Develop a regional platform for open discussion and sharing information in implementing the ASEAN Economic Community;
- iii. Member Countries shall set up a mechanism at the national level to regularly report the outcome and issues of the integration process; and
- iv. Create an AEC communications website that would provide an additional channel to reach communities at large, where stakeholders can provide feedback and respond to ASEAN economic initiatives.

D. Review

75. The AEC Blueprint shall be reviewed periodically taking into account dynamic regional and global developments.

แผนงานการจ้ดตั้งประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน ASEAN Socio - Cultural Community Blueprint (ค.ศ. 2009 - 2015)

(คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ)
แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
(ค.ศ. 2009 - 2015)

I. บทนำ

1. ผู้นำอาเซียนเห็นชอบต่อปฏิญญาอาเซียนคอนคอร์ดสอง (บาหลี คอนคอร์ดสอง) ที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2546 เพื่อจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2563 ประชาคมอาเซียนที่จัดตั้งขึ้นประกอบด้วย 3 เสา คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ซึ่งเกี่ยวข้องและส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการที่จะทำให้เกิดสันติภาพที่ยั่งยืน ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค
2. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำเน้นย้ำความมุ่งมั่นในโครงการเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ในปี 2558 โดยได้ลงนามในปฏิญญาเซบูว่าด้วยการเร่งรัดการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน ปี 2558
3. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 ได้เห็นพ้องให้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อรองรับการดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

II. คุณลักษณะและองค์ประกอบ

4. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน หรือ เอเอสซีซี มีเป้าหมายประการแรกที่จะทำให้เกิดประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเป็นสังคมที่รับผิดชอบเพื่อก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความเป็นเอกภาพในหมู่ประชาชาติและประชาชนอาเซียน โดยเสริมสร้างอัตลักษณ์ร่วมกัน สร้างสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่และสวัสดิการของประชาชนดีขึ้น
5. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ตอบสนองต่อความต้องการของภูมิภาคในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยดำเนินกิจกรรมที่เน้นการให้ความสำคัญกับประชาชน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนจะช่วยสนับสนุนการสร้างพื้นฐานที่

- แข็งแกร่งสำหรับความเข้าใจอันดี การเป็นเพื่อนบ้านที่ดีและการแบ่งปันความรับผิดชอบ
6. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ถูกกำหนดลักษณะโดยวัฒนธรรมที่ยึดหยุ่น ยึดมั่นในหลักการ มีความร่วมมือ มีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อส่งเสริมการพัฒนา มนุษย์และสังคม เศรษฐกิจในเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ความเท่าเทียมทางเพศ การส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและการส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคม
 7. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเคารพในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ภาษา และศาสนาของประชาชนอาเซียน จึงได้เน้นคุณค่าร่วมกัน ท่ามกลางความเป็นเอกภาพ ในความหลากหลาย โดยปรับให้เข้ากับสถานการณ์ โอกาสและสิ่งท้าทายในปัจจุบัน
 8. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ให้ความสำคัญกับมิติทางสังคมในเรื่องการลด ช่องว่างการพัฒนา โดยขจัดความแตกต่างทางการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิก อาเซียน
 9. ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนครอบคลุมคุณลักษณะ ดังนี้ ก. การพัฒนามนุษย์ ข. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ค. ความยุติธรรมและ สิทธิ ง. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม จ. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ฉ. การลดช่องว่าง การพัฒนา

A. การพัฒนามนุษย์

10. อาเซียนจะส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยประชาชน เข้าถึงโอกาสอย่างเที่ยงธรรมในการพัฒนามนุษย์ โดยส่งเสริมและลงทุนในด้านการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมและการเสริมสร้างขีดความสามารถ ส่งเสริม นวัตกรรมและการประกอบการ ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาศาสตร์เชิงประยุกต์และเทคโนโลยีในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาทางด้านสังคม และเศรษฐกิจ

A1. ให้ความสำคัญกับการศึกษา

11. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เน้นการบูรณาการด้านการศึกษาให้เป็นวาระการพัฒนา ของอาเซียน การสร้างสังคมความรู้ โดยส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง ทัวถึง ส่งเสริมการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กปฐมวัย และการสร้างความตระหนักรู้เรื่อง อาเซียนในกลุ่มเยาวชน ผ่านทางการศึกษาและกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างอัตลักษณ์ อาเซียนบนพื้นฐานของมิตรภาพและความร่วมมือซึ่งกันและกัน

มาตรการ:

- i. ประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในปี 2558 โดยจัดการไม่รู้หนังสือ และให้หลักประกันทางการศึกษาภาคบังคับอย่างเท่าเทียมกันทุกเพศ โดยเปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม โดยไม่คำนึงถึงสถานะทางสังคม เชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ หรือความพิการ โดยมีเป้าหมายที่จะบรรลุร้อยละเจ็ดสิบภายในปี 2554
- ii. ปรับปรุงคุณภาพและความเหมาะสมของการศึกษารวมทั้งการฝึกอบรมทางด้านเทคนิค วิชาชีพและทักษะ ในการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน โดยพัฒนาโครงการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ รวมทั้งการฝึกอบรมครูผู้สอนและจัดโครงการแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาระดับสูง ภายในปี 2552 โดยเฉพาะในประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม - ซี แอล เอ็ม วี
- iii. ทบทวนเป็นระยะในเรื่องโครงการให้ทุนของอาเซียน เพื่อให้ทุนการศึกษามีลักษณะสมเหตุสมผล และมีความสอดคล้องกัน เพื่อผลลัพธ์ที่ดีขึ้น
- iv. ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มที่ถูกละเลย โดยการเปิดกว้างการศึกษาทางไกลและการศึกษาทางอินเทอร์เน็ต
- v. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาในทุกระดับ ระหว่างสถาบันการศึกษา และสานต่อการสร้างเครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัย ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนนักเรียน เจ้าหน้าที่ด้านการศึกษาและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มวิจัยระหว่างสถาบันการศึกษาชั้นสูงในอาเซียน โดยประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) และเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอยูเอ็น)
- vi. ส่งเสริมการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียม สำหรับสตรีและเด็กผู้หญิงและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ในเรื่องความละเอียดอ่อนทางเพศในหลักสูตรการศึกษา
- vii. เสริมสร้างการประสานงานกับองค์การระหว่างประเทศ และองค์การในระดับภูมิภาคทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของการศึกษาในภูมิภาค
- viii. บรรลุเรื่องค่านิยมร่วมและมรดกทางวัฒนธรรมในหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาสื่อการสอนในเรื่องดังกล่าว โดยเริ่มในปี 2551
- ix. จัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียนศึกษาทั้งในระดับประถม มัธยมและการศึกษาขั้นสูง
- x. สานต่อโครงการพัฒนาผู้นำเยาวชนอาเซียนและโครงการใกล้เคียง ที่มีเป้าหมายเดียวกัน และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายศิษย์เก่าโครงการเยาวชนอาเซียนเพื่อส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และความเข้าใจซึ่งกันและกัน
- xi. สนับสนุนการเรียนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษา

- xii. จัดการแข่งขันกีฬาอาเซียนระดับมหาวิทยาลัย เยาวชนอาสาสมัครอาเซียนเพื่อสันติภาพ เกมส์คอมพิวเตอร์อาเซียน การแข่งโอลิมปิกวิทยาศาสตร์อาเซียน เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ และความเข้าใจในหมู่เยาวชนของภูมิภาค
- xiii. สานต่อการดำเนินโครงการรางวัลเยาวชน อาทิ รางวัลวันเยาวชนอาเซียน และโครงการ สิบองค์กรเยาวชนที่ประสบความสำเร็จ (ไทย อาเซียน) เพื่อเป็นการแสดงการยอมรับ บุคคลและองค์กรเยาวชนที่มีบทบาทช่วยส่งเสริมความคิดเกี่ยวกับอาเซียน และคุณค่า เกี่ยวกับอาเซียนในหมู่เยาวชนทั่วภูมิภาค
- xiv. ดำเนินการจัดตั้งกองทุนสำหรับเยาวชนอาเซียนเพื่อสนับสนุนโครงการ และกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชนในอาเซียน
- xv. จัดตั้งเวทีเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในเรื่องยุทธศาสตร์และ กลไกการพัฒนาเด็กและเยาวชนในอาเซียน
- xvi. แลกเปลี่ยนนักแสดงทางวัฒนธรรมและนักวิชาการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนผ่าน ระบบการศึกษาเพื่อให้เข้าถึงมากขึ้นและมีความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างทางด้าน วัฒนธรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน
- xvii. ส่งเสริมให้มีทางเลือกในการศึกษาระดับสูงในประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านโครงการหนึ่ง หลักสูตรในต่างประเทศหรือหนึ่งปีในต่างประเทศ
- xviii. สนับสนุนให้ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนมีความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ เพื่อให้ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรง และสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนนานาชาติ
- xix. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- xx. ดำเนินการจัดตั้งตัวชี้วัดการพัฒนาเยาวชนอาเซียนเพื่อประเมินผลที่ได้รับและประสิทธิภาพ ของโครงการเยาวชนต่างๆ ในภูมิภาคเพื่อช่วยประเทศสมาชิกในการวางแผนกิจกรรม เยาวชนใหม่
- xxi. ส่งเสริมการพัฒนาเรื่องการดูแลเด็กเล็กโดยการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดประสบการณ์ และการเสริมสร้างขีดความสามารถ

A2. การลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

- 12. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียน โดย ดำเนินกิจกรรมเชิงยุทธศาสตร์และพัฒนาคุณสมบัติ ความ สามารถ การเตรียมความ พร้อมที่ดีให้กับแรงงานอาเซียนเพื่อที่จะเอื้อต่อการรับมือกับประโยชน์และกับสิ่งท้าทาย ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการรวมตัวในภูมิภาคได้

มาตรการ:

- i. จัดทำการสำรวจในปี 2552 และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับศูนย์การเรียนรู้ที่มีอยู่ในเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภูมิภาคอาเซียน
- ii. ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางธุรกิจระหว่างประเทศในสถานที่ทำงาน
- iii. จัดทำการประเมินเพื่อกำหนดความต้องการการฝึกอบรมในอาเซียน โดยเฉพาะในประเทศกัมพูชา ลาว และเวียดนาม เพื่อร่วมกันจัดทำโครงการความร่วมมือทางด้านวิชาการสำหรับผู้ใช้งาน
- iv. ส่งเสริมทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้ใช้งานในอาเซียนโดยการจัดหลักสูตรหรือโครงการฝึกอบรมร่วมกัน
- v. จัดการฝึกอบรมทักษะเพื่อคำนึงถึงความแตกต่างทางเพศสำหรับผู้ฝึกในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ภายในปี 2553
- vi. ออกแบบและดำเนินโครงการฝึกอบรมที่จะสนองตอบความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในระดับโลก
- vii. จัดทำแผนปฏิบัติงานความร่วมมือระดับภูมิภาคสำหรับการพัฒนาทักษะในสตรี เยาวชน และผู้พิการ
- viii. จัดการแข่งขันด้านทักษะในอาเซียนเป็นประจำเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาในหมู่ผู้ใช้งานในอาเซียนโดยเฉพาะความพยายามที่จะบรรลุมาตรฐานในเรื่องขีดความสามารถของภูมิภาค

A3. ส่งเสริมการจ้างงานที่เหมาะสม

13. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เน้นส่งเสริมให้รวมหลักการการทำงานอย่างถูกต้องและเหมาะสมไว้ในวัฒนธรรมการทำงานของอาเซียนรวมถึงสุขภาพและความปลอดภัยในที่ทำงาน และทำให้เกิดความมั่นใจว่าการส่งเสริมการบริหารกิจการจะเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการจ้างงานของอาเซียนเพื่อให้บรรลุผลตามยุทธศาสตร์การจ้างงาน

มาตรการ:

- i. เสริมสร้างขีดความสามารถของภาครัฐในการติดตามตลาดแรงงานและตัวชี้วัดทรัพยากรมนุษย์และคิดค้นนโยบายรองรับผลกระทบต่อสังคม
- ii. จัดทำกรอบด้านทักษะระดับชาติเพื่อนำไปสู่การยอมรับทักษะในระดับอาเซียน
- iii. พยายามจัดตั้งเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมในอาเซียน เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมที่แข็งแกร่ง มีความกลมกลืน มีผลผลิตมากขึ้นและมีงานที่ดี ภายในปี 2553

- iv. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการในเรื่องความปลอดภัยในวิชาชีพและกรอบสุขภาพในระดับชาติสำหรับอาเซียนตามที่ได้รับการยืนยันโดยอาเซียน-โอเชเนีย

A4. ส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ (ไอซีที)

14. *เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์:* เน้นการดำเนินโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งเสริมการปฏิบัติตามข้อริเริ่มของภูมิภาคด้านไอซีที

มาตรการ:

- i. ดำเนินโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านไอซีทีในอาเซียน โดยเฉพาะในกลุ่มสตรี เด็ก ผู้สูงวัย และผู้พิการ
- ii. ส่งเสริมการใช้ไอซีทีในเชิงบวก โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต
- iii. สนับสนุนการใช้ไอซีทีในทุกระดับการศึกษา
- iv. ริเริ่มการเริ่มใช้ไอซีทีในโรงเรียนประถมให้เร็วขึ้น
- v. ส่งเสริมการใช้ไอซีทีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต
- vi. พัฒนาผู้ใช้แรงงานและกำลังคนเพื่อการมีวิชาชีพและความชำนาญทางด้านไอซีที

A5. การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเชิงประยุกต์

15. *เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์:* พัฒนานโยบายและกลไกเพื่อสนับสนุนความร่วมมือในด้านการวิจัย การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การถ่ายทอดเทคโนโลยีรวมทั้งในเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งเครือข่ายสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มาตรการ:

- i. จัดตั้งเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการค้า และการวิจัยร่วมกันและการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีภายในปี 2554
- ii. เสริมสร้างการทำวิจัยร่วมกันและการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงประยุกต์เพื่อการเสริมสร้างให้ประชาคมมีความกินดีอยู่ดี

- iii. อำนวยความสะดวกในเรื่องการแลกเปลี่ยนและเคลื่อนย้ายนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัยจากสถาบันทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งของภาครัฐและเอกชนโดยให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายระดับชาติ
- iv. จัดตั้งพันธมิตรทางยุทธศาสตร์ร่วมกับภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยและการพัฒนา รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการค้า
- v. ให้ทุนการศึกษาในอาเซียนเพื่อสนับสนุนสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสมือนจริงอาเซียน (เอวิสท์) และกิจกรรมทางด้านวิทยาศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- vi. เพิ่มการตระหนักรู้ในเรื่องวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเชิงประยุกต์เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน จัดทำตัวชี้วัดทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เพื่อให้ผู้วางแผนด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมใช้ประโยชน์ในการพัฒนายุทธศาสตร์ทางด้านทรัพยากรมนุษย์
- vii. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์เครือข่ายทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีอาเซียนและเครือข่ายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีอื่นๆ
- viii. ส่งเสริมการพัฒนาการใช้และการแลกเปลี่ยนการใช้ระบบดิจิทัลในประเทศสมาชิกอาเซียน

A6. เสริมสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

16. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เน้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มชายขอบในกำลังแรงงานที่มีผลผลิต โดยการฝึกอบรมการฝีมือเพื่อปรับปรุงคุณภาพความเป็นอยู่ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติและการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน

มาตรการ:

- i. จัดตั้งเวทีอาเซียนด้านผู้ประกอบการเยาวชน ภายใต้กรอบความร่วมมือรายสาขาด้านแรงงาน เยาวชน การศึกษา ภายในปี 2552
- ii. จัดตั้งเครือข่ายผู้ประกอบการสตรี ภายในปี 2553 และเสริมบรรยากาศสำหรับผู้ประกอบการสตรีในภูมิภาค รวมทั้งการเข้าถึงเงินกู้/สินเชื่อรายย่อยไร้หลักประกัน เทคโนโลยี การฝึกอบรม การตลาด และการให้บริการการคุ้มครองทางสังคม
- iii. สร้างเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการประกอบการ โดยเฉพาะในการฝึกอบรมทางด้านทักษะสำหรับเด็กที่ออกจากโรงเรียน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ภายในปี 2553

A7. พัฒนาสมรรถภาพของระบบราชการ

17. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เน้นการจัดตั้งระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ และมีความน่าเชื่อถือ โดยการเพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรบุคคลในระบบราชการของอาเซียน และเพิ่มความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียน

มาตรการ:

- i. พัฒนายุทธศาสตร์เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการการประชุมอาเซียนว่าด้วยกิจการด้านพลเรือน (เอซีซีเอสเอ็ม) (2551-2555) ภายในปี 2552
- ii. ให้เอซีซีเอสเอ็มสนับสนุนการประสานงานในอาเซียนเพื่อให้ระบบราชการมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบต่อสาธารณชนและมีธรรมาภิบาล รวมทั้งสนับสนุนการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในด้านเหล่านี้ประจำปี โดยให้เริ่มตั้งแต่ปี 2551
- iii. เสริมสร้างขีดความสามารถของศูนย์ทรัพยากรอาเซียนภายใต้เอซีซีเอสเอ็มเพื่อพัฒนาและจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อช่วยประเทศสมาชิกอาเซียน
- iv. พัฒนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ฝึกเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลในโครงการฝึกอบรมและเสริมสร้างขีดความสามารถของพลเรือน
- v. พัฒนาคู่มือและหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเพศและการพัฒนา และหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล สำหรับการแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- vi. พัฒนาและจัดโครงการฝึกอบรมโดยเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อแลกเปลี่ยนกันในระบบราชการอาเซียนภายใต้การประชุมอาเซียนว่าด้วยกิจการด้านพลเรือน
- vii. กระชับความร่วมมือในการประสานงานเพื่อบรรลุการพัฒนาพลเรือนที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล มีความสามารถ น่าเชื่อถือและตอบสนองต่อระบบราชการในอาเซียน โดยดำเนินผ่านกิจกรรมของศูนย์ทรัพยากรอาเซียนต่างๆ (เออาซี) กรอบความร่วมมือรายสาขา และกิจกรรมระดับภูมิภาคที่สนับสนุนการดำเนินการสาขาความสำคัญของเอซีซีเอสเอ็ม
- viii. จัดทำนโยบายและโครงการภายใต้การรณรงค์ที่ยั่งยืนในระบบราชการเพื่อให้แผนงานเอซีซีเอสเอ็ม (2551-2555) บรรลุผลสำเร็จ ส่งเสริมความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เคารพหลักสิทธิมนุษยชนและความเท่าเทียมทางเพศ ใส่ใจและปฏิบัติอย่างเป็นพิเศษต่อคนยากไร้ รวมถึงให้ข้าราชการอาเซียนผู้ซึ่งควรจะเป็นผู้นำและผู้ให้การสนับสนุนเป้าหมายของเอเอสซีซี
- ix. เพิ่มและจัดตั้งกลไกเพื่อการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมาตรฐานการบริการ ปฏิบัติจากประชาชน และระบบจัดอันดับแสดงฐานะการผลิต
- x. ขยายบทบาทของประชาสังคมและกลุ่มประชาชน ในหลักจริยธรรมและธรรมาภิบาล

B. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม

18. อาเซียนมีพันธกรณีในการส่งเสริมความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนโดยลดความยากจนและส่งเสริมการคุ้มครองและสวัสดิการสังคม การสร้างสภาพแวดล้อมที่มั่นคงปลอดภัย และปลอดภัยเสถียร การเตรียมความพร้อมเรื่องภัยพิบัติ และการจัดการกับข้อกังวลเกี่ยวกับการพัฒนาสุขภาพ

B1. การขจัดความยากจน

19. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เน้นการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในด้านสังคมและเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (เอ็มดีจี) ของสหประชาชาติ ในด้านการกำจัดความยากจนและความหิวโหย

มาตรการ:

- i. พัฒนาและดำเนินตามแผนงานอาเซียนเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษของสหประชาชาติโดยหารือกับกรอบสาขาความร่วมมือต่างๆ เพื่อจะกำหนดและขยายความร่วมมือทางวิชาการในการลดความยากจน
- ii. สนับสนุนข้อริเริ่มที่ขับเคลื่อนโดยประเทศสมาชิกอาเซียนในการลดความยากจนเพื่อนำไปสู่การลดช่องว่างทางการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- iii. เพิ่มความพยายามในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการขจัดความยากจน โดยเฉพาะในด้านโครงสร้างพื้นฐานในชนบท แหล่งน้ำ สุขาภิบาล ภายใต้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน และกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคอื่นๆ
- iv. ปรับปรุงขีดความสามารถของอาเซียนในการประเมินความยากจนอย่างง่ายและสามารถปฏิบัติได้และติดตามกลยุทธ์ในการลดความยากจนภายใต้ระบบที่มีค่ากำหนด โดยครอบคลุมให้มากที่สุด
- v. ให้ความช่วยเหลือครอบครัวที่ยากจนด้วยระบบสนับสนุนที่เหมาะสมเพื่อให้คนเหล่านั้นพึ่งพาตนเองได้
- vi. กระชับความร่วมมือของอาเซียนในด้านเงินทุนกึ่งขนาดเล็ก รวมทั้งกระชับความร่วมมือและเครือข่ายระหว่างสถาบันด้านการเงินในพื้นที่ยากจนโดยคำนึงถึงค่านิยมและประเพณีท้องถิ่นรวมทั้งการรับมือกับปัญหาความยากจนในกลุ่มสตรี
- vii. พยายามจัดตั้งธนาคารข้อมูลอาเซียนในเรื่องความยากจนและโครงการลดความยากจน โดยแบ่งปันข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

- viii. สานต่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดโดยการจัดสัมมนาและสัมมนาเชิงปฏิบัติการในเรื่องการลดความยากจนเป็นประจำในประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจา
- ix. จัดตั้งเครือข่ายอาเซียนด้านการพัฒนาครอบครัว
- x. สนับสนุนขบวนการอาสาสมัครชนบทและให้มีการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญเยาวชนวิชาชีพด้านการพัฒนาชนบทในอาเซียน

B2. เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคมและความคุ้มครองด้านลบจากการรวมตัวอาเซียนและโลกาภิวัตน์

20. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ให้ความมั่นใจว่าประชาชนอาเซียนทุกคนได้รับสวัสดิการสังคมและการคุ้มครองจากผลกระทบเชิงลบจากโลกาภิวัตน์และการรวมตัว โดยพัฒนาคุณภาพความครอบคลุม และความยั่งยืนของการคุ้มครองทางสังคม และเพิ่มความสามารถในการจัดการความเสี่ยงทางด้านสังคม

มาตรการ:

- i. จัดการสำรวจระบอบการปกป้องทางด้านสังคมที่มีอยู่ในอาเซียน
- ii. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในเรื่องระบบความมั่นคงทางด้านสังคม
- iii. ให้มีเรื่องการป้องกันทางด้านสังคมในความร่วมมืออาเซียนในด้านแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน
- iv. พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งระบบประกันสังคมที่จะครอบคลุมแรงงานอย่างไม่เป็นทางการ
- v. จัดตั้งเครือข่ายหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลสังคมในการส่งเสริมการกินดีอยู่ดีและชีวิตความเป็นอยู่ของคนจน คนด้อยโอกาส คนที่ถูกละเลยและคนที่ถูกเอาเปรียบที่ได้รับผลกระทบจากกระบวนการรวมตัวและโลกาภิวัตน์
- vi. ศึกษากลไกการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางด้านเกษตร ป่าไม้และประมง
- vii. จัดทำวิจัยในเรื่องผลกระทบที่เกิดจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจและโลกาภิวัตน์ในมุมมองทางเพศที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการในมาตรการที่แต่ละเพศจะมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม
- viii. ดำเนินการที่เหมาะสมและออกมาตรการป้องกันการใช้อินเตอร์เน็ตในทางที่ผิดและการกระทำอนาจารต่อผู้หญิง เด็กและกลุ่มอื่นๆ
- ix. ดำเนินการที่เหมาะสมและออกมาตรการป้องกันการใช้อินเตอร์เน็ตในการก่อวินาศกรรม สร้างความเกลียด การแบ่งแยกและการไม่ยอมรับความคิดที่แตกต่าง
- x. กระชับความร่วมมือของอาเซียนในการปกป้องแรงงานย้ายถิ่นฐานที่เป็นสตรี

B3. ส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร

21. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ให้ความมั่นใจว่าประชาชนอาเซียนทุกคนมีอาหารเพียงพอตลอดเวลาและให้ความมั่นใจในความปลอดภัยด้านอาหารในรัฐสมาชิกอาเซียน

มาตรการ:

- i. ปรับกฎระเบียบทางด้านความมั่นคงทางอาหารระดับชาติให้เข้ากับมาตรฐานระดับนานาชาติที่ได้รับการยอมรับ รวมทั้งมาตรการการกักกันและการตรวจสอบสำหรับการเคลื่อนย้ายพืชและสัตว์และผลผลิตที่ทำจากพืชและสัตว์
- ii. เสริมสร้างงานภายใต้คณะทำงานผู้ประสานงานเรื่องความมั่นคงด้านอาหารเพื่อประสานงานกับหน่วยงานหลักและหน่วยงานย่อยด้านอาหารของอาเซียนได้ดีขึ้นรวมทั้งการปฏิบัติแผนงานต่างๆ
- iii. ส่งเสริมให้ผู้ผลิตทุกระดับผลิตอาหารที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพ
- iv. จัดทำกรอบกฎหมายในด้านอาหารที่เป็นแบบอย่างและเสริมสร้างการตรวจสอบอาหารระบบการออกใบรับรอง ตั้งแต่ทุ่งนาถึงโต๊ะอาหารในประเทศสมาชิกอาเซียน
- v. สร้างเครือข่ายของห้องปฏิบัติการด้านอาหารที่มีประสิทธิภาพของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวก ในการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูล การค้นหาประสบการณ์ แนวปฏิบัติการที่ดีที่สุดเกี่ยวกับห้องปฏิบัติการด้านอาหาร และเทคโนโลยีใหม่ๆ
- vi. เสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศสมาชิกอาเซียนในการวิเคราะห์เรื่องความเสี่ยง
- vii. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและบทบาทของผู้บริโภคในด้านความปลอดภัยอาหาร
- viii. ส่งเสริมบทบาทของคณะกรรมการการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงของอาเซียน (เอเอฟเอสอาบี) รวมทั้งเพิ่มการสำรองอาหารหลักในภูมิภาค
- ix. เสริมสร้างความร่วมมือกับสถาบันทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติและองค์กรเอกชนเพื่อประกันความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาค
- x. จัดตั้งเครือข่ายเพื่อส่งเสริมความร่วมมือการค้าอาหารทั้งในและนอกอาเซียนเพื่อความมั่นคงในการแจกจ่ายอาหารในภูมิภาค
- xi. สร้างหลักประกันให้มีอาหารตลอดเวลาสำหรับประชาชนอาเซียน
- xii. สนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการปลูกและผลิตอาหาร
- xiii. ปรับปรุงคุณภาพของระบบการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพในการรับมือกับโรคที่ติดจากอาหารและการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษโดยให้มีการแบ่งปันข้อมูลและแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญ

- xiv. ส่งเสริมการสนับสนุนให้ผู้ผลิตผลิตอาหารที่ปลอดภัยและดีต่อสุขภาพ ผ่านทางการศึกษา และการสื่อสารไปยังกลุ่มชุมชนเพื่อให้เป็นกำลังที่จะสนับสนุนอาหารปลอดภัย
- xv. หาโอกาสจัดการหารือ การประชุมเพื่อประสานความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้ช่วยส่งเสริมความมั่นคงและความปลอดภัยด้านอาหาร
- xvi. บูรณาการมาตรการดังกล่าวข้างต้นเข้าไว้ในแผนปฏิบัติการอย่างครอบคลุมโดยมีเป้าหมายในการปรับปรุงอาหารให้ดีต่อสุขภาพมากขึ้น

B4. การเข้าถึงการดูแลสุขภาพและส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพ

22. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เน้นการเข้าถึงการรักษาสุขภาพการบริการทางการแพทย์และยาที่เพียงพอและราคาถูกลง และส่งเสริมให้ประชาชนอาเซียนดำรงชีวิตที่มีสุขภาพสมบูรณ์

มาตรการ:

- i. ส่งเสริมการลงทุนในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐานอย่างมีเหตุผล เพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินและสังคมสำหรับคนยากจนและคนที่ไม่ได้รับโอกาสทางด้านสังคมให้สามารถเข้าถึงการรับบริการและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษที่เกี่ยวกับทางด้านสุขภาพได้มากขึ้น
- ii. ส่งเสริมข่าวสาร การศึกษาและการดำเนินกิจกรรมเพื่อสุขภาพสำหรับสาธารณชน เพื่อส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพที่ดีและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย และการรักษาสุขภาพจิต ให้มีลักษณะที่เข้าถึงง่าย ราคาถูกลง และมีความยั่งยืน
- iii. ใช้ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างการจัดการกับความเสี่ยงแบบบูรณาการ และส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพที่ดี เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- iv. จัดทำและรับรองกรอบความร่วมมือสำหรับอาหารและเครื่องดื่มที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ รวมทั้งเครื่องดื่มประเภทสุราในลักษณะเดียวกับกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (เอฟซีทีซี)
- v. ส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบนโยบายการค้าระดับภูมิภาคและระดับโลก และการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจในเรื่องสุขภาพ และจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อที่จะลดผลกระทบในทางลบโดยการจัดสัมมนาและสัมมนาเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาค แลกเปลี่ยนผลการศึกษาและเอกสารทางด้านวิชาการ
- vi. จัดทำยุทธศาสตร์สำหรับอาเซียนในการเสริมสร้างขีดความสามารถและการแข่งขัน ในด้านสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ รวมทั้งสาขาทางด้านเภสัชกรรม

- vii. จัดให้มีการวิจัยและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ข้ามประเทศในการส่งเสริมการบูรณาการด้านความปลอดภัยและประสิทธิผลของยาแผนโบราณและการแพทย์ทางเลือกเข้าไปในระบบการดูแลสุขภาพระดับชาติและในระดับอื่นๆ
- viii. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีเกี่ยวกับอาหาร และนาโนเทคโนโลยี เพื่อช่วยการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน รวมทั้งการออกแบบการผลิตและการจัดส่งยาหรือผลิตภัณฑ์อื่นๆ
- ix. ส่งเสริมโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศสาธารณสุข (อี-เฮลท์) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เหมาะสม เที่ยงตรงและสมบูรณ์เพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพของสาธารณสุขชนอย่างทันเวลา
- x. ส่งเสริมการประสานงานในเรื่องการวิจัยและการพัฒนาเกี่ยวกับสุขภาพ การใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพ รวมทั้งปัจจัยความเสี่ยงของการเกิดโรคไม่ติดต่อในประเทศสมาชิกอาเซียน
- xi. ส่งเสริมการแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการเข้าถึงผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ รวมทั้งยาสำหรับประชาชนในอาเซียน
- xii. จัดหาแรงจูงใจและสภาพการทำงานที่ดีเพื่อเป็นหลักประกันในการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลด้านสุขภาพในภูมิภาค ในการร่วมกับองค์กรอนามัยโลกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาแนวปฏิบัติที่ยุติธรรมในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุขในระดับสากลเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสุขภาพทั่วโลก
- xiii. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ ยา การศึกษาด้านกายภาพและสุขภาพ เพื่อให้เกิดการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์
- xiv. ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เสริมสร้างบทบาทหน้าที่ของชุมชนและนโยบายประเด็นอ่อนไหวด้านเพศ เพื่อการปรับปรุงมาตรฐานด้านสุขภาพของชุมชน
- xv. ส่งเสริมโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ เช่น การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านเภสัชกรรม จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการวิจัยในเรื่องเสถียรภาพ สภาพพร้อมใช้ทางชีวภาพ ชีวสมมูล การศึกษาทางคลินิก การให้กระบวนการผลิตและวิธีการวิเคราะห์
- xvi. จัดตั้งและคงไว้ซึ่งระบบการตรวจสอบด้านโภชนาการในอาเซียน
- xvii. ส่งเสริมการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดเพื่อปรับปรุงการเข้าถึงการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐานในกลุ่มเสี่ยง หรือกลุ่มที่มีโอกาสติดเชื้อง่าย ให้ความสำคัญกับโรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคมะเร็ง และความพิการ ผ่านการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดสัมมนา และแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างประเทศสมาชิก

- xviii. ส่งเสริมให้ผู้บริโภคเป็นผู้มีส่วนร่วมในเรื่องการดูแลสุขภาพ โดยผู้บริโภคจะได้รับทางเลือกที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดและมีความเสี่ยงน้อยที่สุดในการใช้ยาแผนโบราณและการแพทย์ทางเลือก
- xix. ส่งเสริมให้ผู้กำหนดนโยบายเร่งรัดการดำเนินการเพื่อเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพด้านเพศและการเจริญพันธุ์ และการให้บริการด้านสุขภาพอย่างเป็นมิตร และให้ความรู้แก่สังคมโดยเฉพาะผู้ปกครองและวัยรุ่นในเรื่องการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศ
- xx. จัดทำโครงการและปรับปรุงระบบการตรวจสอบโรคไม่ติดต่อ เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคมะเร็ง ซึ่งกลายเป็นโรคที่พบบ่อยขึ้นในชุมชนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้ชีวิต
- xxi. เสริมสร้างเครือข่ายด้านสุขภาพที่มีอยู่เดิมในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อผลักดันให้เกิดความสำเร็จในเรื่องของการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพและการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาพดี โดยแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาอย่างยั่งยืนสืบต่อไป
- xxii. ส่งเสริมการใช้ยาอย่างมีเหตุผล โดยเฉพาะการสั่งยาปฏิชีวนะ
- xxiii. แลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์เรื่องการควบคุมราคายาเพื่อการเข้าถึงยาที่จำเป็นในประเทศสมาชิกอาเซียน
- xxiv. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องการจัดการและกำหนดนโยบายด้านสาธารณสุข

B5. การเพิ่มศักยภาพในการควบคุมโรคติดต่อ

23. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เสริมสร้างความพร้อมและประสิทธิภาพในระดับภูมิภาค โดยบูรณาการแนวทางการป้องกันการเฝ้าระวัง ควบคุม และการสนองตอบที่ทันเวลาเพื่อแก้ปัญหาโรคติดต่อและโรคติดต่ออุบัติใหม่

มาตรการ:

- i. เสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาความตกลงความร่วมมือระดับภูมิภาค โดยบูรณาการแนวทางการป้องกัน การควบคุม การเตรียมความพร้อมเรื่องโรคติดต่ออุบัติใหม่ โดยให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องสุขภาพ ปี 2548 และยุทธศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก สำหรับโรคติดต่ออุบัติใหม่ (แอปเซด)

- iv. ลดผลกระทบจากการแพร่กระจายและการระบาดของโรคติดเชื้อเอชไอวี โดยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ การประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยเรื่องโรคเอชไอวีและโรคเอดส์ พันธกรณี อาเซียนว่าด้วยเรื่องเอชไอวีและเอดส์ และแผนงานอาเซียนว่าด้วยเอชไอวีและโรคเอดส์ระยะที่ 3
- v. ปรับปรุงให้สามารถเข้าถึงการดูแลรักษาด้วยยาต้านไวรัสเอชไอวีที่สามารถซื้อหาได้และการรับการรักษาโรคติดเชื้อฉวยโอกาส รวมทั้งสารเคมีในการวินิจฉัยโรค
- vi. จัดทำโครงการเพื่อปรับปรุงการเฝ้าดูการติดเชื้อเอชไอวีระยะสอง (ปัจจัยเสี่ยงและพฤติกรรม) และส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลและประสบการณ์ในหมู่ประเทศสมาชิกอาเซียน
- vii. ส่งเสริมการเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปรับปรุงการเข้าถึงการดูแลรักษาเบื้องต้นในกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงและกลุ่มที่ติดเชื้อได้ง่าย โดยเฉพาะโรคเอชไอวีและโรคเอดส์ โรคมะเร็ง โรคไขเลือดออก โรคหัวใจ และโรคติดเชื้ออุบัติใหม่โดยจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการและแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- viii. เสริมสร้างความชำนาญทางคลินิกในภูมิภาคผ่านเครือข่ายองค์กรผู้เชี่ยวชาญ สถาบันวิจัยระดับภูมิภาคและการแลกเปลี่ยนความชำนาญและการแบ่งปันข้อมูล
- ix. เสริมสร้างความร่วมมือโดยการแบ่งปันข้อมูลและประสบการณ์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อที่เกี่ยวข้องกับภาวะโรคเรื้อรัง การเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นทั้งจากธรรมชาติหรือจากมนุษย์
- x. จัดการกับเรื่องน้ำสะอาด การปลอดภัย ระบบสุขาภิบาล การจัดการของเสียที่มีส่วนทำให้เกิดโรคติดเชื้อ
- xi. กระชับความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องการติดตามผู้ติดเชื้อและระบบกักกัน
- xii. เสริมสร้างและรักษาระบบการเฝ้าระวังโรคติดเชื้อ เช่น โรคเอชไอวีหรือโรคเอดส์ โรคมะเร็ง โรคไขเลือดออก โรคหัวใจ และ
- xiii. ส่งเสริมการประสานงานในการวิจัยและพัฒนาทางด้านผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ โดยเฉพาะยาชนิดใหม่สำหรับโรคติดต่อรวมทั้งโรคที่ไม่ได้รับความสนใจที่พบได้ทั่วไปในประเทศสมาชิกอาเซียน

B6. รับประกันอาเซียนที่ปลอดภัยเสถียร

- 24. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ลดการเสพยาเสพติดที่ผิดกฎหมายในหมู่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน เยาวชน และกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง โดยเน้นมาตรการป้องกันและส่งเสริมการเข้าถึงวิธีการรักษา

การฟื้นฟูเพื่อกลับเข้าสู่สังคมอีกครั้งและการบริการหลังการบำบัดเพื่อให้กลับเข้าสู่สังคมอย่างเต็มที่โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคม

มาตรการ:

- i. จัดทำและดำเนินโครงการป้องกันการใช้ยาเสพติดและโครงการควบคุมการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิดในครอบครัว โรงเรียน สถานที่ทำงานและชุมชน
- ii. ส่งเสริมการตระหนักรับรู้และปฏิกิริยาทางสังคมโดยสนับสนุนในเรื่องการต่อต้านภัยร้ายและอันตรายของยาเสพติด ลดการใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมายโดยการสร้างมิตรร่วมกันและแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการจัดทำโครงการลดความต้องการใช้ยาเสพติด
- iii. แบ่งปันข้อมูลการวิจัยยาเสพติดระหว่างประเทศสมาชิก
- iv. พัฒนาความช่วยเหลือด้านวิชาการเพื่อให้ประเทศที่เกี่ยวข้องกำหนด พืชทดแทนแทนการใช้พืชยาเสพติดที่ผิดกฎหมายและจัดทำกรปฏิรูปนโยบายอย่างยั่งยืน
- v. ส่งเสริมการเข้าถึงตลาดสำหรับผลผลิตที่มาจากการพัฒนาทางเลือกภายในภูมิภาคโดยสอดคล้องกับพันธกรณีและสนธิสัญญาการค้าพหุภาคี
- vi. อำนวยความสะดวกในการจัดตั้งและดูแลรักษาศูนย์การรักษาและการฟื้นฟูในทุกประเทศสมาชิกอาเซียน
- vii. แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความชำนาญ แนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและบทเรียนในการป้องกันและการรักษาผู้ที่ใช้ยาเสพติด/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่องค์กรต่างๆ และองค์กรพัฒนาเอกชนที่อยู่ในภาคสาธารณะและในองค์กรที่มีใช้รัฐบาล
- viii. เสริมสร้างสมรรถภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเรื่องการผลิตปริมาณความต้องการยาเสพติดและเจ้าหน้าที่ควบคุมยาเสพติด และพัฒนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้ฝึกในด้านการผลิตปริมาณความต้องการยาเสพติดและโครงการการควบคุมยาเสพติด

B7. การสร้างรัฐที่พร้อมรับกับภัยพิบัติและประชาคมที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น

25. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เสริมสร้างกลไกให้มีประสิทธิภาพและสามารถป้องกันและลดการสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมของรัฐสมาชิกอาเซียนอันเกิดจากภัยพิบัติ และร่วมมือกันจัดการกับภัยพิบัติฉุกเฉินโดยใช้ความพยายามของรัฐบาล และความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

มาตรการ:

- i. ดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการจัดการภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินของอาเซียนภายในปี 2558
- ii. สนับสนุนการจัดตั้งและการดำเนินการของศูนย์ประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม (อาฮา เซ็นเตอร์) เพื่อสนับสนุนความร่วมมือและการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับหน่วยงานของสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ
- iii. จัดทำโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถในสาขาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนของประเทศสมาชิกอาเซียนภายในปี 2558 ส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการการวิจัยร่วมกัน และการสร้างเครือข่ายเพื่อเพิ่มพูนขีดความสามารถในการรับมือกับภัยพิบัติและลดการสูญเสียจากภัยพิบัติ
- iv. สร้างเครือข่ายอาเซียนเพื่อแบ่งปันข้อมูล และเครือข่ายประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภัยพิบัติภายในปี 2553 เพื่อส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและช่วยในเรื่องการตัดสินใจในการดำเนินการ
- v. ดำเนินการและส่งเสริมความตระหนักรับรู้ของสังคมและโครงการด้านการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในโครงการที่เกี่ยวข้องกับการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติและการตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมหลังเผชิญภัยพิบัติ
- vi. ส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งชุมชนท้องถิ่นองค์กรพัฒนาเอกชน หน่วยงานเอกชน และกระชับความร่วมมือกับสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ
- vii. แสดงธงประจำชาติและธงอาเซียน หรือสัญลักษณ์เพื่อประชาสัมพันธ์อาเซียนในหมู่ผู้ที่ตอบสนองอย่างรวดเร็วกับภารกิจด้านมนุษยธรรม
- viii. ส่งเสริมทางเลือกการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน ผ่านกิจกรรมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และเสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชน
- ix. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการพร้อมรับมือกับภัยพิบัติในชุมชน โดยเผยแพร่ความรู้ท้องถิ่นและแนวทางปฏิบัติ ความตระหนักรับรู้ของสังคม การศึกษาและบทเรียนเพื่อสร้างชุมชนให้สามารถกลับสู่สภาพเดิมได้หลังภัยพิบัติ
- x. ส่งเสริมการใช้บริการศูนย์อำนวยความสะดวกในภูมิภาคให้มากขึ้น เช่น การใช้บริการศูนย์พยากรณ์อากาศอาเซียน (เอเอสเอ็มซี) ศูนย์ประชาสัมพันธ์ด้านแผ่นดินไหวอาเซียน (เออีไอซี) เพื่อจัดเตรียมข้อมูลการเตือนภัยล่วงหน้าและให้คำแนะนำเฉพาะทางเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติในภูมิภาค

- xi. จัดโครงการอาสาสมัครอาเซียนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติซึ่งจะช่วยเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันของอาเซียน
- xii. ส่งเสริมการประสานงานและการวางแผนร่วมกันในหลายภาคส่วน ในเรื่องการเตรียมความพร้อมและการรับมือกับโรคระบาดต่างๆ ในระดับภูมิภาค

C. ความยุติธรรมและสิทธิ

26. อาเซียนมีพันธกรณีในการส่งเสริมความยุติธรรม โดยให้สิทธิของประชาชนสะท้อนอยู่ในนโยบายและทุกวิถีของชีวิต ซึ่งรวมถึงสิทธิและสวัสดิการสำหรับกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มที่อ่อนแอ เช่น สตรี เด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน

C1. การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการสำหรับสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

27. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ปกป้องผลประโยชน์ สิทธิ รวมทั้งส่งเสริมโอกาสอย่างเท่าเทียมและยกระดับคุณภาพชีวิตมาตรฐานการดำรงชีพสำหรับสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

มาตรการ:

- i. จัดตั้งคณะกรรมการอาเซียนเพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิของสตรีและเด็ก
- ii. สานต่อการดำเนินตามแผนงานเพื่อให้เป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีในภูมิภาคอาเซียน
- iii. ดำเนินโครงการว่าด้วยการมีชีวิตรอดของเด็ก พัฒนาการและปกป้องเด็กโดยให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของเด็ก
- iv. สร้างเครือข่ายอาเซียนด้านเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ภายในปี 2556
- v. จัดทำโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถระดับภูมิภาคว่าด้วยการให้บริการทางสังคมและการฟื้นฟูผู้พิการ
- vi. สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาการดูแลและสวัสดิการและคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ ผู้พิการ สตรีและเด็กที่ยากจน อ่อนแอและถูกเอาเปรียบ โดยแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง เช่น การเข้าถึง การฟื้นฟู การปกป้อง การเอาใจใส่ รวมทั้งการรักษาทางยา ซึ่งควรครอบคลุมถึงการดูแลภายในบ้านอย่างสมัครใจหรือการจัดการดูแลในรูปแบบครอบครัวหรือชุมชน
- vii. ส่งเสริมการสนับสนุนและยึดถือพันธกรณีที่ปรับปรุงการคุ้มครองทางสังคมแก่ผู้สูงอายุในประเทศสมาชิกอาเซียนผ่านเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนข้อมูล

- viii. จัดทำมาตรฐานความมั่นคงด้านสังคมในประเทศสมาชิกอาเซียน
- ix. จัดทำการวิจัยและการศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุและยารักษาสำหรับผู้สูงอายุ
- x. ใช้ข้อมูลจำแนกเพศเพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้ในเรื่องความเท่าเทียมทางเพศ บทบาทสตรีและการสนับสนุนการพัฒนาของภูมิภาคในระดับนโยบาย
- xi. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีในทุกสาขาและทุกระดับ รวมทั้งด้านการเมือง การตัดสินใจต่างๆ และการส่งเสริมบทบาทในเศรษฐกิจสังคมของสตรี
- xii. รวบรวมทักษะเรื่องสถานะทางเพศให้บรรจุในนโยบายระดับชาติและระดับภูมิภาค และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในโครงการต่างๆ
- xiii. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้พิการในกระบวนการตัดสินใจและให้การยอมรับในความสำเร็จ
- xiv. พัฒนาและดำเนินโครงการที่ช่วยเหลือชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กที่ถูกเอาเปรียบ และอยู่ในสภาวะอ่อนแอ และ
- xv. จัดตั้งกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ของอาเซียน นักวิชาการและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับสังคมสงเคราะห์

C2. การคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน

28. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ส่งเสริมให้นโยบายแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานมีความครอบคลุม และมีการคุ้มครองที่เหมาะสมตามกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของแต่ละประเทศสมาชิกและการดำเนินการให้สอดคล้องกับปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน¹

มาตรการ:

- i. ให้คณะกรรมการอาเซียนเพื่อปฏิบัติตามปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านแรงงาน ดำเนินงานเพื่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดในปฏิญญาฯ และทำงานสานต่อการพัฒนาเรื่องการคุ้มครองอีกทั้งส่งเสริมสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน
- ii. จัดการประชุมว่าด้วยแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นเวทีในการหารืออย่างกว้างขวางในเรื่องแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการซึ่งจะรายงานต่อเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านแรงงาน
- iii. ส่งเสริมการปกป้องการให้ค่าแรงที่เป็นธรรมและเหมาะสม รวมทั้งการเข้าถึงงานที่ดีและสภาพความ

- เป็นอยู่ที่ดีสำหรับแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและให้แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานที่อาจตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติ การข่มเหง การเอาเปรียบ ความรุนแรงให้สามารถเข้าถึงระบบกฎหมายและระบบตัดสินคดีที่เป็นธรรมของรัฐผู้รับ
- iv. เพิ่มความพยายามในการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น ส่งเสริมสวัสดิการและยึดถือเกียรติภูมิมนุษย์ของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน โดยการอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินการทางด้านกงสุลหรืออำนาจทางการทูตของรัฐต้นกำเนิด ในกรณีที่แรงงานถูกจับและถูกจำคุกหรือกักขัง ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบของรัฐผู้รับ โดยสอดคล้องกับอนุสัญญาเวียนนาและความสัมพันธ์ด้านกงสุล
 - v. อำนวยความสะดวกในการแบ่งปันข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวกับแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายและโครงการที่เกี่ยวข้องกับแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานทั้งในรัฐผู้ส่งและรัฐผู้รับ
 - vi. เสริมสร้างนโยบายและพิธีการของรัฐผู้ส่งที่จะกำหนดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน รวมทั้งเรื่องการค้าเลือก การเตรียมการสำหรับเคลื่อนย้ายแรงงานไปต่างประเทศ และการคุ้มครองแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานเมื่อออกนอกประเทศ การส่งกลับประเทศและการกลับสู่ประเทศตนอีกครั้ง
 - vii. อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงทรัพยากรและการเยียวยาโดยให้ข้อมูลการฝึกอบรมและการศึกษา การเข้าถึงความยุติธรรม การให้บริการสวัสดิการทางสังคมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายของรัฐผู้รับ หากแรงงานมีคุณสมบัติที่เป็นไปตามข้อกำหนดภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบและนโยบายของรัฐดังกล่าว ในกรอบความตกลงทวิภาคีและสนธิสัญญาพหุภาคี
 - viii. จัดทำและส่งเสริมแนวปฏิบัติทางกฎหมายของรัฐผู้ส่งเพื่อเป็นการวางกฎระเบียบในการคัดเลือกแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและเลือกใช้กลไกเพื่อจัดการจ้างงานที่ไม่ถูกต้องโดยใช้กฎหมายและสัญญาที่มีผลตามกฎหมาย กฎระเบียบและการให้การรับรองของสำนักงานจัดหางานและลูกจ้าง โดยจะขึ้นทะเบียนสำนักงานที่ผิดกฎหมายและสำนักงานที่ละเลย และ
 - ix. ส่งเสริมการเสริมสร้างขีดความสามารถโดยการแบ่งปันข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและโอกาส ความท้าทาย โดยสัมพันธ์กับการปกป้องคุ้มครอง และส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน

C3. ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ

29. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ส่งเสริมให้เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจรวมไว้ในเรื่องที่ภาคธุรกิจต้องดำเนินการเพื่อให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนในรัฐสมาชิกอาเซียน

มาตรการ:

- i. จัดทำตัวอย่างนโยบายของรัฐว่าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจหรือเครื่องมือทางกฎหมายเพื่อเป็นเอกสารอ้างอิงสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนภายในปี 2553 อาจอ้างอิงจากมาตรฐานสากลหรือแนวทาง เช่น ไอเอสโอสองหมื่นหกพัน ภายใต้ชื่อ "คำแนะนำเกี่ยวกับการรับผิดชอบต่อสังคม"
- ii. ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมรายสาขาต่างๆ และมูลนิธิอาเซียน ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีร่วมกัน
- iii. ส่งเสริมการนำมาใช้และการดำเนินการตามมาตรฐานสากลในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคม
- iv. เพิ่มการตระหนักรับรู้ในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมในอาเซียนเพื่อความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนระหว่างกิจกรรมทางการค้าและชุมชนที่องค์กรธุรกิจอาศัยอยู่ โดยเฉพาะการสนับสนุนการพัฒนาชุมชน

D. ส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม

30. อาเซียนจะมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่เขียวและสะอาดโดยการปกป้องทรัพยากรทางธรรมชาติเพื่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดการบริหารอย่างยั่งยืนและการอนุรักษ์ดิน น้ำ แร่ธาตุ พลังงานความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้ ทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเล รวมทั้งการปรับปรุงคุณภาพน้ำและอากาศสำหรับภูมิภาคอาเซียน อาเซียนจะมีส่วนร่วมในความพยายามของโลก ในการจัดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโลก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและคุ้มครองชั้นโอโซน เช่นเดียวกับการพัฒนาและการปรับใช้เทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับการพัฒนาและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

D1. การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลก

31. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของโลกโดยปราศจากผลกระทบต่อหลักการแข่งขันและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโดยอยู่บนพื้นฐานของหลักความเท่าเทียม ยืดหยุ่น มีประสิทธิภาพ และหลักการความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างโดยสะท้อนถึงสภาพการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่แตกต่างกัน

เอเอส) โดยการวิจัยระดับภูมิภาค การส่งเสริมความตระหนักรู้ โครงสร้างส่งเสริมขีดความสามารถและตัวเลือกนโยบายที่มีข้อมูลครบถ้วน

- ii. ส่งเสริมการประสานในการดำเนินงานกับเอ็มอีเอเอสที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการกระชับความร่วมมือระดับภูมิภาคในการจัดการมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเอ็มอีเอเอสว่าด้วยเรื่องชั้นบรรยากาศ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สารทำลายชั้นโอโซน และเอ็มอีเอเอสว่าด้วยเรื่องสารเคมีและของเสียที่เป็นสารเคมี
- iii. ส่งเสริมความเข้าใจ/และทำที่ร่วมของอาเซียนในเอ็มอีเอเอส และ
- iv. การนำการจัดการแบบภาพรวมไปใช้ในการเสริมสร้างความร่วมมือระดับภูมิภาคด้านสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงนักธุรกิจ นักวิชาการ องค์กรเอกชน และภาคประชาสังคม

D2. การจัดการและการป้องกันปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมข้ามแดน

32. *เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์:* ดำเนินมาตรการและส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ เพื่อต่อต้านปัญหามลพิษจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงปัญหามลพิษหมอกควันข้ามแดน การเคลื่อนย้ายปฏิภูมอันตรายข้ามแดน โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถ ส่งเสริมการตระหนักรู้ต่อสาธารณชน เพิ่มอำนาจการบังคับใช้กฎหมาย และสนับสนุนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และดำเนินการตามความตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษหมอกควันข้ามแดน

D2.1 มลพิษหมอกควันข้ามแดน

มาตรการ:

- i. ดำเนินการตามความตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษหมอกควันข้ามแดน โดยดำเนินการปกป้องกันให้เป็นรูปธรรมในการติดตามและลดผลกระทบ และริเริ่มกระบวนการจัดทำพิธีสารสำหรับการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามความตกลง
- ii. จัดทำความร่วมมือที่อำนวยความสะดวกร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่ยอมรับกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายระดับชาติของกันและกัน ไม่ว่าจะ เป็นความร่วมมือระดับพหุภาคีหรือทวิภาคีโดยเน้นกิจกรรมในการป้องกัน
- iii. ให้ศูนย์ประสานงานการควบคุมมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนแห่งอาเซียนอำนวยความสะดวก

- ในความร่วมมือและการประสานงานรวมทั้งร่วมกันตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉินระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- iv. จัดหาเงินสำหรับกองทุนการควบคุมมลพิษจากหมอกควันข้ามพรมแดน โดยการบริจาคอย่างสมัครใจจากประเทศสมาชิกและด้วยความร่วมมือจากประเทศคู่เจรจา เพื่อให้มีเงินทุนสำรองสำหรับการดำเนินการที่เป็นประสิทธิภาพในการปฏิบัติความตกลงอาเซียนว่าด้วยมลพิษจากหมอกควันข้ามพรมแดน
 - v. ควบคุมและสอดส่องดูแลพื้นที่และการเกิดไฟป่าในภูมิภาคและส่งเสริมการจัดการอย่างยั่งยืนและการจัดการกับพื้นที่พรุในภูมิภาคอาเซียนเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดไฟป่าและมลพิษจากหมอกควันโดยการดำเนินการขัอริเริ่มในการจัดการพื้นที่พรุในอาเซียน (เอพีเอ็มไอ) ภายในปี 2558

D2.2 มลพิษจากของเสียที่มีพิษข้ามแดน

มาตรการ:

- i. ส่งเสริมการประสานงานในระดับภูมิภาคและการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์และความสามารถในการจัดการของเสียอันตราย
- ii. ใช้ประโยชน์จากศูนย์ภูมิภาคอนุสัญญาบาเซลในการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (บีซีเอซี-เอสอีเอ) และบทบาทของคณะทำงานในการให้บริการแก่ภูมิภาคในเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการของเสียอันตราย
- iii. จัดตั้งกลไกระดับภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพและพร้อมที่จะปฏิบัติการในการจัดการของเสียอันตรายข้ามแดน รวมทั้งการขนย้ายของเสียที่ผิดกฎหมายโดยให้สอดคล้องกับอนุสัญญาบาเซล

D3. ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

33. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ทำให้อาเซียนเขียวและสะอาด มั่งคั่งด้วยประเพณีวัฒนธรรม เป็นที่ซึ่งค่านิยมและธรรมเนียมปฏิบัติของประชาชนสอดคล้องกลมกลืน และประสานกับธรรมชาติด้วยการที่ประชาชนมีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม เต็มไปด้วยชาติพันธุ์ทางสิ่งแวดล้อม และมีความตั้งใจ และความสามารถในการส่งเสริมพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาค โดยผ่านทางการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการ:

- i. ปฏิบัติตามแผนงานอาเซียนว่าด้วยการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (เออีอีเอพี) ปี 2551-2555
- ii. จัดทำการประเมินสำหรับหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานเรื่องเนื้อหาครอบคลุมการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม (อีอี) และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (อีเอสดี)
- iii. จัดทำฐานขั้นต่ำเพื่อประเมินโครงการการศึกษาวิชาชีพครู รวมทั้งการให้บริการฝึกอบรมทั้งก่อนและระหว่างนั้นได้ครอบคลุมประเด็นอีอีและอีเอสดีในทางทฤษฎีและแนวทางการปฏิบัติ
- iv. ส่งเสริมให้มีระบบการรับประกันคุณภาพในการศึกษาที่เป็นทางการเพื่อให้ครอบคลุมอีอีและอีเอสดีในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- v. ส่งเสริมการทำวิจัยในเรื่องอีอีและอีเอสดีเพื่อให้แน่ใจว่าจะมีการพัฒนาในการศึกษาที่เป็นทางการ
- vi. ส่งเสริมแนวคิดเรื่องโรงเรียนที่ยั่งยืน เช่น อีโคสกูลและโรงเรียนสีเขียว ในประเทศสมาชิกอาเซียน
- vii. พัฒนาหลักสูตรอีอี สื่อการสอนที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและช่วยส่งเสริม อีเอสดีในระดับท้องถิ่นและชุมชน
- viii. ส่งเสริมอีอีให้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในแต่ละประเทศสมาชิก
- ix. ใช้อีอีอย่างเหมาะสมในการส่งเสริมแนวปฏิบัติของธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- x. ส่งเสริมสัปดาห์สิ่งแวดล้อมอาเซียนเพื่อเป็นเวทีจัดกิจกรรมระดับชาติในการเฉลิมฉลองและส่งเสริมการตระหนักรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากประเทศสมาชิกอาเซียน
- xi. จัดทำเกณฑ์ขั้นต่ำของอีอีสำหรับความต้องการในการฝึกอบรมในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ
- xii. จัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับอีอีและอีเอสดีสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ
- xiii. จัดทำโครงการฝึกอบรมผู้นำด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนในเรื่องอาเซียนอีอีสำหรับกลุ่มเป้าหมายหลัก เช่น ข้าราชการ สมาชิกวุฒิสภา นักการเมือง รวมทั้งสื่อมวลชนและผู้ที่อยู่ในแวดวงการสื่อสาร เยาวชน สตรี เป็นต้น
- xiv. จัดให้มีทุนการศึกษาเกี่ยวกับอีอีและอีเอสดีสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภูมิภาค
- xv. ส่งเสริมและจัดการฐานข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในอาเซียนอย่างแข็งขันเพื่อให้เป็นศูนย์ข้อมูลในการแจกจ่ายและแลกเปลี่ยนและการเรียนรู้เรื่องอีอีและอีเอสดี

ในอาเซียน

- xvi. พัฒนาเครือข่ายเยาวชนทั่วอาเซียนเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
- xvii. จัดตั้งเครือข่ายโรงเรียนอาเซียนที่ยั่งยืน โรงเรียนอาเซียนสีเขียว และ อีโคสกูล
- xviii. จัดให้มีการประชุมนานาชาติประจำปีเกี่ยวกับอาเซียนอีอี การประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอีอีของภูมิภาคเพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อเท็จจริง ประสบการณ์และเป็นการสร้างเครือข่าย เป็นต้น
- xix. จัดตั้งเครือข่ายและกระชับความร่วมมือกับองค์กรเอกชน มหาวิทยาลัย และสื่อมวลชนทั่วภูมิภาคเพื่อให้เป็นผู้ปฏิบัติ ผู้สนับสนุน ผู้ถ่ายทอด และเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงสำหรับอีอี และอีเอสดี และ
- xx. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน เช่น ผู้นำทางศาสนาซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมเรื่องการตระหนักรู้แก่สาธารณชนเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

D4. ส่งเสริมเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (อีเอสที)

34. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ใช้เทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อบรรลุเป้าหมายเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยให้มีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสิ่งแวดล้อม

มาตรการ:

- i. ดำเนินการตามเครือข่ายอาเซียนว่าด้วยอีเอสที (อาเซียน-เนสต์) ภายในปี 2558
- ii. มุ่งไปสู่การรับรองในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมทั่วทั้งภูมิภาค/กลไกในการติดป้ายประกาศเพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและปกป้องทางสิ่งแวดล้อมภายในปี 2558
- iii. ส่งเสริมการประชุมอีเอสทีเพื่อประเมินความต้องการในการพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
- iv. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้กรอบความร่วมมือได้-ได้ และกรอบความร่วมมือเหนือ - ใต้ เพื่อส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- v. แสวงหาแนวทางในการจัดตั้งศูนย์อีเอสทีสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน (ศูนย์ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด)
- vi. ขยายความร่วมมือในการทำวิจัยร่วม การพัฒนา การเคลื่อนย้ายและการถ่ายทอดอีเอสที

D5. ส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการดำรงชีวิตในเมืองต่างๆ ของอาเซียนและเขตเมือง

35. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เพื่อรับประกันว่าเขตเมืองและชุมชนในอาเซียน มีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน รองรับความต้องการของประชาชนในด้านสังคมและเศรษฐกิจได้

มาตรการ:

- i. ขยายงานที่มีอยู่ภายใต้ข้อริเริ่มอาเซียนว่าด้วยเมืองที่มีลักษณะที่มีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
- ii. เพิ่มพูนความพยายามของแต่ละประเทศ และร่วมกันในการปรับปรุงคุณภาพของอากาศ และน้ำภายในอาเซียนภายใต้ข้อริเริ่มระดับชาติหรือระดับภูมิภาคเพื่อลดมลภาวะทางอุตสาหกรรมและการคมนาคม
- iii. แบ่งปันประสบการณ์ความเชี่ยวชาญและเทคโนโลยีในด้านต่างๆ เช่น การวางผังเมือง รวมทั้ง การจัดการน้ำ เขตเมืองสีเขียว และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของเขตเมือง การสาธารณสุข และการจัดการของเสีย สามอาร์ (ลด, นำมาใช้ใหม่ และ การทำให้นำมาใช้ประโยชน์ได้อีก) การควบคุมมลภาวะในอากาศ เสียง น้ำ และบนดิน อาทิเช่น จัดให้มีโครงการเมืองคู่แฝด
- iv. ดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่ข้อริเริ่มต่างๆ เช่น "สังคมที่มีก๊าซคาร์บอนต่ำ", "เมืองกะทัดรัด", "เมืองเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม" และการคมนาคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- v. จัดทำมาตรการที่เปรียบเทียบได้ในระดับสากล สำหรับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนสำหรับเมืองใหญ่ในอาเซียนภายในปี 2558
- vi. แนะนำและดำเนินการให้รางวัลเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน (อีเอสซี) ภายในปี 2551 เพื่อเป็นแรงจูงใจในการส่งเสริมแนวปฏิบัติในเรื่องอีเอสซี

D6. การทำการประสานกันเรื่องนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูล

36. *เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์:* ส่งเสริมความพยายามที่เหมาะสมที่จะประสานนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและฐานข้อมูลที่ละชั้น โดยคำนึงถึงสถานะแวดล้อมระดับชาติของรัฐสมาชิก เพื่อสนับสนุนการบูรณาการด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและเป้าประสงค์ด้านเศรษฐกิจของภูมิภาค

มาตรการ:

- i. มุ่งไปสู่การดำเนินการตามเกณฑ์สิบสามข้อ อันดับแรก ด้านสิ่งแวดล้อม และดำเนินการความพยายามที่จะสร้างหลักประกันเรื่องการประสานในระดับภูมิภาคในเรื่องของการวัด การควบคุมและการรายงาน ภายในปี 2558
- ii. มุ่งมั่นในเรื่องการประสานเรื่องมาตรฐาน และกระบวนการประเมินให้สอดคล้องสำหรับการดำเนินการและโครงการด้านสิ่งแวดล้อม ภายในปี 2558
- iii. สานต่อการจัดทำรายงานสถานะด้านสิ่งแวดล้อมตรงตามกำหนดเวลาเพื่อประกอบการจัดทำนโยบายและการจัดการเรื่องผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- iv. ส่งเสริมแนวปฏิบัติทางด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และการจัดการเรื่องสีเขียวในรัฐสมาชิกและพัฒนายุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคสำหรับอาเซียน ภายในปี 2558 และ
- v. ส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคในเรื่องการประเมินยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการขนาดใหญ่และกิจกรรมอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในภูมิภาค

D7. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชายฝั่งและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน

37. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: สร้างหลักประกันเรื่องสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งว่าจะได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ระบบนิเวศตัวอย่าง พืชและพื้นที่ดั้งเดิมได้รับการคุ้มครองการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งได้รับการปลูกฝัง มาตรการ:
- i. สร้างหลักประกันเรื่องการประสานงานระหว่างหน่วยงานระหว่างประเทศและรายสาขา ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศเพื่อบรรลุการพัฒนาอาเซียนอย่างยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อมทางชายฝั่งและทางทะเล
 - ii. เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่มีคุณภาพของน้ำทะเลแห่งชาติ ภายในปี 2558 โดยยึดถือเกณฑ์น้ำทะเลที่มีคุณภาพของอาเซียน
 - iii. จัดตั้งเครือข่ายตัวแทนของพื้นที่คุ้มครองเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่วิกฤต ภายในปี 2558 โดยการดำเนินการตามข้อกำหนดของอาเซียนว่าด้วยพื้นที่ที่เป็นมรดกทางทะเลและข้อกำหนดของอาเซียนว่าด้วยพื้นที่ที่ได้รับการคุ้มครองแห่งชาติ
 - iv. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการจัดการอย่างยั่งยืนสำหรับระบบนิเวศที่สำคัญในเขตชายฝั่งและสถานที่อาศัยของสัตว์และพืชทะเล เช่น ความพยายามร่วมกันที่จะรักษาและปกป้องอุทยานแห่งชาติทางทะเลในเขตพื้นที่รอยต่อ เช่น ซอร์เรียมสามเหลี่ยมปะการังว่าด้วยแนวปะการัง การประมงและความมั่นคงด้านอาหาร
 - v. เสริมสร้างขีดความสามารถและศักยภาพรวมทั้งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพื่อชุมชนประมงและชุมชนชายฝั่งอื่นๆ ในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการส่งเสริมความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม
 - vi. ส่งเสริมการใช้สิ่งแวดล้อมชายฝั่งและทางทะเลอย่างยั่งยืนโดยการรณรงค์ปลูกจิตสำนึก โดยเน้นความสำคัญระดับโลกของสิ่งแวดล้อมชายฝั่งและทางทะเลในการรับมือกับประเด็นความมั่นคงทางอาหาร การทำนุบำรุงการให้บริการของระบบนิเวศ รวมทั้งปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเล

- vii. ส่งเสริมการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการรับมือกับปัญหามลภาวะข้ามแดนสืบเนื่องจากอุบัติเหตุน้ำมันรั่วในทะเล และ
- viii. ส่งเสริมความร่วมมือในการรับมือกับมลภาวะของสิ่งแวดล้อมชายฝั่งและทะเลที่มีแหล่งที่มาจากพื้นดิน

D8. ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

38. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ให้ความมั่นใจว่าความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ของอาเซียน จะได้รับการรักษาและจัดการอย่างยั่งยืนโดยการเสริมสร้างสถานะที่ดีทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

มาตรการ:

- i. บรรลุเป้าหมาย ภายในปี 2553 ในเรื่องการลดอย่างมีความหมายของอัตราการสูญเสียชีวิตในปัจจุบันของความหลากหลายทางชีวภาพโดยการดำเนินแผนงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ
- ii. ส่งเสริมการประสานงานการแบ่งปันตัวอย่างบทเรียนในการเข้าถึงและการแบ่งปันทรัพยากรทางพันธุกรรมและชีวภาพอย่างเท่าเทียมกันภายในปี 2558
- iii. ส่งเสริมการจัดทำรายการและการร่วมกันจัดการอุทยานที่เป็นมรดกของอาเซียนในการเป็นเวทีที่มีประสิทธิภาพสำหรับการจัดการพื้นที่ที่ได้รับการคุ้มครองทางระบบนิเวศภายในปี 2558
- iv. ส่งเสริมความร่วมมือในการจัดการพื้นที่คุ้มครองข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่เป็นเพื่อนบ้านกัน
- v. ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมเพื่อลดผลกระทบของการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของสิ่งมีชีวิตที่เกิดจากการติดต่อสารพันธุกรรมโดยเป็นไปตามพิธีสารคาร์ทาเกน่าว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพภายในปี 2558
- vi. จัดตั้งเครือข่ายการทำงานในระดับภูมิภาคเพื่อการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดทำรายการของทรัพยากรทางชีวภาพและมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพของภูมิภาคอาเซียนภายในปี 2558
- vii. ส่งเสริมบทบาทและศักยภาพของศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (เอซีบี) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์ความเป็นเลิศในระดับภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการอนุรักษ์ และการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
- viii. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและสุขภาพป่าไม้ ภายในปี 2558

- ix. ส่งเสริมนโยบายการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและแนวปฏิบัติที่จะลดผลกระทบจากการบุกรุกของสายพันธุ์ต่างถิ่นในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ
- x. ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน เช่น การทำวิจัยร่วมกัน และการพัฒนาประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญและการฝึกอบรม
- xi. เสริมสร้างความพยายามที่จะควบคุมการค้าข้ามพรมแดนในเรื่องสัตว์ป่าและพืชป่าภายใต้แผนงานอาเซียนว่าด้วยเรื่องการค้าพันธุ์พืชและสัตว์ป่า ปี 2548-2553 และเครือข่ายการป้องกันและปราบปรามการค้าสัตว์ป่าที่ผิดกฎหมาย (อาเซียน-เวีน) เพื่อดำเนินการตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (ไซเตส)
- xii. แสวงหาความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดทำการศึกษาสำรวจร่วมกัน และการติดตามการอพยพของสัตว์ป่า
- xiii. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดการพื้นดินเสื่อมโทรมสำหรับการจัดการพื้นดินอย่างยั่งยืนเพื่อสนับสนุนการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

D9. ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด

39. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ส่งเสริมความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำจืด โดยให้ความเชื่อมั่นในเรื่องการเข้าถึงทรัพยากรน้ำอย่างเท่าเทียมกัน และคุณภาพที่ได้รับการยอมรับได้ในปริมาณที่เพียงพอ เพื่อรองรับความต้องการของประชาชนอาเซียน

มาตรการ:

- i. สานต่อการดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์อาเซียนว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ
- ii. พยายามที่จะลดจำนวนประชากร ที่ไม่สามารถเข้าถึงน้ำดื่มปลอดภัยให้เหลือเพียงครึ่งเดียวภายในปี 2553
- iii. จัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้สามารถให้บริการน้ำดื่มได้อย่างเพียงพอภายในปี 2558
- iv. ส่งเสริมการดำเนินการจัดการลุ่มแม่น้ำอย่างบูรณาการภายในปี 2558
- v. ส่งเสริมการตระหนักรู้และการเป็นหุ้นส่วนเพื่อเสริมสร้างการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างบูรณาการ
- vi. ส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคว่าด้วยมาตรการและโครงการอนุรักษ์น้ำ รวมทั้งนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการปรับปรุงคุณภาพและการจัดหา

D10. การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและการจัดการต่อผลกระทบ

40. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สุขภาพและสิ่งแวดล้อมในรัฐสมาชิกอาเซียน โดยดำเนินมาตรการในการบรรเทาและการปรับตัวบนพื้นฐานของหลักความเป็นธรรม ความยืดหยุ่น การมีประสิทธิภาพและความรับผิดชอบร่วมกัน และแตกต่างกัน ตามขีดความสามารถ รวมทั้งสะท้อนสถานะที่แตกต่างทางสังคมและเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ

มาตรการ:

- i. ส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันของอาเซียนว่าด้วยเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ(เท่าที่เป็นไปได้) มีส่วนร่วมในความพยายามและทำที่ร่วมกันในการจัดการประเด็นเหล่านี้
- ii. ส่งเสริมความพยายามในการจัดทำข้อริเริ่มการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (เอซีซีไอ)
- iii. ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ (อาร์แอนด์ดี) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปรับตัวและมาตรการลดผลกระทบ และส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- iv. สนับสนุนให้ประชาคมโลกมีส่วนร่วมและช่วยสนับสนุนความพยายามของอาเซียนในเรื่องการปลูกป่า และฟื้นฟูผืนป่ารวมทั้งเพื่อลดปริมาณการตัดไม้ทำลายป่า และการทำให้ป่าเสื่อมสภาพ
- v. พัฒนายุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวสำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดคาร์บอนต่ำ และส่งเสริมการตระหนักรับรู้ของสาธารณชนเพื่อจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
- vi. เสริมสร้างการประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจาในการจัดการภูมิอากาศที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติและโครงการการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- vii. พัฒนาระบบสังเกตการณ์ในระดับภูมิภาคเพื่อตรวจสอบผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศที่เป็นภัยต่อระบบนิเวศในอาเซียน
- viii. สนับสนุนการจัดทำนโยบายระดับภูมิภาคการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยดำเนินการให้เป็นไปตามอนุสัญญาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง
- ix. ส่งเสริมการตระหนักรับรู้และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการปกป้องสุขภาพมนุษย์จากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- x. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน องค์กรเอกชน และชุมชนในการจัดการกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- xi. ส่งเสริมยุทธศาสตร์เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าข้อริเริ่มที่นำไปสู่ประชาคมอาเซียน ที่มีเศรษฐกิจที่ดีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความร่วมมือที่ต่างฝ่ายต่าง ได้ประโยชน์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

D11. ส่งเสริมการบริหารจัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน (เอสเอฟเอ็ม)

41. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ในภูมิภาคอาเซียน อย่างยั่งยืนและขจัดกิจกรรมที่ไม่ยั่งยืน รวมถึงการดำเนินการปราบปรามการลักลอบตัดไม้ที่ผิดกฎหมายและการค้าที่เกี่ยวข้องอื่นๆ โดยการเสริมสร้างขีดความสามารถ การถ่ายโอนเทคโนโลยีและส่งเสริมการตระหนักรู้และส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมาย และธรรมาภิบาล

มาตรการ:

- i. ดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์ของมาตรการความร่วมมือของอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านป่าไม้ ปี 2548-2553
- ii. สนับสนุนการวางแผนเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและการจัดการเรื่องป่าในอาเซียน
- iii. เสริมสร้างการจัดการสังคมและวัฒนธรรมในด้านปัญหาการลักลอบตัดไม้ที่ผิดกฎหมาย และการค้าที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการขจัดความยากจนและการปฏิบัติที่ผิดกฎหมาย เช่น การคอร์รัปชันและการฟอกเงิน
- iv. สนับสนุนข้อริเริ่มระดับโลกและระดับภูมิภาคในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการตัดไม้ทำลายป่าและการแผ้วถางป่า และเพื่อส่งเสริมการปลูกป่า และฟื้นฟูพื้นที่ป่าภายใต้ความพยายามของกลไกการพัฒนาที่สะอาด (ซีดีเอ็ม) เพื่อกำหนดแรงจูงใจและความช่วยเหลือที่เหมาะสมระหว่างประเทศ
- v. สนับสนุนข้อริเริ่มระดับภูมิภาคที่เกี่ยวกับป่าไม้ เช่น ข้อริเริ่มเรื่องการปลูกป่าในใจกลางบอร์เนียว หุ่นส่วนป่าแห่งเอเชีย และเครือข่ายเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อการจัดการและการฟื้นฟูป่าอย่างยั่งยืนรวมทั้งความพยายามระดับโลก เช่น ป่าไม้ 11 เวที
- vi. เสริมสร้างขีดความสามารถและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการวิจัยและการพัฒนาด้านป่าไม้เพื่อบรรลุการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน (เอสเอฟเอ็ม)
- vii. เสริมสร้างความร่วมมือในอาเซียนและร่วมกันจัดการปัญหาเรื่องป่าไม้ทั้งในระดับภูมิภาคและ

- ระหว่างประเทศเพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาหุ้นส่วนระดับโลกเพื่อการพัฒนา
- viii. ส่งเสริมการจัดการป่าไม้ รวมทั้งการดำรงชีวิตในชุมชนที่อยู่ในบริเวณป่าและพื้นที่รอบๆ ป่าให้มีส่วนร่วมเพื่อความยั่งยืนของป่าไม้และความเจริญรุ่งเรืองของประชาชน
 - ix. ส่งเสริมการจัดแนวปฏิบัติการที่ไม่ยั่งยืนและที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย
 - x. เสริมสร้างการดำเนินการเรื่องการบังคับใช้กฎหมายด้านป่าไม้และ ธรรมชาติบาลเพื่อ บรรลุการจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนและเพื่อช่วยสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งการจัดและการต่อสู้กับกระบวนการลักลอบตัดไม้ผิด กฎหมายและการค้าที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดแนวปฏิบัติการที่ผิดกฎหมายเช่นในเรื่อง คอร์รัปชันและการฟอกเงิน
 - xi. ดำเนินการตามแผนงานในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อเสริมสร้างป่าและธรรมชาติบาลใน เอเชียัน ปี 2551-2558

E. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

42. อัตลักษณ์อาเซียนเป็นพื้นฐานด้านผลประโยชน์ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเป็น ตัวตนร่วมกัน จารีต ค่านิยม และความเชื่อ รวมทั้งความปรารถนาในฐานะประชาคม อาเซียน อาเซียนจะส่งเสริมตระหนัก และมีค่านิยมร่วมกันในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ท่ามกลางความแตกต่างในทุกชั้นของสังคม

E1. ส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและความรู้สึกของการเป็นประชาคม

43. *เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์:* สร้างความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ และการรวมกันเป็นเอกภาพ ท่ามกลางความหลากหลายและส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในเรื่องวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนาและอารยธรรม

มาตรการ:

- i. ทบทวนและพัฒนาแผนงานการประชาสัมพันธ์ใหม่ในระดับภูมิภาคและระดับชาติใน ประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อสนับสนุนอัตลักษณ์อาเซียนและความพยายามในการสร้าง ความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน
- ii. สนับสนุนให้กรอบความร่วมมือรายสาขาต่างๆ เพิ่มพูนความพยายามในการส่งเสริม อัตลักษณ์อาเซียนและการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน รวมทั้งเสริมสร้างบทบาทเจ้าหน้าที่ อาวุโสผู้รับผิดชอบด้านสนเทศ (ซอมรี) การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสว่าด้วยวัฒนธรรม และศิลปะ (ซอมกา) และคณะกรรมการอาเซียน

- ด้านวัฒนธรรมและสนเทศ (ซีไอซีไอ) ในการส่งเสริมเรื่องอัตลักษณ์อาเซียนและการตระหนักรับรู้
- iii. ดำเนินการประสานการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์อุปกรณ์การออกอากาศและสื่อมัลติมีเดียเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อให้หน่วยงานประชาสัมพันธ์ของรัฐและหน่วยงานเอกชนในแต่ละประเทศผลิตและแจกจ่าย โดยเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009
 - iv. ร่วมมือกับสื่อมวลชนในการส่งเสริมโครงการและรายการอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับอาเซียน รวมทั้งเรื่องมรดกทางวัฒนธรรมและศิลปะอาเซียนและงานของคณะกรรมการอาเซียนด้านวัฒนธรรมและสนเทศ
 - v. เพิ่มพูนการแลกเปลี่ยนสื่อมวลชนและการสร้างเครือข่ายบุคลากรด้านสื่อสารมวลชนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา
 - vi. สนับสนุนกิจกรรมในโรงเรียนในการส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน เช่น การให้ความสำคัญกับการจัดงานวันอาเซียนเป็นประจำทุกปี
 - vii. ริเริ่มการจัดตั้งการเชื่อมโยงระหว่างเมืองใหญ่และเมืองเล็กของอาเซียนโดยเฉพาะเมืองที่มีศิลปวัฒนธรรมและมรดกทางวัฒนธรรม
 - viii. สนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิอาเซียนในการส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน การตระหนักรับรู้และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนทั้งในอาเซียนและระหว่างอาเซียน มิตรประเทศ และประเทศคู่เจรจา
 - ix. ส่งเสริมงานกีฬาอาเซียนในสื่อของภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ซีเกมส์ และพาราเกมส์
 - x. สนับสนุนการใช้เพลงประจำอาเซียน และสัญลักษณ์อาเซียนอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนในประเทศสมาชิกอาเซียน
 - xi. สนับสนุนการจัดตั้งสมาคมอาเซียนในระดับชาติเพื่อส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนในประเทศสมาชิกอาเซียน
 - xii. สนับสนุนการเสริมสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและการยอมรับระหว่างประชาชนอาเซียนที่ลึกซึ้งโดยผ่านการเจรจาหารือในเรื่องความเชื่อที่ต่างกันและการประชาสัมพันธ์ผลการหารือที่สำคัญตามสื่อต่างๆ
 - xiii. ส่งเสริมวัฒนธรรมในการยอมรับในหมู่เจ้าหน้าที่สื่อมวลชนเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ศาสนา และเชื้อชาติของอาเซียน โดยจัดการหารือระหว่างสื่อมวลชนอาเซียนร่วมกับองค์การระหว่างประเทศ
 - xiv. ส่งเสริมการใช้และขีดความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีทางด้านสื่อสารใหม่ อาทิ การออกอากาศทางดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนและอัตลักษณ์อาเซียน และการอำนวยความสะดวกให้กับการประสานงาน

- ของอุตสาหกรรมด้านสื่ออาเซียนเพื่อเป็นตัวอย่างของวัฒนธรรม การพัฒนาและ
ความสามารถของประเทศสมาชิกอาเซียน
- xv. เสริมสร้างขีดความสามารถระดับชาติในการอนุรักษ์และการส่งเสริมมรดกโสตทัศน
 - xvi. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของบรรณาธิการสื่อมวลชนต่างๆ โดยจัดการประชุมอย่าง
สม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน
 - xvii. สนับสนุนความร่วมมือและการสร้างเครือข่าย รวมทั้งโครงการแลกเปลี่ยนหนังสือ
ระหว่างห้องสมุดในอาเซียน
 - xviii. เผยแพร่วัฒนธรรมอาเซียน ประเพณีทางสังคมและค่านิยมโดยเฉพาะในหมู่เยาวชน
โดยผ่านทางสื่อ
 - xix. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนรายการทีวีเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจทางวัฒนธรรมระหว่าง
ประเทศสมาชิกอาเซียน
 - xx. ระดมสื่อมวลชนและสถาบันทางด้านวัฒนธรรมเพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนข้อมูล
ทางด้านวัฒนธรรมอาเซียน พัฒนาการ ความสำเร็จ ประโยชน์ และวัตถุประสงค์
ให้ประชาชนรับทราบ
 - xxi. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเยาวชน เช่น การจัดค่ายเยาวชน และกิจกรรมที่คล้ายคลึง
กันเพื่อส่งเสริมการแสดงศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียน การตระหนักรู้เกี่ยวกับ
อาเซียนและความรู้สึกเป็นประชาคม
 - xxii. บรรจุการศึกษาเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียน รวมทั้งค่านิยมในหลักสูตร
การศึกษาของโรงเรียน

E2. การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน

44. *เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์:* ส่งเสริมการสงวนและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียน
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาคมว่าจะส่งเสริมความตระหนักรู้และความเข้าใจของ
ประชาชนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิภาค และความคล้ายคลึงกันทาง
วัฒนธรรมและความแตกต่างทางวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก รวมทั้ง เพื่อปกป้องความ
เป็นเอกลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนในภาพรวม

มาตรการ:

- i. พัฒนาและปรับปรุงกฎระเบียบภายในประเทศและกลไกระดับภูมิภาคในการปกป้องรักษา
และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนและประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติอยู่ของประเทศ
สมาชิกอาเซียน ภายในปี 2558
- ii. จัดทำเอกสารและรวบรวมรายชื่อมรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนเข้าด้วยกัน
- iii. ให้มีการประเมินความเสี่ยงและมีการจัดทำแผนรองรับกรณีฉุกเฉินในการบูรณะมรดก
ทางวัฒนธรรมที่

- สำคัญทั่วอาเซียน ส่งเสริมการศึกษาอารยธรรมของอาเซียนโดยการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ด้านวัฒนธรรมของอาเซียนและสมาชิกของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
- iv. ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องโดยการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่วัฒนธรรมอาเซียนและเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวและภาคเอกชน
 - v. เสริมสร้างขีดความสามารถและการลงทุนมนุษย์ในการจัดการมรดกโดยจัดให้มีการฝึกอบรม การจัดสัมมนา การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การประชุมระหว่างประเทศ และอื่นๆ
 - vi. ทำการศึกษาเรื่องการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมอาเซียนในประเทศอาเซียนและในประเทศคู่เจรจา
 - vii. อนุรักษ์และพัฒนาหมู่บ้านหัตถกรรมดั้งเดิมและอาชีพในชนบทโดยเฉพาะในชนกลุ่มน้อย
 - viii. พัฒนาศักยภาพระดับชาติในการส่งเสริม การจัดการ และการรักษามรดกทางวัฒนธรรมดั้งเดิมและที่ไม่ใช่วัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น การผลิตโสตทัศนูปกรณ์
 - ix. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมโดยผ่านสื่อมวลชน
 - x. ส่งเสริมการปกป้องสมบัติทางวัฒนธรรมจากการลักขโมย การค้าและธุรกิจผิดกฎหมาย หรือการเคลื่อนย้ายอย่างผิดกฎหมายในอาเซียนและนอกอาเซียน
 - xi. ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคในเรื่องการได้มา การอนุรักษ์ และการใช้เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์
 - xii. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพหรือที่จัดเก็บบันทึกและเอกสารสำคัญของสำนักเลขาธิการอาเซียน
 - xiii. แลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดและผู้เชี่ยวชาญทางด้านเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ และการจัดการเก็บบันทึก และ
 - xiv. พุ่มพื้ความสามารถและส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ท่ามกลางนักคิดของอาเซียน ศิลปินและสื่อที่ให้ความสนใจในด้านมรดกเพื่อช่วยอนุรักษ์และส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรมของอาเซียน ในขณะเดียวกันช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์อาเซียนในระดับภูมิภาค รวมทั้งปลูกฝังการตระหนักรับรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้กับประชาชน

E3. ส่งเสริมการสร้างสรรคด้านวัฒนธรรมและอุตสาหกรรม

45. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: ส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียนและการดำรงอยู่ร่วมกันของอาเซียน โดยการสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม และการส่งเสริมและร่วมมือกันในอุตสาหกรรมด้านวัฒนธรรม

มาตรการ:

- i. ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมโดยการประสานงานและการสร้างเครือข่ายระหว่างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทางด้านวัฒนธรรม (เอสเอ็มซีอีเอส)
- ii. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมทางด้านวัฒนธรรมโดยการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยเคารพอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมที่เป็นแบรนด์ระดับชาติ
- iii. พัฒนาและสนับสนุนความสามารถของเยาวชนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในเรื่องวัฒนธรรมและศิลปะ
- iv. ส่งเสริมโอกาสแบบเปิดกว้างมากขึ้นแก่เยาวชนและประชาชนทุกภาคส่วนที่มีความคิดสร้างสรรค์ทางด้านวัฒนธรรม รวมทั้งชนกลุ่มน้อย
- v. ส่งเสริมการทำตลาด และการจำหน่ายสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม
- vi. ปรับปรุงขีดความสามารถของสถาบันระดับชาติในการจัดการและพัฒนาอุตสาหกรรมด้านวัฒนธรรมโดยการส่งเสริมการว่าจ้างและการนำวัฒนธรรมท้องถิ่นมาเป็นสินค้าและบริการในตลาดภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- vii. สนับสนุนความร่วมมือในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์กับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน
- viii. จัดทำโครงการฝึกอบรมร่วม การจัดสัมมนา และการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับเอสเอ็มซีอีเอสเป็นประจำ และ
- ix. ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาบันของภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาสถาบันของภาคเอกชนเกี่ยวกับเรื่องเอสเอ็มซีอีเอสโดยจัดการประชุมร่วมกันทุกปี

E4. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับชุมชน

46. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เพื่อปลูกฝังอัตลักษณ์อาเซียนและสร้างอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางในการก่อตั้งประชาคมโดยสนับสนุนทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วม

มาตรการ:

- i. ร่วมกับองค์กรเอกชนอาเซียนที่อยู่ในเครือข่ายของอาเซียนในขบวนการสร้างประชาคมอาเซียน
- ii. จัดการประชุมทางด้านสังคมของอาเซียน และการประชุมภาคประชาสังคมอาเซียน

- ทุกปีเพื่อแสวงหาวิธีการที่ดีที่สุดในการหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นสำหรับการหารือและความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพระหว่างอาเซียนกับภาคประชาสังคมของอาเซียน
- iii. แสวงหาแนวทางในการจัดตั้งโครงการอาสาสมัครอาเซียนประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญอาสาสมัครโดยเน้นเรื่องการพัฒนาชนบทและการช่วยเหลือชุมชนให้ช่วยเหลือกันเองได้ภายในปี 2552
 - iv. สนับสนุนอาสาสมัครรุ่นใหม่ในการดำเนินภารกิจฉุกเฉินและภารกิจทางด้านมนุษยธรรม โดยให้ได้รับการยอมรับ และ
 - v. แบ่งปันเครือข่ายข้อมูลสาธารณะและฐานข้อมูลของอาเซียนเพื่อการเคลื่อนย้ายข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในภูมิภาค

F. การลดช่องว่างทางการพัฒนา

47. เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อลดช่องว่างการพัฒนาโดยเฉพาะมิติการพัฒนาด้านสังคม ระหว่างประเทศสมาชิกเก่า 6 ประเทศ และประเทศสมาชิกใหม่ (ซี แอล เอ็ม วี) และในพื้นที่ของอาเซียนที่ถูกทอดทิ้งและด้อยพัฒนา

มาตรการ:

- i. บูรณาการประเด็นด้านการพัฒนาทางสังคมเข้าไว้กับโครงการการพัฒนาและดำเนินการโครงการสำหรับไอเอเอ โดยผ่านกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค ต่างๆ เช่นการพัฒนาพื้นที่อาเซียนตะวันออกเฉียงเหนือระหว่างบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ (บิมเพียก้า), โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (จีเอ็มเอส), ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง ระหว่างกัมพูชา ลาว พม่า ไทย และเวียดนาม (แอ็คเม็กส), การพัฒนาเศรษฐกิจสามฝ่าย (ไอเอ็มที-จีที), การพัฒนาแนวพื้นที่ตะวันตก-ตะวันออก (อีเว็ก) ระหว่างเวียดนาม ลาว กัมพูชา และตะวันออกเฉียงเหนือของไทย และพม่า, ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอาเซียน-ลุ่มน้ำโขง (เอเอ็มบีดีซี), การพัฒนาสามเหลี่ยม กัมพูชา, ลาว และเวียดนาม (ซีแอลวี) สามเหลี่ยมมรกต กัมพูชา, ลาว และไทย (ซีแอลที) กัมพูชา, ลาว, พม่า และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี)
- ii. ดำเนินการตามแผนการไอเอไอฉบับที่ 2 ในระหว่างปี 2552 - 2558
- iii. ประเทศอาเซียนเดิม 6 ประเทศทำการสานต่อการสนับสนุนและความช่วยเหลือสำหรับแผนการไอเอไอฉบับที่ 2
- iv. สานต่อการระดมทรัพยากรจากประเทศคู่เจรจา สถาบัน และองค์กรระหว่างประเทศ ระดับภูมิภาคเพื่อแผนการและโครงการไอเอไอฉบับที่ 2 ที่สนับสนุนและช่วยเหลือ

- ประเทศซีแอลเอ็มวี
- v. ให้องค์กรด้านการพัฒนาในประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศคู่เจรจามีส่วนร่วมในการประเมินการศึกษาเรื่องผลกระทบทางด้านสังคมต่อการรวมตัวของภูมิภาคเพื่อจัดทำนโยบายที่เหมาะสมในการตอบสนองโดยเริ่มต้นในปี 2552
 - vi. รับและดำเนินโครงการสนับสนุนระดับภูมิภาคที่ครอบคลุมด้านเกษตร สัตว์น้ำและการประมง อุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งการพัฒนาชนบท
 - vi. สนับสนุนการให้ความช่วยเหลือรัฐบาลของประเทศสมาชิกซีแอลเอ็มวีในการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อพัฒนาและดำเนินนโยบายทางสังคมเพื่อลดและติดตามผลกระทบจากกระบวนการรวมตัวของภูมิภาค
 - vii. จัดทำการศึกษาอย่างครอบคลุมในเรื่องผลกระทบต่อประเทศสมาชิกใหม่อาเซียนอันเป็นผลจากการเร่งรัดการเป็นประชาคมอาเซียนจากปี 2563 เป็น 2558

III. การดำเนินงานและการทบทวนแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

A. กลไกการดำเนินงาน

1. คณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนจะรับผิดชอบภาพรวมการดำเนินงานของแผนงานและจะทำหน้าที่ประสานงานภายใต้ขอบเขตการปฏิบัติงานของตนเอง รวมถึงประเด็นที่คาบเกี่ยวกับคณะมนตรีด้านอื่นๆ
2. คณะทำงานอาเซียนระดับรัฐมนตรีทุกคณะหรือคณะทำงานที่เทียบเท่า จะรับผิดชอบในการสร้างความมั่นใจว่าจะมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพขององค์ประกอบมาตรการและพันธกรณีในแผนงาน โดยจะบรรจุไว้ในแผนงานที่เกี่ยวข้อง จะระดมทรัพยากรเพื่อการดำเนินการและจะดำเนินข้อริเริ่มระดับชาติเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณี
3. เพื่อสร้างความมั่นใจว่าแผนงานจะมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ควรจะต้องมีการดำเนินมาตรการ ดังต่อไปนี้

มาตรการ:

- i. บูรณาการยุทธศาสตร์ เป้าหมายและการดำเนินการของแผนงานเอเอสซีซีโดยบรรจุในแผนงานการพัฒนาระดับชาติ
- ii. พยายามให้สัตยาบันความตกลงอาเซียนที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่สอดคล้องกับกระบวนการภายในของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน
- iii. ร่วมกับประเทศคู่เจรจา ภาคเอกชน องค์กรภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มั่นใจว่ามาตรการที่ได้ตกลงไว้จะปฏิบัติทันเวลา

- iv. กำหนดและดำเนินการตามโครงการศึกษาและการฝึกอบรมเฉพาะในประเด็นด้านหรือหัวข้อต้องมีการวิเคราะห์ และการสนับสนุนในด้านการเสริมสร้างขีดความสามารถ
 - v. เสริมสร้างขีดความสามารถของสำนักเลขาธิการอาเซียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาคมด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
 - vi. เสริมสร้างขีดความสามารถของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนโดยเฉพาะในด้านการวิจัยและการพัฒนาทุนมนุษย์
 - vii. จัดทำโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถที่เหมาะสมเพื่อช่วยประเทศสมาชิกใหม่ในการบรรลุเป้าหมายเอเอสซีซี
4. เลขาธิการอาเซียนจะรายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานตามแผนของเอเอสซีซีให้กับที่ประชุมคณะมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และที่ประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนรับทราบ

B. การระดมทุน

5. แหล่งเงินทุน ความเชี่ยวชาญ การวิจัย และการเสริมสร้างขีดความสามารถสำหรับการดำเนินงานของแผนงาน จะถูกระดมจากแหล่งต่างๆ ดังต่อไปนี้
- ก. ประเทศสมาชิกอาเซียน
 - ข. ประเทศคู่เจรจา ประเทศหุ้นส่วนเฉพาะด้าน และประเทศหุ้นส่วนด้านการพัฒนา
 - ค. สถาบันในภูมิภาคและสถาบันระหว่างประเทศโดยเฉพาะธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (เอดีพี) ธนาคารโลก (ไอเอฟซี) และสหประชาชาติ
 - ง. มูลนิธิในภูมิภาคและระหว่างประเทศ และ
 - จ. ภาคเอกชน

C. ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์

6. ความสำเร็จในการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนต้องการการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการรวมตัวของอาเซียน จึงต้องการโครงการประชาสัมพันธ์ที่ดีในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับเอเอสซีซีในประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรอบข้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรม และประชาชนอาเซียนได้รับทราบความคืบหน้าของการสร้างประชาคม

มาตรการ:

- i. เริ่มแผนประชาสัมพันธ์อย่างครอบคลุมเพื่ออธิบายแก่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ และสาธารณชนทั่วไปเกี่ยวกับเป้าหมาย ผลประโยชน์ และความท้าทายของเอเอสซีซี

- ii. ดำเนินกิจกรรมในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเปิด และการแบ่งปันข้อมูลในการดำเนินการของเอเอสซีซี
- iii. ประเทศสมาชิกจัดตั้งกลไกในระดับประเทศเพื่อรายงานผลและกระบวนการรวมตัวเป็นประจำ
- iv. พัฒนาเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์เอเอสซีซี เพื่อเป็นช่องทางเพิ่มเติมในการเข้าถึงประชาคมนี้ในวงกว้าง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถสะท้อนความเห็นข้อริเริ่มด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

D. กลไกการทบทวน

- 7. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะทำหน้าที่ติดตามและทบทวนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่ากิจกรรมต่างๆ สามารถตอบสนองความต้องการและความเร่งด่วนของอาเซียน
- 8. สำนักเลขาธิการอาเซียนจะพัฒนาและจัดทำตัวชี้วัด ระบบการติดตามและการประเมินความคืบหน้าการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนงานของเอเอสซีซี
- 9. การทบทวนกลางรอบของการดำเนินการตามแผนงานเอเอสซีซี สามารถจัดให้มีขึ้นได้ตามความจำเป็นโดยจะคำนึงถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคและสภาพแวดล้อมของโลก

ข้อความต่อท้าย

- ¹ ไม่มีส่วนใดของข้อความในแผนงานเอเอสซีซีฉบับนี้ขัดแย้งกับหลักการโดยทั่วไปที่ปรากฏอยู่ในปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของแรงงานย้ายถิ่นฐาน
- ² เรื่องนี้ให้ถือปฏิบัติกับรัฐสมาชิกอาเซียนซึ่งเป็นภาคีของความตกลง

องค์ประกอบเพิ่มเติมด้านกีฬาภายใต้คุณลักษณะ A. การพัฒนามนุษย์

A.8 ส่งเสริมบทบาทด้านกีฬาในการพัฒนาภูมิภาค สันติภาพและความมั่นคง

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์: จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และกลไกที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนความร่วมมือด้านกีฬาในภูมิภาคเพื่อการพัฒนาในภูมิภาค สันติภาพและความมั่นคง

มาตรการ:

- i. ส่งเสริมความร่วมมือด้านกีฬาและส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนโดยการสนับสนุนหรือจัดการแข่งขันกีฬาในภูมิภาค แบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ทักษะความรู้ความชำนาญ และศูนย์อำนวยความสะดวกต่างๆ
- ii. ส่งเสริมความร่วมมือการวิจัยด้านกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องโดยจัดการฝึกอบรมและ/หรือโครงการแลกเปลี่ยนต่างๆ
- iii. จัดตั้งกลไกในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการร่วมมือกับภาคเอกชน สื่อมวลชนและประเทศคู่เจรจาของอาเซียน เพื่อสนับสนุนความคิดริเริ่มด้านกีฬา
- iv. ให้การยอมรับ สนับสนุนและ/หรือก่อตั้งเครือข่ายสนับสนุนศูนย์ความเป็นเลิศด้านการฝึกอบรมกีฬาในอาเซียน
- v. ส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีสุขภาพในหมู่ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนโดยใช้กีฬา

¹ ได้รับการรับรองโดยที่ประชุมคณะมนตรีสังคมและวัฒนธรรม ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2555 ที่กรุงพนมเปญ กัมพูชา

อภิธานศัพท์

เอ

- เอเชียบ : ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
- เอเชียเอสเอ็ม : การประชุมอาเซียนว่าด้วยกิจการพลเรือน
- แอ็คเม็กส : ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา- แม่น้ำโขง
- เอดี : การพัฒนาทางเลือก
- เอดีบี : ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย
- เออีอีเอฟ : แผนปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมศึกษาอาเซียน
- เออีอีไอดี : ฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อมศึกษาอาเซียน
- เออีไอซี : ศูนย์ข้อมูลแผ่นดินไหวแห่งอาเซียน
- เอเอฟเอสอาบี : คณะกรรมการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงอาเซียน
- เอเอชเอ : ศูนย์ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอาเซียน
- เอไอดีเอส : โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- เอพีเอ็มไอ : ข้อริเริ่มในการจัดการป่าพรุ
- เอพีเอสอีดี : ยุทธศาสตร์เอเชียแปซิฟิกสำหรับโรคอุบัติใหม่
- เอ/อาร์-ซีดีเอ็ม : การปลูกป่าและฟื้นฟูป่าภายใต้กลไกการพัฒนาที่สะอาด
- เออาร์ซี : ศูนย์ทรัพยากรอาเซียน
- อาเซียน : สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- เอเอสเอ็มซี : ศูนย์อตุณิยมวิทยาเฉพาะทางอาเซียน
- เอเอสซีซี : ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
- เอ็สเน็ต : เครือข่ายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอาเซียน
- เอยูเอ็น : เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน
- เอวีส : สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเสมือนจริงอาเซียน

บี

- บีซีอาซี-เอสอีเอ : ศูนย์ภูมิภาคอนุสัญญาบาเซลเพื่อการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- บิมเพียก้า : เขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออก บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์

ซ

- แคม : การแพทย์ทางเลือก
ไซเตส : อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่า และพืชป่า
ใกล้สูญพันธุ์
ซีแอลเอ็มวี : กัมพูชา, ลาว, พม่า, เวียดนาม
ซีแอลที : กัมพูชา, ลาว และไทย
ซีแอลวี : กัมพูชา, ลาว, เวียดนาม
ซีไอซีไอ : คณะกรรมการด้านวัฒนธรรมและสนเทศ
ซีเอสอาร์ : ความรับผิดชอบต่อขององค์กรธุรกิจต่อสังคม

อ

- ออี : สิ่งแวดล้อมศึกษา
อเอสดี : การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม
อเอสที : เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
อเว็ก : เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก-ตะวันตก

เอฟ

- เอฟซีทีซี : กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ

จี

- เกิด : เพศกับการพัฒนา
จีเอ็มเอส : โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

เอช

- เอชไอวี : ไวรัสที่ทำลายภูมิคุ้มกันของมนุษย์

ไอ

- ไอซีที : เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ไอเอฟซี : ความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศ
ไอเอ็มที-จีที : สามเหลี่ยมเศรษฐกิจอินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย

เอ็ม

- เอ็มอีเอ : ความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม
- เอ็มดีจี : เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

เอ็น

- เอ็นดีจี : การลดช่องว่างการพัฒนา
- เอ็นจีโอ : องค์กรที่มีใจของรัฐบาล

โอ

- โอเซนิต : เครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน

พี

- พีพีอี : อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล

คิว

- ควเอ : การประกันคุณภาพ

ที

- ทีเอ็ม : ยาแผนโบราณ

เอส

- เอสแอนด์ที : วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ซีมีโอ : องค์กรความร่วมมือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- เอสเอฟเอ็ม : การจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
- สลอม : การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านแรงงาน
- เอสเอ็มซีอี : ธุรกิจด้านวัฒนธรรมขนาดกลางและขนาดย่อม
- ซอมคา : การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านวัฒนธรรมและศิลปะ
- ซอมรี : เจ้าหน้าที่อาวุโสสารนิเทศอาเซียน

ที่

เทโย

: โครงการฝึกอบรมเกษตรกรเยาวชนที่ประสบความสำเร็จ

ยู

ยูเอ็น

: สหประชาชาติ

ดับเบิลยู

เว็น

: เครือข่ายปราบปรามการค้าสัตว์ป่า

ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint

I. INTRODUCTION

1. The ASEAN Leaders adopted the Declaration of ASEAN Concord II (Bali Concord II) in Bali, Indonesia on 7 October 2003 to establish an ASEAN Community by 2020. The ASEAN Community shall be established comprising three pillars, namely political and security community, economic community, and socio-cultural community that are closely intertwined and mutually reinforcing for the purpose of ensuring durable peace, stability, and shared prosperity in the region.
2. At the 12th ASEAN Summit on 13th January 2007 in Cebu, the Philippines the Leaders, affirming their strong commitment to accelerate the establishment of the ASEAN Community by 2015, signed the Cebu Declaration on the Acceleration of an ASEAN Community by 2015.
3. The 13th ASEAN Summit held in Singapore on 20th November 2007, agreed to develop an ASCC Blueprint to ensure that concrete actions are undertaken to promote the establishment of an ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC).

II. CHARACTERISTICS AND ELEMENTS

4. The primary goal of the ASCC is to contribute to realising an ASEAN Community that is people-centred and socially responsible with a view to achieving enduring solidarity and unity among the nations and peoples of ASEAN by forging a common identity and building a caring and sharing society which is inclusive and harmonious where the well-being, livelihood, and welfare of the peoples are enhanced.
5. The ASCC will address the region's aspiration to lift the quality of life of its peoples through cooperative activities that are people-oriented and environmentally friendly geared towards the promotion of sustainable development. The ASCC shall contribute to building a strong foundation for greater understanding, good neighbourliness, and a shared sense of responsibility.

6. The ASCC is characterised by a culture of regional resilience, adherence to agreed principles, spirit of cooperation, collective responsibility, to promote human and social development, respect for fundamental freedoms, gender equality, the promotion and protection of human rights and the promotion of social justice.
7. The ASCC shall respect the different cultures, languages, and religions of the peoples of ASEAN emphasise their common values in the spirit of unity in diversity and adapt them to present realities, opportunities and challenges.
8. The ASCC will also focus on the social dimension of Narrowing the Development Gap (NDG) towards bridging the development gap among Member States.
9. Based on the above, the ASCC envisages the following characteristics: (a) Human Development; (b) Social Welfare and Protection; (c) Social Justice and Rights; (d) Ensuring Environmental Sustainability (e) Building the ASEAN Identity; and (f) Narrowing the Development Gap.

A. Human Development

10. ASEAN will enhance the well-being and livelihood of the peoples of ASEAN by providing them with equitable access to human development opportunities by promoting and investing in education and life-long learning, human resource training and capacity building, encourage innovation and entrepreneurship, promote the use of English language, ICT and applied science and technology in socio-economic development activities.

A.1. Advancing and prioritising education

11. Strategic objective: Ensuring the integration of education priorities into ASEAN's development agenda and creating a knowledge based society; achieving universal access to primary education; promoting early child care and development; and enhancing awareness of ASEAN to youths through education and activities to build an ASEAN identity based on friendship and cooperation.

Actions:

- i. Achieve universal access to primary education across ASEAN by 2015 with priorities to eradicate illiteracy and to ensure compulsory primary education for all and gender equality in education, through advocating for equal opportunity in education regardless of social class, geography ethnicity, background or physical disabilities, with 70 percent target benchmark achieved by the end of 2011;
- ii. Improve the quality and adaptability of education, including technical/ vocational/ skills training education in the ASEAN region by developing a technical assistance programme including training for teaching staff and staff exchange programme at higher education level for this purpose by 2009, in particular CLMV;
- iii. Undertake periodic reviews of the various ASEAN scholarship programmes for the purpose of rationalizing and consolidating them in order to increase their impact;
- iv. Use ICT to promote education and life-long learning particularly in underserved communities through open, distance education and e-learning;
- v. Promote education networking in various levels of educational institutions and continue university networking and enhance and support student and staff exchanges and professional interactions including creating research clusters among ASEAN institutions of higher learning, in close collaboration with the Southeast Asia Ministers of Education Organization (SEAMEO) and the ASEAN University Network (AUN);
- vi. Promote equal access to education for women and girls and enhance the exchange of best practices on gender-sensitive school curriculum;
- vii. Strengthen collaboration with other regional and international educational organisations to enhance the quality of education in the region;
- viii. Include the teaching of common values and cultural heritage in school curricula and develop teaching materials and capability for this purpose starting in 2008;
- ix. Develop and offer courses on ASEAN studies, both in the primary, secondary and higher education levels;

- x. Continue the ASEAN Youth Leadership Development Programme and similar programmes with the same objectives and encourage networking among ASEAN Youth Programme alumni to promote solidarity and mutual understanding;
- xi. Support learning of ASEAN languages and promote exchanges of linguists;
- xii. Establish ASEAN university games, ASEAN youth peace corps, ASEAN computer games and ASEAN Science Olympiad to promote greater interaction and understanding among the youths in the region;
- xiii. Continue implementing youth awards programme such as the ASEAN Youth Day Award and Ten Accomplished Youth Organisations in ASEAN (TAYO ASEAN) to recognise outstanding individuals and youth organisations significantly contributing to the promotion of ASEAN ideas and values among the youth across the region;
- xiv. Work towards the establishment of an ASEAN Youth Programme Fund to fund the various youth projects and activities in ASEAN;
- xv. Establish platforms for networking and sharing of best practises on ASEAN children and youth development strategies and tools;
- xvi. Exchange of cultural performers and scholars among Member States through education system to give greater access and understanding of the different cultures of ASEAN Member States;
- xvii. Promote the options of university placements in an institution of higher learning in a second ASEAN Member State through "a semester abroad" or "a year abroad" programme;
- xviii. Support the citizens of Member States to become proficient in the English language, so that the citizens of the ASEAN region are able to communicate directly with one another and participate in the broader international community;
- xix. Promote life-long learning;
- xx. Work towards the establishment of an ASEAN Youth Development Index to evaluate the outcomes and effectiveness of youth programmes in the region and to assist Member States in planning new youth interventions; and

xxi. Promote early child care development through sharing of best practices, experiences and capacity building.

A.2. Investing in human resource development

12. **Strategic objective:** Enhance and improve the capacity of ASEAN human resource through strategic programmes and develop a qualified, competent and well-prepared ASEAN labour force that would benefit from as well as cope with the challenges of regional integration.

Actions:

- i. Undertake a survey by 2009 and work to strengthen the existing centres of excellence in the field of human resource development in the ASEAN region;
- ii. Promote the use of English as an international business language at the work place;
- iii. Undertake assessments to identify gaps in training needs in ASEAN, particularly in the CLMV in order to develop joint technical cooperation programmes for the workforce;
- iv. Enhance the IT skills of the workforce in ASEAN through joint training programmes and courses;
- v. Develop gender-responsive skills training programmes for trainers in ASEAN Member States in particular the CLMV by 2010;
- vi. Design and implement training programmes to address the needs of high value-added industries that enhance ASEAN global competitiveness;
- vii. Develop a consolidated plan for regional cooperation for skills development for women, youth, and persons with disabilities; and
- viii. Conduct ASEAN Skill Competition regularly to support ASEAN workforce development, particularly its effort to achieve regional standard competency.

A.3. Promotion of decent work

13. **Strategic objective:** Incorporating decent work principles in ASEAN work culture, safety and health at work place and ensuring that the promotion of entrepreneurship becomes an integral part of ASEAN's employment policy to achieve a forward-looking employment strategy.

Actions:

- i. Enhance capacity of governments to monitor labour markets and human resource indicators, and design social impact policies;
- ii. Establish national skills frameworks as an incremental approach towards an ASEAN skills recognition framework;
- iii. Endeavour to build an ASEAN network of experts in industrial relations to assist in promoting sound industrial relations, industrial harmony, higher productivity and decent work by 2010; and
- iv. Implement the Plan of Action on National Occupational Safety and Health Frameworks for ASEAN as affirmed by the ASEAN-OSHNET.

A.4. Promoting Information and Communication Technology (ICT)

14. **Strategic objective:** Implement human resource development programme which will facilitate the implementation of regional ICT initiatives.

Actions:

- i. Implement capacity building programmes to increase ICT literacy in ASEAN, including women, children, the elderly and people with disabilities;
- ii. Promote positive use of ICT in particular the Internet;
- iii. Encourage the introduction of ICT at all levels of education;
- iv. Initiate the early use of ICT at the primary school;
- v. Enhance the use of ICT to promote e-learning; and
- vi. Develop a workforce and manpower with high levels of ICT proficiency and expertise.

A.5. Facilitating access to applied Science and Technology (S&T)

15. **Strategic objective:** Develop policies and mechanisms to support active cooperation in research, science and technology development, technology transfers and commercialisation and establishment of strong networks of scientific and technological institutions with the active participation of private sector and other relevant organisations.

Actions:

- i. Establish a network of S&T centres of excellence to promote cooperation, sharing of research facilities, technology transfer and commercialisation, and joint research and technology development by 2011;
- ii. Strengthen collaborative research and development in applied S&T to enhance community well-being;
- iii. Facilitate the exchange and mobility of scientists and researchers from both public S&T institutions and private sector according to the respective laws, rules, regulation, and national policies;
- iv. Establish strategic alliances with private sector to promote R&D collaboration and technology transfer and commercialisation;
- v. Establish ASEAN scholarship and fellowship opportunities to support the ASEAN Virtual Institute of Science and Technology (AVIST) and other related science activities;
- vi. Heighten the awareness on applied S&T for sustainable development; Develop a core set of S&T indicators that can serve as input in the development of human resource strategies by economic and industry planners;
- vii. Enhance and sustain the utilization of the ASEAN Science and Technology Network (ASTNET) and other S&T networks; and
- viii. Promote the development, use and sharing of digital content among ASEAN Member States.

A.6. Strengthening entrepreneurship skills for women, youth, elderly and persons disabilities

16. **Strategic objective:** Increasing the participation of women, youth, elderly, persons with disabilities, vulnerable and marginalised groups in the productive workforce by enhancing their entrepreneurial skills, particularly to improve their social well-being and contribute towards national development and regional economic integration.

Actions:

- i. Establish an ASEAN Forum on Youth Entrepreneurship under the joint auspices of labour, youth and education sectoral bodies by 2009;
- ii. Establish a women entrepreneurship network by 2010 and create favourable conditions for women entrepreneurs in the region, including by providing at the national level, access to micro credit, technology, trainings, markets and social protection services; and
- iii. Build an ASEAN network of experts on entrepreneurship to, among others, conduct skills training for out-of-school youths, the elderly and persons with disabilities by 2010.

A.7. Building civil service capability

17. **Strategic objective:** Establish effective, efficient, transparent, responsive and accountable civil service systems through increased capacity-building, enhancement of public human resource competencies among ASEAN bureaucracies, and increased collaboration among ASEAN Member States.

Actions:

- i. Develop strategies for the implementation of the ASEAN Conference on Civil Service Matters (ACCSM) Work Plan (2008-2012) by 2009;
- ii. The ACCSM to promote ASEAN collaboration in the promotion of effective and efficient Civil Service, public accountability and good governance, and hold workshops in these fields on annual basis, starting in 2008;
- iii. Strengthen the capability of ASEAN Resource Centres under the auspices of the ACCSM to develop and conduct training programmes designed to assist all Member States;
- iv. Develop a pool of experts/trainers who will serve as resource persons in civil service capacity-building and training programmes;

- v. Develop training designs, manuals, and modules along Gender and Development (GAD), and Ethical and Good Governance for sharing with ASEAN countries;
- vi. Develop and conduct competency-based training programmes for sharing among ASEAN civil service systems under the auspices of the ACCSM;
- vii. Strengthen collaboration in realising the development of efficient, effective, capable, accountable and responsive Civil Service in ASEAN through the activities of the ASEAN Resource Centres (ARCs), ASEAN Sectoral Bodies, and other regional activities that support the implementation of the ACCSM priority areas;
- viii. Institute policies and programmes and undertake sustained campaigns in the civil service to implement the ACCSM Work Plan (2008-2012) in order to promote transparency, honesty, environmental concern, respect for human rights and gender equality, and priority attention and action for the poor and needy, among ASEAN public servants, who should be leading agents and advocates of the goals and ideals of the ASCC;
- ix. Enhance and establish mechanisms for effective and efficient public services, including service standards, citizens feedback procedures, and output-based performance rating systems; and
- x. Expand the role of civil society and citizens groups in integrity efforts and governance.

B. Social Welfare and Protection

18. ASEAN is committed to enhancing the well-being and the livelihood of the peoples of ASEAN through alleviating poverty, ensuring social welfare and protection, building a safe, secure and drug free environment, enhancing disaster resilience and addressing health development concerns.

B.1. Poverty Alleviation

19. **Strategic objective:** Fully address socio-economic disparities and poverty that persist across ASEAN Member States including achieving the MDG goal of eradicating extreme poverty and hunger.

Actions:

- i. Develop and implement an ASEAN Roadmap towards realising the UN Millennium Development Goals in consultation among concerned sectoral bodies with a view to identify and extend technical assistance required in the field of poverty reduction;
- ii. Support ASEAN Member States' community-driven initiatives for poverty reduction towards narrowing the development gap within ASEAN;
- iii. Intensify efforts to implement projects related to poverty alleviation particularly in area of rural infrastructure, water supply, sanitation under the Initiative for ASEAN Integration and other sub-regional cooperation frameworks;
- iv. Improve ASEAN capacity in simple and applicable assessment and monitoring poverty reduction strategies through a targeting system that ensures low exclusion and leakage rates;
- v. Families living under poverty to be aided with appropriate support system to enable them to become self-reliant;
- vi. Strengthen ASEAN cooperation in microfinance, including strengthening cooperation and networking between microfinance institutions in poverty-stricken areas with due regard to local values and traditions as well as addressing the phenomenon of the feminisation of poverty;
- vii. Work towards the establishment of an ASEAN data bank on poverty incidence and poverty reduction programme, which can be shared among Member States;
- viii. Continue sharing experiences and best practices through regular holding of workshops and seminars on poverty alleviation in ASEAN Member States and its dialogue partners;
- ix. Establish an ASEAN Network for Family Development; and
- x. Facilitate the rural volunteers movement and the exchange of young professional in rural development in ASEAN.

B.2. Social safety net and protection from the negative impacts of integration and globalization

20. **Strategic objective:** Ensure that all ASEAN peoples are provided with social welfare and protection from the possible negative impacts of globalisation and integration by improving the quality, coverage and sustainability of social protection and increasing the capacity of social risk management.

Actions:

- i. Undertake a survey of existing social protection regimes in ASEAN;
- ii. Enhance exchange of best practices in social security systems;
- iii. Include social protection in ASEAN's cooperation in progressive labour practices;
- iv. Explore the establishment of the social insurance system to cover the informal sector;
- v. Establish a network of social protection agencies to promote the well-being and living conditions of the poor, vulnerable, underserved and disadvantaged groups affected by adverse impacts of integration process and globalisation;
- vi. Study on enhancement of support for natural disaster risk safety mechanism in agriculture, forestry and fisheries;
- vii. Conduct research studies on the impact of economic integration and globalization from gender perspective in order to have concrete bases in formulating appropriate gender-responsive interventions;
- viii. Develop appropriate actions and preventive measures against the use of the internet and pornography which exploit women, children, and other vulnerable groups;
- ix. Develop appropriate actions and preventive measures against the use of the internet to disrupt social harmony by inciting hatred, discrimination, and intolerance; and
- x. Strengthen ASEAN cooperation in protecting female migrant workers.

B.3. Enhancing food security and safety

21. **Strategic objective:** Ensure adequate access to food at all times for all ASEAN peoples and ensure food safety in ASEAN Member States.

Actions:

- i. Harmonise national food safety regulations with internationally-accepted standard, including quarantine and inspection procedures for the movement of plants, animals, and their products;
- ii. Strengthen the work of ASEAN Coordinating Committee on Food Safety to better coordinate all ASEAN Food bodies/subsidiaries, and the implementation of their work programmes;
- iii. Promote production of safe and healthy food by producers at all levels;
- iv. Develop model food legislative framework and guidelines and strengthen food inspection and certification system from farm to table in ASEAN Member States;
- v. Develop further the competency of existing network of food laboratories in ASEAN to facilitate the exchange of information, findings, experiences, and best practices relating food laboratories works and new technology;
- vi. Strengthen the capability of ASEAN Member States to conduct risk analysis;
- vii. Enhance consumer participation and empowerment in food safety;
- viii. Enhance the roles of ASEAN Food Security Reserve Board (AFSRB) as well as increase regional staple food reserves;
- ix. Strengthen the cooperation with regional and international institutions including private organisations to secure food for the region;
- x. Establish a network to enhance intra and extra ASEAN food trade cooperation to ensure stability in regional food distribution;
- xi. Ensure that food is available at all times for all ASEAN citizens;
- xii. Encourage the application of environmentally sound technologies in farming and food processing;
- xiii. Improve the quality of surveillance and the effectiveness of responses to food-borne diseases and food poisoning outbreaks through, among others, information sharing and exchange of expertise;
- xiv. Enhance advocacy to promote production of safe and healthy food by producers and education and communication to communities for empowerment in food safety;

- xv. Provide opportunities such as forums, meetings to facilitate coordinated actions among stakeholders geared for promotion of food security and safety; and
- xvi. Integrate these actions into a comprehensive plan of action with the ultimate goal of improving health outcomes.

B.4. Access to healthcare and promotion of healthy lifestyles

22. Strategic objectives: Ensure access to adequate and affordable healthcare, medical services and medicine, and promote healthy lifestyles for the peoples of ASEAN.

Actions:

- i. Promote investment in primary health care infrastructure, in a rational manner and likewise ensure adequate financing and social protection for the poor and marginalized populations for better access to services and achievement of health-related Millennium Development Goals (MDGs);
- ii. Promote and undertake information and educational drive and public health policies' advocacy activities to encourage healthy lifestyle and behaviour change intervention including diet, physical activities and mental health, that are accessible, affordable, and sustainable;
- iii. Employ strategies to strengthen integrated risk management, promotion of healthy lifestyle and behavioural change;
- iv. Develop and adopt a framework for unhealthy food and beverages including alcohol similar to the Framework Convention on Tobacco Control (FCTC);
- v. Enhance awareness on the impact of regional/global trade policies and economic integration on health and develop possible strategies to mitigate their negative impacts through regional workshops and seminars, advocacy, sharing of studies and technical documents;
- vi. Develop strategies for ASEAN to strengthen capacity and competitiveness in health related products and services, including in the pharmaceutical sector;
- vii. Facilitate research and cross-country exchange of experience in promoting the integration of safe, effective and quality Traditional Medicine,

- Complementary and Alternative Medicine (TM/CAM) into the national healthcare system, and across other sectors;
- viii. Promote the application of biotechnology, food technology, and nanotechnology to assist in the sustainable use of biological resources, and design, production and delivery of drugs and other products;
 - ix. Promote e-health in facilitating timely sharing of appropriate, accurate and complete information for the benefit of public health;
 - x. Promote collaboration in Research and Development on health promotion, health lifestyles and risk factors of non-communicable diseases in ASEAN Member States;
 - xi. Promote the sharing of best practices in improved access to health products including medicines for people in ASEAN;
 - xii. Provide adequate incentives and better working conditions to ensure the retention of health workers within the region and develop, in close collaboration with WHO including relevant sectors, a fair code of practice on the international recruitment of health workers to resolve the critical shortage of health workers around the world;
 - xiii. Encourage exchange of experts in the field of public health, medicine, physical and health education, to promote sharing of knowledge and experience;
 - xiv. Encourage public-private partnership, community empowerment and gender sensitive policies in improving community health standard;
 - xv. Promote capacity building programmes such as improving pharmaceutical management capability; facilitating training courses and exchange of experience in researches on stability, bio-availability, bioequivalence, clinical studies, validation of manufacturing process, validation of analytical methods;
 - xvi. Establish and maintain an ASEAN Nutrition Surveillance System;
 - xvii. Promote the sharing of best practises in improving the access to primary health care by people at risk/vulnerable groups, with special attention to diabetes mellitus, cardiovascular diseases, cancers and disabilities through regional workshops, seminars, and exchange visits among the ASEAN

- Member States;
- xviii. Empower consumers to become active participants in health care and to make informed choices to maximise the benefits and minimise the risks of use of Traditional Medicine/Complementary and Alternative Medicine (TM/CAM);
 - xix. Advocate policy makers to accelerate actions to increase accessibility to sexual and reproductive health information and friendly health services, and educate society especially parents and adolescent on reproductive and sexual health education;
 - xx. Develop programmes and improve surveillance of certain non-communicable diseases, including diabetes mellitus, cardiovascular diseases and cancers which are becoming more prevalent in the community due to changing lifestyles;
 - xxi. Strengthen existing health networking in ASEAN Member States in order to push forward an active implementation on health services access and promotion of healthy lifestyles, as well as continually exchange of knowledge, technology and innovation for sustainable cooperation and development;
 - xxii. Promote rational use of drug, especially on prescription of antibiotic;
 - xxiii. Exchange of information and experience on drug price control to access essential drug in all ASEAN Member States; and
 - xxiv. Promote the exchange of experiences among ASEAN Member States on public health policy formulation and management.

B.5. Improving capability to control communicable diseases

23. **Strategic objective:** To enhance regional preparedness and capacity through integrated approaches to prevention, surveillance and timely response to communicable and emerging infectious diseases.

Actions:

- i. Consolidate, further strengthen and develop regional cooperative arrangements through multisectoral and integrated approaches in the prevention, control, preparedness for emerging infectious diseases in line with International Health Regulation 2005 and

- the Asia Pacific Strategy for Emerging Diseases (APSED);
- ii. Establish/strengthen/maintain regional support system and network to narrow the gap among ASEAN Member States in addressing emerging infectious diseases and other communicable diseases;
 - iii. Ensure that stockpile of antivirals and Personal Protective Equipment (PPE) is maintained at regional level for all member states and for rapid response and rapid containment of potential pandemic influenza;
 - iv. Reduce the impact of HIV transmission and the impact of HIV epidemic, consistent with the Millennium Development Goals (MDGs), the UNGASS declarations on HIV and AIDS, ASEAN Commitments on HIV and AIDS, and Third ASEAN Work Programme on HIV and AIDS;
 - v. Improve better access to affordable antiretroviral treatment and opportunistic disease treatment as well as diagnostic reagents;
 - vi. Develop programme to improve 2nd generation HIV surveillance (risk factors and behaviour) and promote sharing of information and experience among ASEAN Member States;
 - vii. Promote the sharing of best practises in improving the access to primary health care by people at risk/vulnerable groups, with special attention to HIV and AIDS, malaria, dengue fever, tuberculosis, and emerging infectious diseases through regional workshops, seminars, and exchange visits among the ASEAN Member States;
 - viii. Strengthen regional clinical expertise through professional organisations networks, regional research institution, exchange of expertise and information sharing;
 - ix. Strengthen cooperation through sharing of information and experiences to prevent and control infectious diseases related to global warming, climate change, natural and man-made disasters;
 - x. To tackle the issues of clean water, hygiene, sanitation and waste management that have implications on infectious diseases;
 - xi. Strengthen cooperation among ASEAN Member States in contact tracing

- and health quarantine;
- xii. Strengthen and maintain surveillance system for infectious diseases including HIV and AIDS, malaria, dengue fever, and tuberculosis; and
- xiii. Promote the collaboration in Research and Development on health products especially on new medicines for communicable diseases including neglected diseases commonly found in ASEAN Member States.

B.6. Ensuring a drug-free ASEAN

24. **Strategic objectives:** Reduce significantly, the overall prevalence of illicit drug abuse in the general population, in particular students, youth and those in high-risk and vulnerable groups through preventive measures and by increasing access to treatment, rehabilitation and aftercare services to ensure full re-integration into society as well as through enhanced partnership between the public and private sectors and civil society organizations.

Actions:

- i. Develop and widely implement family, school, workplace and community-based drug prevention and drug abuse control programmes;
- ii. Promoting civic awareness and social response by proactively advocating advocacy against the damage and dangers of drugs;
- iii. Reducing illicit consumption of drugs by building consensus and sharing of best practices in drug demand reduction programmes;
- iv. Sharing of drug research data among ASEAN Member States;
- v. Develop technical assistance that would help concerned countries identify alternative crops as substitute to illicit drug crops and institute sustainable policy reforms;
- vi. Promote wider access to markets for alternative development (AD) products within the region consistent with national and international obligations and treaties applicable multilateral trade rules;
- vii. Facilitate the establishment and maintenance of treatment and rehabilitation centre in any ASEAN Member States;
- viii. Exchange of experience, expertise and best practice and lessons learned on the prevention and treatment of and aftercare drug users/addicts among both public and community-based

- organisations and NGOs; and
- ix. Strengthen capacities of drug demand reduction workers and drug control officers; and develop pool of experts and trainers in the fields of drug demand reduction and drug control programme.

B.7. Building disaster-resilient nations and safer communities

25. **Strategic objective:** Strengthen effective mechanisms and capabilities to prevent and reduce disaster losses in lives, and in social, economic, and environmental assets of ASEAN Member States and to jointly respond to disaster emergencies through concerted national efforts and intensified regional and international cooperation.

Actions:

- i. Fully implement the ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response by 2015;
- ii. Support the establishment and operationalisation of the ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance on disaster management (AHA Centre) to facilitate cooperation and coordination among ASEAN Member States and with relevant UN agencies and international organisations;
- iii. Institutionalise capacity building programmes in areas of priority concern of Member States by the year 2015, and promote technical cooperation, joint research and networking to increase the capacity and capability of Member States in responding to disasters and reducing losses from disasters;
- iv. Establish a fully functioning ASEAN Disaster Information Sharing and Communication Network by the year 2010, to promote sharing of information and best practices and facilitate decision making process;
- v. Implement or enhance public awareness and education programmes on a regular basis, and promote public participation in programmes related to disaster risk reduction and emergency response in order to promote community resilience to disasters;
- vi. Promote partnership with relevant stakeholders, including local communities, non-governmental organisations and private enterprises,

- and strengthen cooperation with United Nations and relevant international organisations;
- vii. Carry both national and ASEAN flag or logo to promote the visibility of ASEAN among the first responders engaged in humanitarian missions;
 - viii. Promote sustainable livelihood options through socio-economic development activities to minimise disaster risks and enhance community-coping capacities;
 - ix. Strengthen community-based disaster preparedness and participation through promotion of indigenous knowledge and practices, implementation of public awareness and education and sharing of best practices and lessons learnt to build a disasterresilient community;
 - x. Promote wider utilisation of services of existing regional facilities, such as ASEAN Specialised Meteorological Centre (ASMC) and ASEAN Earthquake Information Centre (AEIC), in providing early warning information and technical advisories to enhance regional disaster preparedness;
 - xi. Establish an ASEAN volunteer programme to assist disaster stricken areas which will also enhance ASEAN togetherness; and
 - xii. Promote multi-sectoral coordination and planning on Pandemic Preparedness and Response at the regional level including development of a regional Multi-Sectoral Pandemic Preparedness and Response Plan.

C. Social Justice and Rights

26. ASEAN is committed to promoting social justice and mainstreaming people's rights into its policies and all spheres of life, including the rights and welfare of disadvantaged, vulnerable and marginalised groups such as women, children, the elderly, persons with disabilities and migrant workers.

C.1. Promotion and protection of the rights and welfare of women, children, the elderly, and persons with disabilities

27. **Strategic objective:** Safeguard the interests and rights as well as provide equal opportunities, and raise the quality of life and standard of living, for women, children,

, the elderly, and persons with disabilities.

Actions:

- i. Work towards the establishment of an ASEAN commission on the promotion and protection of the rights of women and children;
- ii. Continue to implement the Work Plan to Operationalise the Declaration on the Elimination of Violence Against Women in the ASEAN Region;
- iii. Implement programmes on child survival, development and protection consistent with the Convention on the Rights of the Child;
- iv. Establish an ASEAN network of social workers by 2013;
- v. Conduct regional capacity building programmes on social services and rehabilitation for persons with disabilities;
- vi. Support activities in promoting and developing care and welfare and the quality of life and well being of the elderly, persons with disabilities, women and children living under poverty, vulnerable and disadvantaged groups, including by exchanging best practices in all related fields such as accessibility, rehabilitation, protection and care including medical care. This should also include volunteer home-based care and all other forms of alternative family and community care arrangements;
- vii. Enhance support and commitment to improve social protection for the elderly in ASEAN Member States, through networking, and exchange of information;
- viii. Develop social security standards in each ASEAN Member States;
- ix. Facilitate and exchange research and studies in gerontology and medicine for the elderly;
- x. Use sex-disaggregated data, among others, to promote awareness on gender equality, women's role and contribution in the development of the region at the policy level;
- xi. Promote and enhance the percentage of women's participation in all fields and at all levels, including political, decision-making as well as socio-economic empowerment of women;
- xii. Incorporate a gender perspective into national and regional policies

- and enhance the participation of women in programmes and projects;
- xiii. Promote and encourage participation of persons with disabilities in decision-making and recognise their accomplishments;
- xiv. Develop and implement programme to assist children living under disadvantaged and vulnerable conditions; and
- xv. Establish an ASEAN Consortium of Social Welfare Practitioners, Educators and Schools of Social Work.

C.2. Protection and promotion of the rights of migrant workers

28. **Strategic objective:** Ensure fair and comprehensive migration policies and adequate protection for all migrant workers in accordance with the laws, regulations and policies of respective ASEAN Member States as well as implement the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers 1.

Actions:

- i. Operationalise the ASEAN Committee on the Implementation of the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of Rights of Migrant Workers under the auspices of the SLOM to implement the provisions of the Declaration and work towards the development of an ASEAN instrument on the protection and promotion of the rights of migrant workers;
- ii. Institutionalise and convene on a regular basis the ASEAN Forum on Migrant Labour as a platform for broad-based discussions on migrant labour issues under the auspices of the Committee, which reports to SLOM;
- iii. Promote fair and appropriate employment protection payment of wages and adequate access to decent working and living conditions for migrant workers and provide migrant workers, who may be victims of discrimination, abuse, exploitation, violence, with adequate access to the legal and judicial system of thereceiving states;
- iv. Intensify efforts to protect the fundamental human rights, promote the welfare and uphold human dignity of migrant workers by

- among others, facilitating the exercise of consular functions to consular or diplomatic authorities of states of origin when a migrant workers is arrested or committed to prison or custody or detained in any other manner, under the laws and regulation of the receiving state and in accordance with the Vienna Convention and Consular Relations;
- v. Facilitate data-sharing on matters related to migrant workers for the purpose of enhancing policies and programmes concerning migrant workers in both sending and receiving states;
 - vi. Strengthen policies and procedures in the sending state to facilitate aspects of migration workers, including recruitment, preparation for deployment overseas and protection of the migrant workers when abroad as well as repatriation and reintegration to the countries of origin;
 - vii. Facilitate access to resources and remedies through information, training and education, access to justice, and social welfare services as appropriate and in accordance with the legislation and of the receiving state, provided that they fulfil the requirements under applicable laws, regulations, and policies of the said state, bilateral agreements and multilateral treaties;
 - viii. Establish and promote legal practice of the sending state to regulate recruitment of migrant workers and adopt mechanisms to eliminate recruitment malpractices through legal and valid contracts, regulation, and accreditation of recruitment agencies and employers, and blacklisting of negligent/unlawful agencies; and
 - ix. Promote capacity building by sharing of information, best practises as well as opportunities and challenges in relation to protection and promotion of migrant workers'rights and welfare.

C.3. Promoting Corporate Social Responsibility (CSR)

29. **Strategic objective:** Ensure that Corporate Social Responsibility (CSR) is incorporated in the corporate agenda and to contribute towards sustainable socio-economic development in ASEAN Member States.

Actions:

- i. Develop a model public policy on Corporate Social Responsibility or

- legal instrument for reference of ASEAN Member States by 2010. Reference may be made to the relevant international standards and guides such as ISO 26000 titled "Guidance on Social Responsibility";
- ii. Engage the private sector to support the activities of sectoral bodies and the ASEAN Foundation, in the field of corporate social responsibility;
 - iii. Encourage adoption and implementation of international standards on social responsibility; and
 - iv. Increase awareness of Corporate Social Responsibility in ASEAN towards sustainable relations between commercial activities and communities where they are located, in particular supporting community based development.

D. Ensuring Environmental Sustainability

30. ASEAN shall work towards achieving sustainable development as well as promoting clean and green environment by protecting the natural resource base for economic and social development including the sustainable management and conservation of soil, water, mineral, energy, biodiversity, forest, coastal and marine resources as well as the improvement in water and air quality for the ASEAN region. ASEAN will actively participate in global efforts towards addressing global environmental challenges, including climate change and the ozone layer protection, as well as developing and adapting environmentally-sound technology for development needs and environmental sustainability.

D.1. Addressing global environmental issues

31. Strategic Objective: Effectively address global environmental issues without impinging on competitiveness, or social and economic development based on the principle of equity, flexibility, effectiveness and common but differentiated responsibility, respective capabilities as well as reflecting on different social and economic conditions.

Actions:

- i. Intensify regional cooperation to enhance and strengthen national

- and regional capacities to address issues and commitments to relevant Multilateral Environmental Agreements (MEAs) through regional research, promoting awareness, capacity building programmes and informed policy choices;
- ii. Promote synergies in the implementation of related MEAs through strengthening of regional cooperation to address measures related to the thematic clusters of MEAs on atmospheric issues such as climate change and ozone depleting substances, and MEAs on chemicals and chemical wastes;
 - iii. Promote ASEAN common understanding/common position on relevant MEAs; and
 - iv. Adopt a holistic approach in fostering regional cooperation on environmental issues, with the participation of all relevant stakeholders including business, academics, NGOs and civil society organisations.

D.2. Managing and preventing transboundary environmental pollution

32. **Strategic Objective:** Implement measures and enhance international and regional cooperation to combat transboundary environmental pollution, including haze pollution, transboundary movement of hazardous wastes through, among others, capacity building, enhancing public awareness, strengthening law enforcement, promoting environmentally sustainable practices as well as implement the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution 2.

D.2.1. Transboundary Haze Pollution

Actions:

- i. Operationalise the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution through the implementation of concrete preventive, monitoring and mitigation measures and to initiate the process of developing protocols for the implementation and operationalization of the Agreement;
- ii. Develop mutually beneficial cooperation amongst ASEAN Member States that acknowledge each country's laws, rules, regulations, and national policies, whether it is multilateral or bilateral cooperation, which put more focus on prevention activities;

- iii. Operationalise the ASEAN Coordinating Centre for Transboundary Haze Pollution Control to facilitate cooperation and coordination, including joint emergency response among Member States;
- iv. Secure funds for the ASEAN Transboundary Haze Pollution Control Fund, with voluntary contributions from the Parties, and in cooperation with ASEAN partners to provide additional resources for the effective implementation of the ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution; and
- v. Control and monitor land and forest fire occurrence in the region and promote the sustainable management of peatlands in the ASEAN region to reduce risk of fire and associated transboundary haze pollution through the implementation of the ASEAN Peatland Management Initiative (APMI) by the year 2015.

D.2. 2. Transboundary Movement of Hazardous Wastes

Actions:

- i. Enhance regional coordination and exchange of information, experience and expertise in hazardous waste management;
- ii. Optimise the existence of Basel Convention Regional Centre for Training and Technology Transfer for Southeast Asia (BCRC-SEA) and the role of its Steering Committee in providing regional services of technology transfer and capacity building of hazardous waste management; and
- iii. Establish effective and fully functioning regional mechanisms to address transboundary hazardous wastes, including illegal traffic of hazardous wastes, in line with the Basel Convention Procedures and Modalities.

D.3. Promoting sustainable development through environmental education and public participation

33. **Strategic Objective:** Establish a clean and green ASEAN, rich in cultural traditions where the values and practices of the people are in accordance with the rhythm and harmony of nature, with citizens who are environmentally

literate, imbued with the environmental ethic, and willing and capable to ensure the sustainable development of the region through environmental education and public participation efforts.

Actions:

- i. Implement the ASEAN Environmental Education Action Plan (AEEAP) 2008-2012;
- ii. Establish a baseline assessment on the extent to which national curricula in the basic education system include Environmental Education (EE) and Environmentally Sustainable Development (ESD) content;
- iii. Establish a baseline assessment on the extent to which teacher education programmes and in-service and pre-service training address EE/ ESD theory and practice;
- iv. Ensure that Quality Assurance (QA) systems for formal education (that is, national standards) require the inclusion of EE/ ESD issues in the relevant disciplines;
- v. Promote research on EE/ ESD issues to ensure continuing development in formal education;
- vi. Promote sustainable schools (for example, eco-schools/ green schools) concept and practice throughout ASEAN;
- vii. Develop EE curricula, materials and resources that are locally relevant and complement ESD at the local/ community level;
- viii. Promote EE as a key integrating tool for the development of 'environmentally sustainable cities' in each ASEAN Member State;
- ix. Use appropriately designed and targeted EE for promotion of environmentally sustainable business practices;
- x. Promote ASEAN Environment Week which serves as platform for national level activities to celebrate and raise awareness of the region's environment with all stakeholders in each of the ASEAN Member States;
- xi. Establish a baseline of EE for sustainable development training needs for stakeholders in both the formal and non-formal sectors;
- xii. Provide EE and ESD training opportunities for key stakeholders;

- xiii. Provide ASEAN EE for Sustainable Development Leadership Training Programmes for key target groups (e.g., government officials, members of parliament and other elected officials, media and communication professionals, youth, women, etc.);
- xiv. Create an ASEAN EE/ ESD scholarship scheme for the region's stakeholders;
- xv. Actively promote and manage the ASEAN Environmental Education Inventory Database (AEEID) as the central platform for information dissemination, exchange and learning for EE and ESD in ASEAN;
- xvi. Develop an ASEAN-wide 'Youth for Sustainable Environment' Network;
- xvii. Establish an ASEAN sustainable/green/eco-school network;
- xviii. Establish an annual ASEAN EE Conference/ Forum for the region's EE stakeholders as a platform for the exchange of information, materials, experience, networking, etc;
- xix. Build and strengthen existing networks of NGOs, universities and media throughout the region to be effective practitioners, promoters, communicators and agents of change for EE and ESD; and
- xx. Enhance the participation of community leaders, such as those religious leaders who have close contact with local communities, in promoting public awareness on the importance of sustainable development and environmentally sustainable practices.

D.4. Promoting Environmentally Sound Technology (EST)

34. **Strategic Objective:** Use environmentally sound technologies to achieve sustainable development with minimal impact on the environment

Actions:

- i. Operationalise the ASEAN Network on EST (ASEAN-NEST) by 2015;
- ii. Work towards the adoption of region wide environmental management/labelling schemes to promote economic growth and environmental protection by 2015;
- iii. Facilitate an EST Forum to develop technology need assessments and develop cooperation among ASEAN Member States;
- iv. Enhance cooperation among ASEAN Member States within the

- framework of South-South and North-South cooperation to promote technology transfer;
- v. Explore the establishment of a clearing house centre on EST for ASEAN Member States (i.e. Cleaner Production Centre); and
 - vi. Intensify cooperation on joint research, development, deployment and transfer of EST.

D.5. Promoting quality living standards in ASEAN cities/urban areas

35. Strategic Objective: Ensure cities/urban areas in ASEAN are environmentally sustainable, while meeting the social and economic needs of the people.

Actions:

- i. Expand on the existing work under the ASEAN Initiative on Environmentally Sustainable Cities;
- ii. Intensify individual and collective efforts to improve the quality of air and water within ASEAN through regional or national initiatives to reduce industrial and transportation pollutions;
- iii. Share experiences, expertise and technology in areas such as urban planning including transportation, green building, water management, urban greenery and urban biodiversity conservation, sanitation and waste management, 3Rs (Reduce, Reuse and Recycle) and air, noise, water, and land pollution control, through among others twinning cities programme;
- iv. Work towards initiatives such as "Low Carbon Society", "Compact Cities", "Eco-Cities" and "Environmentally Sustainable Transport";
- v. Develop internationally comparable measures for environmental sustainability for major cities in ASEAN by 2015;
- vi. Introduce and implement an ASEAN Environmentally Sustainable Cities (ESC) Award by 2008 as an incentive to promote ESC practices.

D.6. Harmonizing environmental policies and databases

36. Strategic Objective: Promote feasible efforts to harmonise on a step-by-step basis environmental policies, and databases, taking into account the national circumstances of Member States, to support the integration of the environmental,

policies, and databases, taking into account the national circumstances of Member States, to support the integration of the environmental, social and economic goals of the region.

Actions:

- i. Work towards the implementation of the thirteen priority environmental parameters and undertake efforts to ensure region wide harmonization in terms of measurement, monitoring and reporting by 2015;
- ii. Strive for harmonization of standards and conformity assessment procedures for environmental performance/programmes by 2015;
- iii. Continue producing informative periodical state of the environment reports for policy making and addressing impacts on the environment;
- iv. Promote environmental sustainable/green procurement practices in ASEAN Member States and develop a region wide strategy for the ASEAN region by 2015; and
- v. Encourage regional cooperation on Strategic Environmental Assessment of large-scale projects and other activities which may cause significant environmental impacts in the region.

D.7. Promoting the sustainable use of coastal and marine environment

37. Strategic Objective: Ensure ASEAN's coastal and marine environment are sustainably managed; representative ecosystems, pristine areas and species are protected; economic activities are sustainably managed; and public awareness of the coastal and marine environment instilled.

Actions:

- i. Enhance inter-agency and inter-sectoral coordination at the regional and international levels for achieving sustainable development of ASEAN's coastal and marine environment;
- ii. Build capacities to develop national marine water quality standards by 2015 using the ASEAN Marine Water Quality Criteria as a reference;
- iii. Establish a representative network of protected areas to conserve critical habitats by 2015 through further implementation of the ASEAN Criteria for Marine Heritage Areas, and ASEAN Criteria for National

Protected Areas;

- iv. Promote conservation and sustainable management of key ecosystems in coastal and marine habitats, such as joint efforts to maintain and protect marine parks in border areas, and the "Coral Triangle Initiative on Coral Reefs, Fisheries and Food Security";
- v. Enhance the capacity and capability of, as well as economic benefits for the fishery and other coastal community to encourage their active participation in promoting environmental sustainability;
- vi. Promote the sustainable use of coastal and marine environment through public awareness campaign to highlight the global importance of coastal and marine environment in addressing food security, maintaining ecosystem services, as well as protecting marine environment;
- vii. Promote collaboration among ASEAN Member States in responding to transboundary pollution due to the oil spill incidents; and
- viii. Promote cooperation in addressing pollution of coastal and marine environment from land-based sources.

D.8. Promoting Sustainable Management of Natural Resources and Biodiversity

38. Strategic Objective: Ensure ASEAN's rich biological diversity is conserved and sustainably managed toward enhancing social, economic and environmental well-being.

Actions:

- i. Achieve by 2010, a significant reduction in the current rate of loss of biodiversity through implementing relevant national, regional and international programmes of work;
- ii. Promote collaboration, sharing of lessons learnt on access and equitable sharing of genetic and biological resources by 2015;
- iii. Promote further listing and coordinated management of ASEAN Heritage Parks as an effective platform for ecosystem-based protected areas management by 2015;
- iv. Enhance cooperation in the management of transboundary protected areas between neighbouring ASEAN Member States;

- v. Take appropriate measures to minimise impacts of transboundary movement of living modified organisms in accordance with the Cartagena Protocol on Biosafety by 2015;
- vi. Establish a functional regional network to promote capacity building in developing inventory of the biological resources and biosafety measures of the ASEAN Region by 2015;
- vii. Enhance the role and capacity of the ASEAN Centre for Biodiversity (ACB) to function as an effective regional centre of excellence in promoting biodiversity conservation and management;
- viii. Promote the involvement of local community to maintain biodiversity conservation and forest health by 2015;
- ix. Promote effective management policies and practices to reduce the impact of invasive alien species at the regional and international levels;
- x. Promote regional cooperation on sustainable management of biodiversity such as sharing research and development experiences, exchange of experts, and training;
- xi. Strengthen efforts to control transboundary trade in wild fauna and flora through the ASEAN Action Plan on Trade in Wild Fauna and Flora 2005-2010 and the ASEAN Wildlife Enforcement Network (ASEAN-WEN) to implement commitments to Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES);
- xiii. Explore cooperation among ASEAN Member States to conduct joint survey and monitoring of migratory wildlife; and
- xiv. Promote cooperation among ASEAN Member States in combating land degradation for sustainable land management to support sustainable agriculture and environment.

D.9. Promoting the Sustainability of Freshwater Resources

39. **Strategic Objective:** Promote sustainability of water resources to ensure equitable accessibility and sufficient water quantity of acceptable quality to meet the needs of the people of ASEAN.

Actions:

- i. Continue implementation of the ASEAN Strategic Plan of Action on Water Resources Management;
- ii. Endeavour to reduce by half the number of people without sustainable access to safe drinking water by 2010;
- iii. Manage water resources efficiently and effectively in order to provide adequate and affordable water services by 2015;
- iv. Promote the implementation of integrated river basin management by 2015;
- v. Promote public awareness and partnership to enhance integrated water resources management; and
- vi. Promote regional cooperation on water conservation measures and programmes as well as scientific and technological innovations in water quality improvement and supply.

D.10. Responding to Climate Change and addressing its impacts

40. **Strategic Objective:** Enhance regional and international cooperation to address the issue of climate change and its impacts on socio-economic development, health and the environment, in ASEAN Member States through implementation of mitigation and adaptation measures, based on the principles of equity, flexibility, effectiveness, common but differentiated responsibilities, respective capabilities, as well as reflecting on different social and economic conditions.

Actions:

- i. Encourage ASEAN common understanding on climate change issues and where possible, engage in joint efforts and common positions in addressing these issues.
- ii. Encourage the efforts to develop an ASEAN Climate Change Initiative (ACCI);
- iii. Promote and facilitate exchange of information/knowledge on scientific research and development (R&D), deployment and transfer of technology and best practices on adaptation and mitigation measures, and enhance human resource development;

- iv. Encourage the international community to participate in and contribute to ASEAN's efforts in afforestation and reforestation, as well as to reduce deforestation and forest degradation;
- v. Develop regional strategies to enhance capacity for adaptation, low carbon economy, and promote public awareness to address effects of climate change;
- vi. Enhance collaboration among ASEAN Member States and relevant partners to address climate related hazards, and scenarios for climate change;
- vii. Develop regional systematic observation system to monitor impact of climate change on vulnerable ecosystems in ASEAN;
- viii. Conduct regional policy, scientific and related studies, to facilitate the implementation of climate change convention and related conventions;
- ix. Promote public awareness and advocacy to raise community participation on protecting human health from the potential impact of climate change;
- x. Encourage the participation of local government, private sector, non-governmental organisations, and community to address the impacts of climate change; and
- xi. Promote strategies to ensure that climate change initiatives lead to economically vibrant and environment friendly ASEAN Community taking into account win-win synergy between climate change and the economic development.

D.11. Promoting Sustainable Forest Management (SFM)

41. Strategic Objectives: Promote the implementation of sustainable management of forest resources in the ASEAN region and eradicating unsustainable practices including combating illegal logging and its associated trade through amongst others; capacity building, technology transfer, enhancing public awareness and strengthening law enforcement and governance.

Actions:

- i. Implement Strategic Plan of Action of the ASEAN cooperation in Forestry (2005 - 2010);
- ii. Encouraging environmentally sustainable planning and management of the ASEAN region's forests;
- iii. Strengthen to address social cultural aspect of illegal logging and its associated trade in particular poverty eradication and illicit practices such as corruption and money laundering;
- iv. Support for global and regional initiatives to reduce emissions from deforestation and forest degradation, and to promote a reformed afforestation and reforestation under the Clean Development Mechanism (A/R-CDM) effort and to identify and avail appropriate international incentives and assistance;
- v. Support the implementation of regional forest related initiatives such as the "Heart of Borneo" initiative, the Asia Forest Partnership and Asia-Pacific Network for Sustainable Forest Management and Rehabilitation, as well as global efforts such as Forestry Eleven Forum;
- vi. Enhance the capacities and human resources, including research and development in the forestry sector to achieve Sustainable Forest Management (SFM);
- vii. Strengthen ASEAN cooperation and joint approaches in addressing international and regional forestry issues to participate in the development of a global partnership for development;
- viii. Promote forest management involving the community living within and surrounding the forest for the sustainability of the forest and prosperity of the people;
- ix. Promote the eradication of unsustainable practices and related illicit activities;
- x. Strengthen the implementation of forest law enforcement and governance to achieve sustainable management of forest resources and to support the sustainable development objective of Millennium Development Goals, including eradicating and combating illegal logging and its associated trade as well as combating the issue of

- xi. Implement the work plan for strengthening forest law enforcement and governance in ASEAN (2008-2015).

E. Building ASEAN Identity

42. The ASEAN identity is the basis of Southeast Asia's regional interests. It is our collective personality, norms, values and beliefs as well as aspirations as one ASEAN community. ASEAN will mainstream and promote greater awareness and common values in the spirit of unity in diversity at all levels of society.

E.1. Promotion of ASEAN awareness and a sense of community

43. Strategic Objective: Create a sense of belonging, consolidate unity in diversity and enhance deeper mutual understanding among ASEAN Member States about their culture, history, religion, and civilisation.

Actions:

- i. Review and develop new Regional and National Communication Plan in each Member State to support ASEAN identity and awareness building efforts;
- ii. Encourage all sectoral bodies to intensify their efforts in promoting ASEAN identity and awareness as well as enhance the roles of Senior Officials Responsible for Information (SOMRI), Senior Officials Meeting on Culture and Arts (SOMCA) and the ASEAN Committee on Culture and Information (COCI) in promoting ASEAN identity and awareness;
- iii. Undertake a coordinated production of printed, broadcast and multimedia materials on ASEAN to be reproduced and disseminated by national information agencies and private agencies of ASEAN Member States starting in 2009;
- iv. Engage the mainstream media in promoting, on a continuing basis, all ASEAN programmes and projects, including ASEAN's cultural heritage and arts and the work of COCI;
- v. Increase media exchange and networking of communication personnel among ASEAN Member States and between ASEAN and its Dialogue Partners;
- vi. Support school activities promoting ASEAN awareness, such as by

- encouraging the observance of the annual ASEAN Day;
- vii. Initiate the establishment of linkages among ASEAN cities and townships, especially those with cultural arts and heritage elements.;
 - viii. Support the ASEAN Foundation's mandate to promote ASEAN identity and awareness and people-to-people interactions, primarily within ASEAN, but also between ASEAN and its friends and partners;
 - ix. Promote ASEAN sporting events in the national and private media such as the SEA Games. and PARA Games;
 - x. Encourage the use of ASEAN Anthem and other ASEAN Symbols to raise ASEAN awareness in ASEAN Member States;
 - xi. Encourage the establishment of ASEAN associations at national levels to promote awareness of ASEAN in ASEAN Member States;
 - xii. Encourage the deepening of understanding and tolerance among the peoples of ASEAN through interfaith dialogue and ensuring adequate exposure of these events in the media;
 - xiii. Promote a culture of tolerance among media personnel about the diverse culture, religion and ethnicity of ASEAN by conducting enhanced inter-media dialogue among ASEAN media and in cooperation with other international actors;
 - xiv. Enhance the use of and the capability to utilize new media technologies such as digital broadcasting to promote ASEAN awareness and identity and facilitating ASEAN media industry collaborations to showcase Member States' culture, developments and talents;
 - xv. Strengthen national capabilities in the preservation and promotion of audio-visual heritage;
 - xvi. Encourage active participation of ASEAN Media Editors through regular Meetings to promote ASEAN awareness;
 - xvii. Encourage cooperation and networking including book exchange programmes among libraries in ASEAN; and
 - xviii. Disseminate ASEAN culture, social traditions and values particularly among the young generation through the media.

- xix. Promote exchanges of television programmes to enhance cross-culture understanding among ASEAN Member States;
- xx. Mobilise the mass media and other cultural institutions to disseminate and share information on ASEAN culture, developments, accomplishments, benefits, and objectives to the people;
- xxi. Encourage youth exchanges such as the conduct of youth camps and similar activities to promote ASEAN arts and culture performances, ASEAN awareness and a sense of community among the public; and
- xxii. Include the studies on ASEAN arts and culture as well as their values in school curriculum.

E.2. Preservation and promotion of ASEAN cultural heritage

44. Strategic Objective: Promote the conservation and preservation of ASEAN cultural heritage to ensure its continuity to enhance awareness and understanding of the people about the unique history of the region and the cultural similarities and differences between and among ASEAN Member States as well as to protect the distinctiveness of ASEAN cultural heritage as a whole.

Actions:

- i. Develop or improve national legislations and regional instruments/mechanisms to protect, preserve and promote ASEAN cultural heritage and living traditions of each ASEAN Member State by 2015;
- ii. Document and manage significant ASEAN cultural heritage in a whole of ASEAN context;
- iii. Undertake risk assessments and prepare emergency response plans for rescuing threatened significant cultural heritage across ASEAN; Promote ASEAN civilization studies, including through collaboration between the ASEAN culture officials and the members of the AUN;
- iv. Promote cultural tourism and the development of related industries by establishing working relations between and among the ASEAN culture and tourism officials and the private sector;
- v. Promote capacity building/human capital in heritage management by providing training, seminar, workshop, conferences, etc;

- vi. Undertake studies on the establishment of an ASEAN Cultural Centre in each ASEAN Member State as well as ASEAN dialogue partner countries;
- vii. Preserve and develop the traditional handicraft villages and occupations in the rural areas, particularly among ethnic minority groups;
- viii. Develop national capabilities in the promotion, management and preservation of traditional cultural heritage and non-traditional cultural heritage such as audio-visuals;
- ix. Encourage community participation in preservation cultural heritage through mass media;
- x. Promote the protection of cultural properties against theft, illicit and illegal trade and trafficking, and transfer within and outside ASEAN;
- xi. Promote regional cooperation on the acquisition, preservation and use of archives;
- xii. Establish effective resource centre or portal for Records and Archives of ASEAN Secretariat;
- xiii. Exchange of best practices and experts in the field of Archive and Records Management; and
- xiv. Nurture talents and promote interactions among ASEAN scholars, artists, and heritage media practitioners to help preserve and promote ASEAN Cultural Diversity while fostering regional identity as well as cultivating people awareness of ASEAN.

E.3. Promotion of Cultural Creativity and Industry

45. **Strategic Objective:** Enhance ASEAN identity and togetherness through cultural creativity and the promotion and cooperation on cultural industry.

Actions:

- i. Promote the development of cultural industry resources by facilitating collaborations and networking between and among small and medium-sized cultural enterprises (SMCEs);

- ii. Promote and support the development of cultural industries through the exchange of knowledge and best practices by respecting branded national cultural industries;
- iii. Develop and support young peoples capacity for original ideas and action in the area of culture and arts;
- iv. Promote wider opportunities for cultural creativity among youth and all sectors of the population, including the ethnic groups;
- v. Promote marketing and distribution of cultural products and services;
- vi. Improve capacity of national institutions to manage and develop cultural industry enhancing employment activities and commercialisation of local cultural products/ services in domestic and international markets;
- vii. Encourage cooperation on culture industry and creative economy with the ASEAN partner countries;
- viii. Organise regular joint training programmes, seminars, and workshops for SMCEs; and
- ix. Enhance interactions between Government Sectors and Private Sectors Institution on SMCE's Development by convening annual conferences.

E.4. Engagement with the community

46. **Strategic Objective:** To inculcate an ASEAN identity and build a people-oriented ASEAN where people are at the centre of community building, through the participation of all sectors of society.

Actions:

- i. Engage ASEAN-affiliated non-governmental organisations in ASEAN Community building process;
- ii. Convene the ASEAN Social Forum and the ASEAN Civil Society Conference on an annual basis to explore the best means for effective dialogue, consultations and cooperation between ASEAN and ASEAN civil society;

- iii. Explore the establishment of an ASEAN volunteers programme, to be composed of young professionals, with focus on supporting rural development and assisting communities to help themselves by 2009;
- iv. Support youth volunteers undertaking emergency or humanitarian missions by giving them recognition; and
- v. Share public information network and databases of ASEAN for a greater flow of useful information in the region.

F. Narrowing The Development Gap

47. **Strategic Objectives:** Strengthen cooperation to reduce the development gap in particular the social dimensions of development between the ASEAN-6 and the CLMV countries and within ASEAN where some isolated pockets of under development persist.

Actions:

- i. Mainstream social development issues in developing and implementing projects for the IAI and through various subregional cooperation frameworks such as the Brunei-Indonesia-Malaysia-Philippines East ASEAN Growth Area (BIMP-EAGA), Greater Mekong Sub-region (GMS), Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy (ACMECS), Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle (IMT-GT), and the inter-state areas along the East-West Economic Corridor (EWEC) among Vietnam, Laos, Cambodia and North-eastern Thailand, and Myanmar, the ASEAN-Mekong Basin Development Cooperation Scheme, Cambodia, Lao PDR, and Viet Nam (CLV) Development Triangle, the Cambodia, Lao PDR and Thailand (CLT) Emerald Triangle, Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam (CLMV);
- ii. Implement the Second IAI Work Plan for the period of 2009-2015;
- iii. ASEAN-6 to continue their support and assistance for the Second IAI Work Plan;

- iv. Continue to mobilise the resources from dialogue partners, international and regional organisations/institutions for the Second IAI Work Plan and projects to support and assist the CLMV countries;
- v. Engage related development agencies in each Member State and ASEAN partners to undertake assessment studies on the social impact of regional integration for the purpose of developing appropriate policy responses starting in 2009;
- vi. Adopt and implement regional advocacy programme to include, among others, agriculture, marine and fisheries, agro-based industry, integrated rural development;
- vii. Continue to assist the governments of CLMV countries to build and strengthen capacities to develop/implement social policies that will mitigate and monitor the impact of the regional integration process; and
- viii. Conduct a comprehensive study on the impact on new Member States of ASEAN as a result of acceleration of ASEAN Community building from 2020 to 2015.

III. IMPLEMENTATION AND REVIEW OF THE ASCC BLUEPRINT

A. Implementation Mechanism

1. The ASEAN Socio-Cultural Community Council shall be accountable for the overall implementation of the Blueprint and shall ensure coordination of efforts under its purview as well as those which cut across the other Community Councils.
2. All relevant ASEAN ministerial bodies or their equivalent shall be responsible in ensuring effective implementation of the various elements, actions and commitments in the Blueprint by reflecting them in their respective work plans, mobilizing resources for them, and undertaking national initiatives in order to meet these commitments.

3. To ensure effective implementation of the ASCC Blueprint, the following measures are recommended.

Actions:

- i. Mainstream the strategies, targets and actions of the ASCC Blueprint, and incorporate them in respective national development plans;
- ii. Endeavour to ratify relevant ASEAN Agreements within a timeline in accordance with the internal processes of each ASEAN Member State;
- iii. Engage the Dialogue Partners, the private sector, civil society organisations and other relevant stakeholders in ensuring timely implementation of agreed measures;
- iv. Identify and implement technical studies or training programmes on issues, areas or topics where analytical as well as capacity building supports which are required;
- v. Strengthen the capabilities of the ASEAN Secretariat in areas relevant to the ASCC;
- vi. Strengthen the capabilities of each ASEAN Member State especially in research and human capital development; and
- vii. Establish appropriate capacity building programmes to assist new Member States in enhancing the achievement of the ASCC.

4. The progress of implementation of the ASCC Blueprint shall be reported by the Secretary-General of ASEAN to relevant ministerial meetings and Councils, and to the ASEAN Summit.

B. Resource Mobilisation

5. Financial resources, expertise, research and capacity building for the implementation of the ASCC Blueprint can be mobilized, among others, from the following:

- a) ASEAN Member States;
- b) Dialogue, Sectoral and Development Partners;
- c) Regional and International Institutions in particular the ADB, the World Bank/IFC, the UN;
- d) Regional and International Foundations; and
- e) Private Sectors.

C. Communication Strategy

6. Success in building the ASCC requires involvement by all stakeholders in the integration process. A good communications programme is required to create greater public awareness of the ASCC in all ASEAN Member States as well as to keep all stakeholders, including the social/cultural communities and people of ASEAN, informed of the progress of this community building.

Actions:

- i. Launch a comprehensive communications plan to explain to government officials, key stakeholders and the general public the objectives, benefits and challenges of the ASCC;
- ii. Undertake activities to promote open discussion and sharing of information in implementing the ASCC;
- iii. Member States shall set up a mechanism at the national level to regularly report the outcome and issues of the integration process; and
- iv. Create an ASCC communications website that would provide an additional channel to reach communities at large, where stakeholders can provide feedback and respond to ASEAN socio-cultural initiatives.

D. Review Mechanism

7. The implementation of the ASCC Blueprint shall be monitored and reviewed by the ASEAN Secretariat to ensure that all the activities are responsive to the needs and priority of ASEAN.

- 11) สร้างเสริมขีดความสามารถของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งรวมถึงผู้พิพากษา อัยการ และเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยาเสพติด
- 12) ยกระดับความร่วมมือกับภาคีภายนอกที่เกี่ยวข้องในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งการก่อการร้าย
- 13) เพิ่มพูนความร่วมมือและการประสานงานระหว่างกลไกเฉพาะด้านของอาเซียนที่ดำเนินการอยู่เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ
- 14) สร้างเสริมความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างรัฐสมาชิกอาเซียนในการต่อต้านการประมงผิดกฎหมายที่ไม่ได้รับการดูแลและไม่ได้รายงานในภูมิภาค ผ่านการดำเนินการตาม IPOA - IUU fishing และมุ่งสู่การก่อตั้งการประชุมหรือด้านการประมงอาเซียน (เอเอฟซีเอฟ)
- 15) ส่งเสริมการดำเนินการอย่างเต็มที่โดยองค์การรายสาขาอาเซียนเพื่อป้องกัน ต่อต้าน และกำจัดการลักลอบค้าอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมายในทุกรูปแบบ โดยสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการสหประชาชาติเพื่อป้องกัน ต่อต้าน และกำจัดการลักลอบค้าอาวุธขนาดเล็ก และเบาผิดกฎหมาย และตราสารระหว่างประเทศเพื่อให้รัฐสามารถระบุและติดตามอาวุธขนาดเล็กและเบาผิดกฎหมายได้อย่างทันที่และเชื่อถือได้
- 16) เสริมสร้างความร่วมมือและให้ความช่วยเหลือในการต่อต้าน และควบคุมการแพร่ขยายของอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมถึงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยคำนึงถึงความจำเป็นของแต่ละประเทศในการพัฒนากฎหมายเพื่อรับมือปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
- 17) เสริมสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในการต่อสู้กับโจรสลัดทางทะเลการโจรกรรมเรือ โดยใช้อาวุธ การจี้เครื่องบิน การลักลอบส่งออกและนำเข้า ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ
- 18) เสริมสร้างความร่วมมือในสาขาการบริหารจัดการชายแดนเพื่อตอบสนองต่อประเด็นที่เป็นข้อห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งรวมทั้งการปลอมแปลงเอกสารแสดงตนและการเดินทาง โดยเพิ่มการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถสกัดกั้นการเดินทางของผู้ก่อการร้าย และอาชญากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข.4.2 เพิ่มความพยายามในการต่อต้านการก่อการร้ายโดยการให้สัตยาบันโดยเร็ว และดำเนินการอย่างเต็มที่ตามอนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย

8. The ASEAN Secretariat shall develop and adopt indicators and systems to monitor and assess the progress of implementation of the various elements and actions in the Blueprint.

9. The mid-term review of the implementation of the ASCC Blueprint can be undertaken whenever necessary, taking into account the changing dynamics of the region and the global environment.

END NOTE

1. Nothing in this Blueprint shall contradict the general principles in the ASEAN Declaration on the Protection and Promotion of the Rights of Migrant Workers.
2. This applies to Member States which are parties to the Agreement.

GLOSSARY

A

- ACB** : ASEAN Centre for Biodiversity
- ACCSM** : ASEAN Conference on Civil Service Matters
- ACMECS** : Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy
- AD** : Alternative Development
- ADB** : Asian Development Bank
- AEEAP** : ASEAN Environmental Education Action Plan
- AEEID** : ASEAN Environmental Education Inventory Database
- AEIC** : ASEAN Earthquake Information Centre
- AFSRB** : ASEAN Food Security Reserve Board
- AHA** : ASEAN Humanitarian Assistance
- AIDS** : Acquired Immune Deficiency Syndrome
- APMI** : ASEAN Peatland Management Initiative
- APSED** : Asia Pacific Strategy for Emerging Diseases
- A/R-CDM** : Afforestation and Reforestation under the Clean Development Mechanism
- ARCs** : ASEAN Resource Centres
- ASEAN** : Association of Southeast Asian Nations
- ASMC** : ASEAN Specialised Meteorological Centre
- ASCC** : ASEAN Socio-Cultural Community
- ASTNET** : ASEAN Science and Technology Network
- AUN** : ASEAN University Network
- AVIST** : ASEAN Virtual Institute of Science and Technology
- B**
- BCRC-SEA** : Basel Convention Regional Centre for Training and Technology Transfer for Southeast Asia
- BIMP-EAGA** : Brunei-Indonesia-Malaysia-Philippines East ASEAN Growth Area

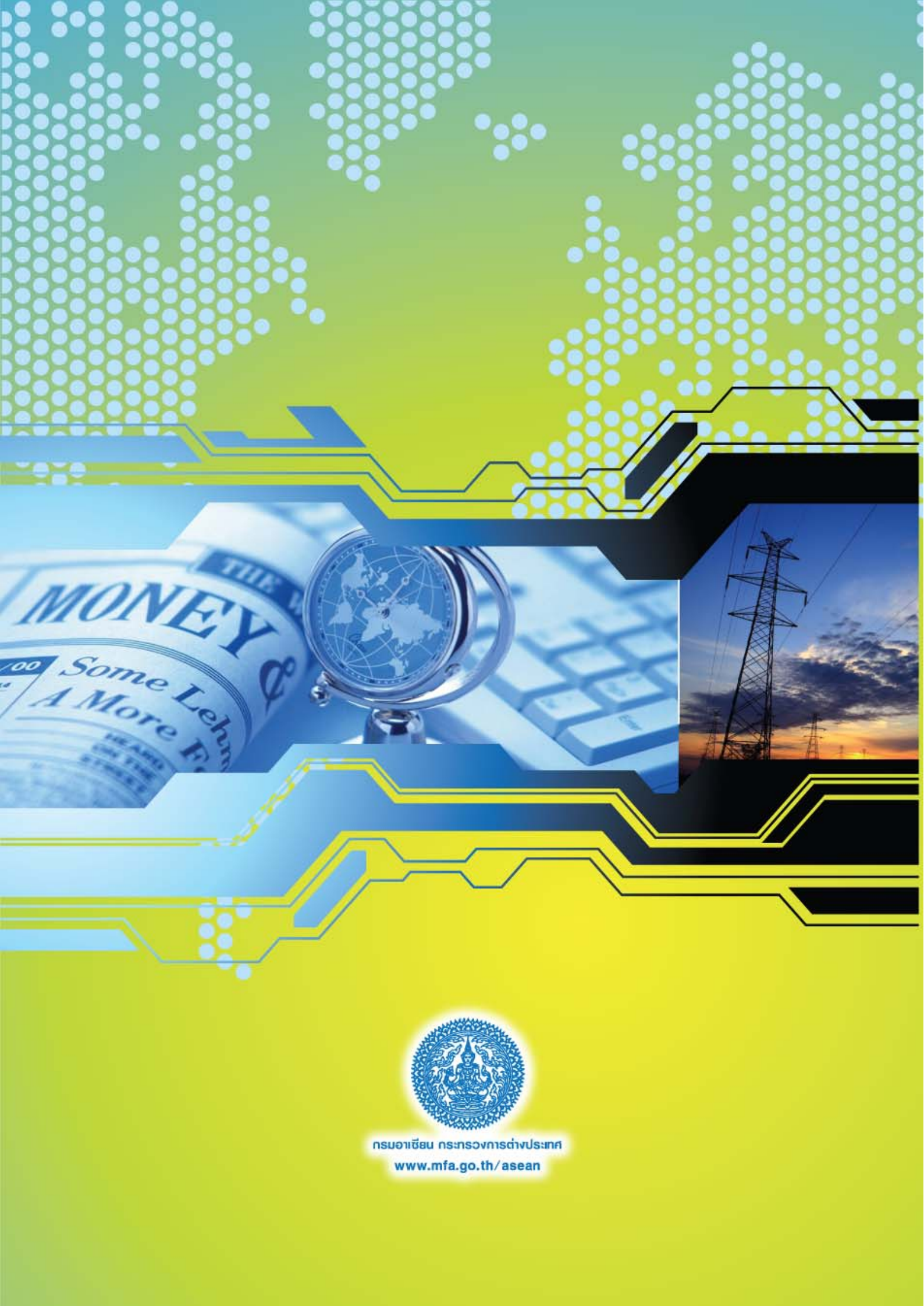

C	
CAM	: Complementary and Alternative Medicine
CITES	: Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora
CLMV	: Cambodia, Lao PDR, Myanmar, and Viet Nam
CLT	: Cambodia, Lao PDR and Thailand
CLV	: Cambodia, Lao PDR, and Viet Nam
COCI	: Committee on Culture and Information
CSR	: Corporate Social Responsibility
E	: Environmental Education
EE	: Environmentally Sustainable Development
ESD	: Environmentally Sound Technology
EST	: East-West Economic Corridor
EWEC	
F	
FCTC	: Framework Convention on Tobacco Control
G	
GAD	: Gender and Development
GMS	: Greater Mekong Sub-region
H	
HIV	: Human Immunodeficiency Virus
I	
ICT	: Information and Communication Technology
IFC	: International Finance Cooperation
IMT-GT	: Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle
M	
MEAs	: Multilateral Environmental Agreements
MDGs	: Millennium Development Goals
N	
NDG	: Narrowing the Development Gap

NGOs	: Non-Governmental Organisations
O	
OSHNET	: ASEAN Occupational Safety and Health Network
P	
PPE	: Personal Protective Equipment
Q	
QA	: Quality Assurance
T	
TM	: Traditional Medicine
S	
S&T	: Science and Technology
SEAMEO	: Southeast Asia Ministers of Education Organization
SFM	: Sustainable Forest Management
SLOM	: Senior Labour Officials Meeting
SMCEs	: Small and Medium-sized Cultural Enterprises
SOMCA	: Senior Officials Meeting on Culture and Arts
SOMRI	: Senior Officials Responsible for Information
T	
TAYO	: Ten Accomplished Youth Organisations
U	
UN	: United Nations
W	
WEN	: Wildlife Enforcement Network

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ
www.mfa.go.th/asean